

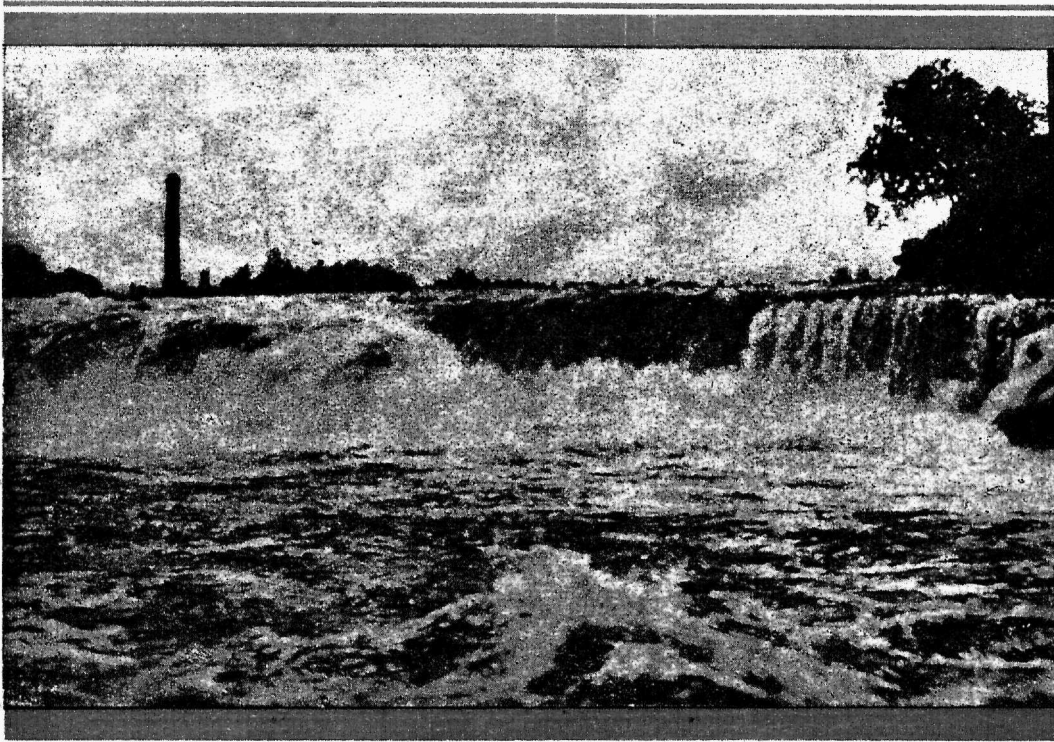
Meie Suro

Jaanuar 1925

II aastakäik

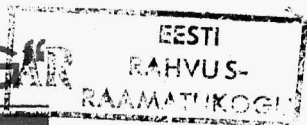
**ÜLEMAALINE TÖÖSTUS: JA
KAUBANDUSLINE KUUKIRI**

27.000.000 mkr. Teie ideede eest!
Vaata lehekülge Nr. 18

NARVA KOSK

„MEIE TURG“

„NOTRE MARCHÉ“

Organe officiel de „l'Association des Commerçants Esthoniens“ et de „l'Union des Associations des Industriels Esthoniens“

Edition Mensuelle — Le plus fort tirage de tous pour l'Esthonie et les Etats Baltiques

Le seul Journal officiel de Commerce et d'Industrie dans les rapports entre la France — l'Esthonie et les Pays Baltiques.

La documentation la plus complète et la plus précise de toutes les questions Commerc. ou Industr. Franco-Esthoniennes.

Douanes, Transports, Formalités, etc. . . .

Marques de Fabrique. Enregistrement ou dépôts de Brevets.

Publicité générale.

Recherche d'agents et correspondants.

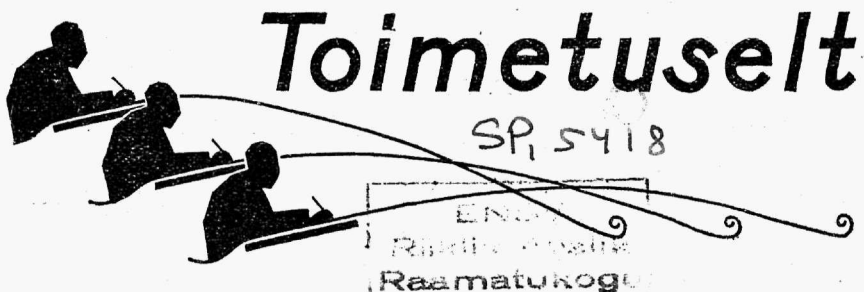
Bureau d'informations gratuites sur tous les sujets.

MEIE TURG Co.

Narva mnt. 50a/4,
TALLINN (ESTHONIE).

AGENCE POUR LA FRANCE:
**THE BALTIC TRADE
DEVELOPMENT SERVICE**
14, Rue d'Amsterdam, PARIS, 9me

Même si vous ne désirez pas être notre client, utilisez nos services d'informations gratuites dans votre intérêt et dans celui du commerce Franco-Esthonien.

Toimetusel

SP, 5418

ENAM
Raamatukogu

Kuidas kõrvaldada tööpuudust?

„**M**eine vajame kaubamüügi sõjakäiku, mitte uusi valimisi“, kirjutab täiesti õieti keegi äriees. „Meie vajame üldist liikumist, mitte väikest koerajahti, suurejoonelist reklaamitõuget majanduselus, mitte poliitiliste kõnede uputust...“

Miljon marka uute valimiste^m kihutustöö peale ei ole kuigi suur raha. Mis suudaksime aga ära teha, kui me selle miljoni otstarbekohaselt tarvitaksime Eesti kaupade propageerimiseks nii sise- kui väljamaal? Tõesti, selle tagajärjed oleksid sedavõrd kaugeleulatavad, et see ennast mitmevõrra ära tasuks. Selles mõttes^m pole meie kaubanduse ja tööstuse elustamiseks veel kuigi^m palju ära tehtud.

Ometi teame meie väga hästi, et^m tööstuse ning kaubanduse elavusest äraoleneb ka kõikide teiste^m probleemide lahenumine, mis meile järjest peavalu teevad, nagu tööta tööliste küsimus ja paljud teised, mis sellega otsekoheses ühenduses.

Seda elavust kaubanduse ja tööstuse alal riigis tekitada on tähtsam kui kümme korda^m kuus valitsusi vahetada, kuid selleks on vaja algatust ja initsiatiivi, ning see peab nagu alati tulema ärirehelt.

Äriees olgu see element^m meie ühiskonnas, kes peab tekitama liikumist majanduslises elus ja^m kes kriitilistel momentidel hoiab mõistuse kaine ning julguse kõrgel.

Nii siis — unustagem parteidevahelised tülid ja asugem ühiselt pinda valmistama Eesti tööstuse ja kaubanduse elustamiseks uuel aastal. See tarvitab väsimata ja energilist^m tööd, kuid me peame seda tegema!

Hindade alanemine — odavam produktsioon parema organisatsiooni ning süsteemi tagajärjel, ja mitte tööpalkade kärpimise näol, — see olgu meie lähem ülesanne!

Enam tähelepanu turunõuetele ja hoogsamat kaupade propageerimist sise- ja väljamaal!

Toimetus.

Põhiärimaks tuleb kaotada.

R. Berendsen.

Maksawa ärimaksuseaduse (Sead. Kogu V köide) järgi seisab Eestis riigiärimaks koos *põhi-* ja *lisaäri-* *maksust* (puhtakasumaksust). Põhiärimaksu maksetakse äri- ja tööstustunnistuste lunastamise näol ja on rahwa suus „patendimaksu“ all tuntud (olgugi, et „patent“ koguni muud tähendab, kui äri- või tööstustunnistust).

Lisaärimaksu, rahwa suus „puhtakasumaksu,“ maksavad kaupmehed ja töösturid oma äri- ja tööstusasutuste läbimüükide (-käikude) pealt, missugused läbimüügid ärimaksu-komisjonide poolt iga aasta hiljem juulikuus kindlaks tehakse. Äri- või tööstusasutuse läbimüügi või läbikäigu pealt arwatakse teatav protsent puhtaks kasuks ja selle puhtakasu pealt wõetakse 10% riigile puhtakasumaksu, selle *puhtakasumaksu pealt* weel 10% omawalitsuse heaks erimaksu.

Nii maksab kaupmees ja tööstur kolmekordseid maksusid: a) põhiärimaksu, b) lisaärimaksu ja c) nende eelmiste maksude andmetel tulumaksu, nagu harilik kodanik.

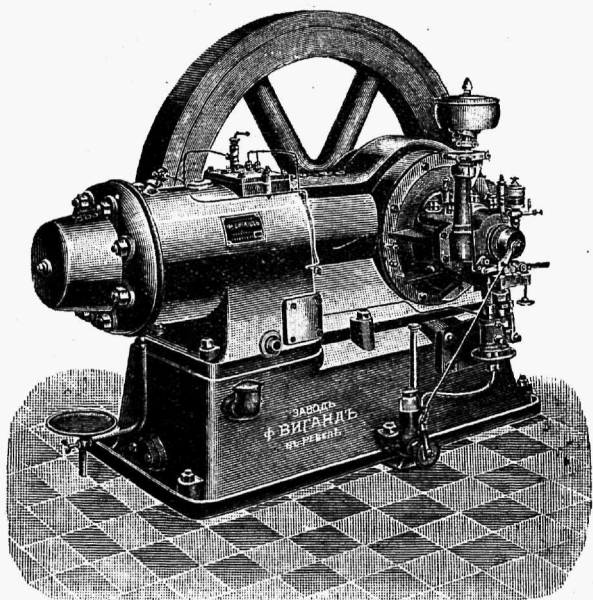
Jättes tulumaksu küsimuse seekord täiesti kõrwale, peatame täna peaasjalikult põhiärimaksu juures.

Kõigepealt tuleb tähendada, et *maksustamise aluseks* on põhiärimaks. Imelik aga on, et töösturid ja kaupmehed, kes sagedasti sunnitud on kõrgete maksude pärast „lahinguid“ lööma, põhiärimaksu wastu väga leplikul seisukohal seisawad. Ometi on just põhiärimaks see „kõige kurja juur.“ — See tuleb sellest, et meie ärimehed ja töösturid liig puudulikult ärimaksuseadust tunneward ja sellepärast ei teagi, missugustest asjaoludest neile kõrge lisaärimaks

tingitud. Põhiärimaks iseenesest ei ole kallis — I järgu äritunnistus maksab aasta kohta kõigest 30.000 marka, sellepärast ei panda selle maksu olemasolu peaaegu tähelegi, liiategi et see osa põhiärimaksu, mis riigi heaks läheb, puhtakasumaksust maha arwatakse.

Tegelikult on küsimus palju tõsisem. Ärimaksuseaduse § 532 põhjal eelistab põhiärimaks puhtakasumaksu, s. o. ettewõtted, mis põhiärimaksu maksavad, peawad ka puhtakasumaksu maksuma. On, näituseks, kübarategijal oma töötoa peale tööstuse tunnistus wõetud, s. t. on ta oma töötoa eest põhiärimaksu maksanud, siis peab ta sellesama töötoa eest ka puhtakasumaksu maksuma. Müüb seesama kübarategija neissamades ruumides oma töökojas walmistatud kübaraid wäiksel wiisil, s. o. tükiwiisi ehk vähemates partiides, siis peab ta omale äritunnistuse lunastama, teiste sõnadega — kaupluse eest põhiärimaksu maksuma, mis talle omakorda jälle uue puhtakasumaksu kaela toob. Ja nii maksavad sarnased wäikesed tööasutused, kus ka wäike äriruum kõrwal, kahekordseid maksusid, waatamata selle peale, kas neil nii palju puhast kasu on olnud, või mitte, sest siin ei wõeta puhast kasu raamatute järgi (sarnastel ettewõtetel ei ole kunagi seadusepärastelt peetud kahekordset raamatupidamist), waid nende läbimüük määratakse ärimaksukomisjoni poolt enamasti huupi ja puhaskasu arwatakse keskmiste puhtakasu protsentide klassifikatsioonitabeli järgi. Nii, näituseks, arwatakse kübarategijatel töökoja läbikäigu pealt 22% ja läbimüügi pealt 23% puhtaks ka-

(Jürg lhk. 50)

METALLITÖÖSTUSE AKTSIA-SELTS

ILMARINE

(endine Fr. Wiegand)

TALLINN, RANNAVÄRAVA PUIESTEE 21.

Kõnetraat 1-39 ja 12-60.

Müüb ladust

naftamootorisi „RUSS“, igasuguseid veski osasid ja vesiturbiiniseid, viinavabrikute osasid, transmissiooniseid. — —

Valmistab

aurumasinaid ja katlaid, korstnaid, reser- — —
vuaarisid, pumпасid j. n. e. — —

Valab

terast, malmi, vaske.

Teeb igasuguseid paranduse- ja metalli — —
kokkukeetmise töid. — —

EESTI HÜPOTEEGI PANGA PANTLEHED

on esimesed KINDLAD KULLA ALUSEL põhjenevad väärtpaberid, mis täiesti mitmekordselt kindlustatud era liikumata varandustega.

RAHA VÄÄRTUSE KÕIKUMINE EI MÕJU PANTLEHE VÄÄRTUSE PEALE

kui raha väärtus langeb, maksetakse pantlehe eest tagasi niipalju rohkem, kui palju kulla hind tõusnud on.

PANTLEHED ANNAVAD KÕRGET PROTSENTI

8% AASTAS, mis kupongide vastu niisama kursi alusel maksetakse; tõuseb kulla hind, siis on igaaastane saadav protsendi summa rahas vastavalt suurem.

PANTLEHED ON TÄIESTI KINDLAD:

nende tagasimaksu kindlustavad eraisikute liikumata varandused, millede väärtus alati kindel. — Pantlehtede kindlustuseks olevad liikumata varandused, majad on õnnetuste vastu täielikult kinnitatud.

Eesti Pangalt ostetud pantlehti OSTAB PANK vabalt TAGASI ja ANNAB nende vastu LAENUSID.

PANTLEHTI VÕETAKSE igas riigi asutuses sularaha asemel tagatiseks vastu.

PANTLEHED ON MITMEHINNALISED:

à Mk. 5.000,—, 20.000,—, 50.000,—

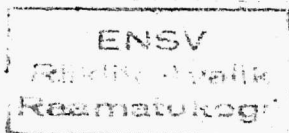
Protsendid maksetakse kupongide vastu iga aasta kaks korda: 16. aprillil ja 16. oktoobril.

PANTLEHTI MÜÜB:

EESTI PANK, Tallinnas

ja Eesti Panga osakonnad: Tallinnas, Tartus, Viljandis, Rakveres, Narvas, Haapsalus, Pärnus, Võrus, Valgas, Petseris, Paides ja Kuresaares.

Meie Turg

ÜLEMAALINE TÖÖSTUS- & KAUBANDUSLINE KUUKIRI

Sisu:

	Lhk.
1. Kuidas kõrvaldada tööpuudust?	1
2. Põhiärimaks tuleb kaotada. R. Berendsen	2
3. Äriraamatud. J. Lepa	6
4. Viis lugu läbikäigust	7
5. Die in Eesti geltenden Gesetze für ausländische Geschäftsleute und Handelsreisende	9
6. Puhtakasu protsent saagu õiglaselt jaotatud	10
7. Veel äriettevõtete edasiandmise korrast	12
8. Mis Saksa leht Eesti tööstuse kohta kirjutab	13
9. Metsaga kauplemine Euroopa riikides	14
10. Korraldage oma kaupluse vaateaknaid	15
11. Tamm ja väänkasv	16
12. Uued probleemid tööstuse alal	18
13. Eesti tuletiku tööstus	20
14. Eesti kaubad, mis eksporteerimisel kontrolli alt läbi käivad	22
15. Raadio ringhääling Inglismaal	26
16. Piltide edasiandmine telegraafi teel	28
17. Langesirmiga aeroplaanilt alla	29
18. Lühemad teated	30
19. Naljanatukesed	61
20. Klassifitseeritud kuulutused	78
21. Sisse- ja väljaveokeelud Eestis	70
22. Banaanide kasvatuse Costa-Ricas	74
23. Mõnede tähtsamate kaupade hinnad Tallinna kaubabörsel jaanuaris 1925	75
24. Tallinna börsi kursid detsembri kuul	76, 77
25. Tähtsamate ainete hinnad väljamaa turgudel	76, 77

Wastutaw toim. A. Peal

Tegew toim. K. Anto

WÄLJAANDJA: KIRJASTUS „MEIE TURG“
Publishers: Meie Turg Co.

Tallinn (Reval), Narwa maantee 50-a/4
Kõnetraat 22-08

Organisatsiooni küsimused

Äriraamatud.

J. Lepa, raamatupidaja.

Alalõpmata kuuleme ärieringkondadest kaebtusi, et ühele ja teisele on maksuinspektsiooni poolt määratud ülekohtuselt kõrge ärimaks, sellele wastawalt ka tulumaks. Kui niisugustelt kaebajatelt küsid, miks nad oma tulusid ei ole tõendanud äriraamatute najal, siis saad wastu-seks, et 1) neil ei olla üldse raamatupidamist, ehk 2) maksuinspektor ei olla nende raamatuid üleüldse wastu wõtnudki.

Niihästi üks kui teine nähtus on ebaloomulik, ja tihti on ärimehed ülemäärases maksustamises ise süüdi, sest et nad 1) äriraamatuid üldse ei pea, 2) äriraamatuid korratult peawad, 3) mitteusutawad andmed üles annawad. Tean juhtumist, kus üks Tallinna kesklinna suure äri omanik ägedalt protesti tõstis määratud maksusuuruse vastu. Kui temalt äriraamatute ettenäitamist nõuti ja wiimaks koguni sellega lepit, et ta kas wõi oma taskuraamatus äri tõelikku läbikäiku näitaks, siis wastas see ärimees igakord, et temal miskisugust raamatupidamist ei ole, selle peale waatamata, et waremalt äri raamatupidaja oli seletuste saamiseks maksuinspektori juures käinud. Kuidas wõib nüüd maksuinspektor ehk komisjon sarnase äri raamatuid ehk tema sisseantud andmeid usaldada? Palstab tõenäoline, et siin raamatute mittenäitamine kasulikum oli kui näitamine.

Nende ridade kirjutajal on oma kauaaegses praktikas küllalt tege-

mist olnud äriraamatute ettenäitamisega maksuinspektoritele ja komisjonidele, kuid millalgi ei ole juhust olnud, et raamatud kui mitteusutawad tagasi oleks lükatud, küll on aga juhuseid olnud, kus äri täiendawast ärimaksust täitsa wabastati, kui raamatute najal selgeks tehti, et äri on kahjuga töötanud. Muidugi pidid raamatud seaduse nõuetele ja raamatupidamise wormidele wastawalt peetud olema.

Meie ärid panewad aga väga wähe rõhku äriraamatute ja nende korraliku pidamise peale. Ka näikse, et meil wilunud raamatupidajad mitte väga rohkesti ei ole, sest ega raamatupidajat wajawad ärid inuidu oma kuulutustes stereotüüpselt ei kordaks, et kandidaat peab bilantsi-wõimeline olema. Nagu wõiks niisugust raamatute kallal töötajat, kes bilantsiwõimetu, üleüldse raamatupidajaks nimetada, niisama wähe kui meie ettelugejaiks wõime nimetada seda, kes alles tähti kokku weerib.

Raamatupidamise wõrratu tähtsuse pärast arwan mitte üleliigse olewat, kui ma alljärgnewates ridades seaduse sellekohaseid nõudmis meeletuletan.

Meil on kaubanduse alal semni maksew Wene tsariaegne Kaubanduse Seadustik (Ustaw 'Torgowõi). Selle seadustiku § 669 nõuab: „Isikutel, kes kaubitsemisega tegemist teewad, peab olema oma raamatu- (Järg lhk. 37).

Wiis lugu läbikäigust.

Äriline weste.

Mees, kes oma äri tunneb, ei kanna kahju kauba wananemise läbi. Korralik teenimine äris on hea läbikäigu ja kasu eeltingimus. Kolm kaubamüügi põhjapanewat printsüüpi.

(Algu detsembri numbris.)

2. TEIE KAPITAALI MATUSED.

Igale kaupmehele, ükskõik mis-suguselt erialalt, on tähtis oma ladu ruttu „keerata“, s. o. kauba all seiswat kapitaali ringi lasta jooksta, teiste sõnadega — läbikäiku suurendada.

Läbi käies kaupmeestega, samuti kui kooliõpilastega, olen leidnud, et väike näide käsitlusel olewa aine kohta asja paremini selgitab, kui kõige sügawmõtelisem arutus. Tõsiasi on ka see, et see näide on seda mõjukam, mida lihtsam ta on. Nii siis — toon näite selle kohta, kuidas tuleb waadata läbikäigu peale kapitaali mahutamise seisukohalt.

Kujutagem ette, et üks noormees algab äri, omades selleks kõike isiklike omadusi, mis edu saawutamiseks tarwilikud. Ütleme, et tal on selleks ka tarwilik kapitaal — noh, 500.000 mrk. Oletame edasi, et ta tuleb minult nõu küsima, kuidas oma kapitaali mahutada, s. o. mis kaupu osta, kui rohkel määral üht, kui palju teist jne. Selle peale peaksin mina talle tõsiselt ütleva: „Kõige pealt wõtke 250.000 mrk. oma sularahast ja matke maha; matke nii, et te seda ka ise enam ei leia, kui te seda wajate! Ülejäänud 250.000 marga eest ostke kaupa.

Muidugi, seda praegu lugedes pahwatate teie naerma. Kuid — oleme jällegi otsekohesed: Mis wahhe on siis 250.000 marga wahel, mis maetud maamulda, ilma et ta pennigi kasu tooks, ja 250.000 marga wahel, mida teie olete pannud kau-

ba alla seisma?. Pool teie 500.000 margaliselt kapitaalist on samahästi kui maetud, kus ta ei teeni, olles mahutatud kauba alla, mis riulitel wedeleb, kaotades päew-päewa järgi oma wäärtust, ja kui see juba küllalt kaua seisnud, hoopis kõlbmatuks muutub. Sellega on kadunud ka kapitaal, mis selle kauba sisse oli mahutatud.

Ühel juhusel on kapitaal maetud maapõue, teisel juhusel aga kõlbmata kaubana kauphuse riulile.

Raskus seisab teatawasti selles, et kaupmehel, mahutades oma kapitaali kaubasse, on niipalju tegetmist äri üksikasjadega, et tal hoopis meelest läheb see asjaolu, et paljud tema kaupadest mitte küllalt produktiivselt äri läbikäigust osa ei wõta; ei ole ka ühtegi teed ega abinõu, mis kaupmehele igal ajal, kui ta midagi ostab ehk müüb, meeletuletaks tema „surnud ladu.“ Tagajärg on, et — ainult 250.000 marka äri ringjooksus teewad 500.000 marga töö ära.

Ma olen tihti selle üle mõelnud, kui tarwilik oleks kaupmehel pakki-da kõik omad aktiivkaubad ühte wärwi karpidesse — ütleva näiteks punastesse, ja seiswad kaubad teise-wärwistesse — ütleva, mustadesse, siis ehk tuleks talle igakord, kui ta ennast ostja poolt riuli poole pöörab, meelde — kui palju tal on riulitel seiswat kaupa ja kui hädatarwilik oleks sellest kaubast lahti saada, seda maha müüa ja oma ladu

(Järg lhk. 37).

**BALTI PUUVILLAKETRAMISE ja KUDUMISE
AKTSIA-SELTS
TALLINN
ASUTATUD 1898**

JUHATUS: TALLINN, V. KARJA TÄN. 8, TEL. 24-28

SINDI KALEVIVABRIKU ÜHISUS

END. WÖHRMANN & POEG
SINDIS, PÄRNU LÄHEDAL
ASUTATUD 1834. AASTAL

JUHATUS: TALLINN, HARJU TÄN. 43. TEL. 5-75 JA 22-29.
LADU: TALLINN, SUUR KARJA TÄN. 13. TEL. 2-41 JA 24-66.

OSAKONNAD VÄLJAMAAL:

RIGA, GREHZINEEKU EELA 12 KOVNO, SCHLOSS-STR. 2-a
HELSINGI, MIHAELSGATAN 19

Vabriku märk

Kodumaa riidevärvi tööstus

Vabriku märk

Värvipakid kaitsemärgiga

„KARU“

Hinult kodumaa tööstus seisab kaupmehe ja tarvitaja huvide eest valvel, varustades neid tarviliku juhutusega oma erialal! Meie tööstuse kirjastusel on ilmunud „Kodune värvimine ja pleekimine“, kirj. K. Muld, hind 40 mk.

Kaupmehed, pidage ladus ja müüge ainult „KARU“ riidevärve, sest need on valmistatud kuulsamate väljamaa vabrikute ainetest ja on väljamaa eeskujul nägusalt pakitud.

ESIMENE RIIDEVÄRVI TÖÖSTUS EESTIS
TALLINNAS Suur Tartu mantee 30 TALLINNAS

Paljunõuetav kaup on

MESIVÕI „SANTOS“,

mis tarvitajatele hästi meeldib ja igalpool lugupidamist leiab. Ta valmistatakse selgest suhkrust ja siindsatest maitseainetest ja on Tallinna linna laboratooriumi analüüsi järele üks kõrge väärtusega toiduaalne, mis kehale jõudu annab. Mesivõid „SANTOS“ on üllodav, sest maksab peaaegu ainult veerand osa koorevõist ja leiab selle tõtu rohkesti ostjaid. Ta on ühenaelastes pakides pergamiinpaberisse valmis pandud ja selkombel tarvitajale hõibus kätte anda, pealeselle aga ka saadaval suuremates tükkides ja plekkämbrites.

Mesivõid „SANTOS“ soovitab

AUG. GRÜNER'I TÖÖSTUS S. Tartu maant. 20, Tallinnas
Kõnetr. 12-02.

Bei Anfragen beziehe man sich auf „Meie Turg.“

Die in Eesti geltenden Gesetze für ausländische Geschäftsleute und Handelsreisende.

Die Einreise nach Eesti.

Ausländer, die geschäftshalber nach Eesti kommen, unterliegen bei ihrer Einreise den allgemeinen Gesetzbestimmungen für Ausländer. Diesen Bestimmungen zufolge muss der Reisende mit einem vom Eestnischen Aussenministerium, von der Gesandtschaft oder dem Konsulat visierten Nationalpass versehen sein. An der Grenze wird der Tag der Einreise auf dem Passe vermerkt, worauf sich der Ausländer im Laufe von 5 Tagen beim örtlichen Polizeichef zu registrieren und sich einen Aufenthaltsschein zu erwirken hat. („Riigi Teataja“ Nr. 114 — 1921.)

Die zu Geschäftszwecken nach Eesti eingereisten Ausländer sind verpflichtet sich, auch falls sie sich keine Kontor- oder Geschäftsräume anlegen, beim entsprechenden Steuerinspektor im Laufe von 3 Tagen, vom Einreisetage an gerechnet, zu registrieren und bei Ausführung der ersten Handelsoperation ein Handelspatent II Kategorie zu lösen, vorausgesetzt, dass die Art der Handelsoperationen kein Patent höherer Kategorie bedingt. Ein Handelspatent I Kategorie ist erforderlich (s. § 449 des Handelssteuergesetzes, Beilage PP. 1 u. 2) für den Grosshandel. Unter Grosshandel ist zu verstehen: 1) jeglicher Warenverkauf, besonders in Partien, hauptsächlich an Kaufleute und Industrielle, und 2) geworbemässiger Einkauf aller Art Waren für mehr als 15.000.000 Mrk. jährlich zum Wiederverkauf in Eesti oder zur Ausfuhr ins Ausland.

Die diesen Bestimmungen Zuwiderhandelnden werden mit einer

Geldstrafe bis 100.000 Mrk. belangt. Geschäftsleute, die weder in Eesti ansässig sind, noch hier ein Vermögen besitzen, sind verpflichtet ihre Handelssteuer vor ihrer Abreise ins Ausland zu entrichten, auch wenn der Zahlungstermin noch nicht eingetreten ist (Gesetz Nr. 66, P. 16 und 17, „Riigi Teataja“ Nr. 44 — 1923.)

Das Gepäck der Reisenden.

Die nach Eesti kommenden Reisenden unterliegen einer Zollrevision. Die von den Reisenden zu Handelszwecken ein- und ausgeführten Waren unterliegen der Revision nach allgemeinen Regeln. Zum persönlichen Bedarf ist die Einfuhr von gebrauchten Kleidern, Leibwäsche, Kopf- und Fussbekleidung, Halstüchern und jeglichen Toilettegegenständen in unbegrenzter Anzahl zollfrei und unbehindert genehmigt, wenn diese Gegenstände ihrer Beschaffenheit nach zum persönlichen Gebrauch des Reisenden, der sie bei sich führt, verwandt werden können. An sonstigen Reiseeffekten ist jedem Passagier gestattet noch folgende Gegenstände bei sich zu führen: 4 Betttücher, 4 Kissenbezüge, 6 Servietten, 6 Handtücher, 2 Kissen, 1 Decke und 1 Plaid (beides gebrauchte), 1 Kamm, 1 Bürste, 1 Handspiegel, 1 Reiseuhr, 1 Teekanne, 1 Glas, 1 Tasse, 1 Teller samt den nötigen Messern, Gabeln und Löffeln; Lebensmittel soviel der Reisende bis zum nächsten Reiseziele benötigt; Tabak bis 200 Gr., Papyrus, Zigaiillos und Zigaretten bis 100 Stück auf

Puhtakasu prots. saagu õiglaselt määratud!

Liidu märgukiri Otsekoheste Maksude Peakomiteele.

Juba ligemal ajal asuwad jaoskonna maksukomisjonid äride ja tööstussaaduste gruppidesse jagamisele ja iga grupi jaoks läbimüügi keskmise kasuprotsendi kindlaks määramisele, missugused protsendinormid peakomitee poolt kinnitatakse. Mainitud kasuprotsentide suhtes on tänini kaupmeeste ja töösturite hulgas palju nurinat olnud, sest leitakse, et need protsendid liig kõrged ja sagedasti ilma põhjalikuma kaalumisetä määratud. Sel puhul wõtab Üleriiklise Kaupmeeste Liidu Juhatus enesele julguse alljärgnewa märgukirjaga Otsekoheste maksude Peakomiteele esineda.

Puhas kasu on läbimüügist tingitud.

Kaupmeeste poolt teenitaw puhtakasu protsendi kõrgus on paratamatalt läbimüügi suurusest tingitud. Kui läbimüük suur, siis wõib kaupmees madalama kasuprotsendiga kaubelda, tema puhtakasuprotsent on sealjuures aga siiski kõrgem, kui wäikese läbimüügi ja kõrge waheprotsendi juures. Kaupmees peab kõik äriaga seotud kulud n. n. wahekasuprotsendist tasuma. Müüb, näiteks, kübarategija päewa jooksul 10 kübarat ja teenib nende pealt 25 prots. bruttokasu, siis teenib ta tõelikult puhastkasu ikkagi vähem kui sel juhusel, kui ta päewas 100 kübarat 10 prots. bruttokasuga oleks müüinud. See wõrdlus on maksew ka teiste kaubandusliste artiklite suhtes.

Praegune majandusline kriis ei wõimalda suurt läbimüüki.

Üldine rahakriis ja tööpuudus ei wõimalda aga praegusel korral ühelgi alal suuri läbimüüke. On ju tuntud tõeasi, et seltskond ikka siis ostab, kui tal ostmiseks wõimalus. Nii näeme, et pühade eel, kus töölised ja teenijad n. n. „pühade raha“ saawad, ostmine elawam kui muul ajal. Samuti on kõigile selge, et praegusel rahawaesel ajal kauplused ostjatest tühjaj; ärikulud on aga neil kauplustel siiski suured; juba üksinda ruumide üür teeb suure summa wälja, siis kaupade kinnitus, teenijate personaal ja, lõpuks, ebaloomuliselt kõrged maksud. Kõige selle järeldus on, et paljud ärimehed, nende hulgas mitmed wanemad soliid kaupmehed, sunnitud on oma ärisid sulguma; nalja pärast nad seda müügi ei tee, aga kõrged ärikulud ja maksud neelawad igasuguse wahekasuprotsendi ära ja jätawad puudujäägi järele.

Kui suur on praegu kaupmeeste keskmine nettokasu protsent? järeldust:

Üleriikline Kaupmeeste Liit on kaupmeeste seltside ja ühisuste kaudu teateid kogunud, kui suur oli läinud aasta keskmine nettokasu protsent. Saadud andmetest sel-

Tallinnas	1) Söögi- ja koloniaalkauplused	1— 6
	2) trahterid ja wõõrastem.	10—15 „
	3) manufaktuurkauplused	1—10 „
	4) walmisriiete kaupl.	3—10 „
	5) mütsikauplused	6—12 „
	6) naha- ja jalanõude kaupl.	2—10 „
	7) tubakakauplused	5—10 „
	8) rohu- ja wärwikauplused	5—10 „
	9) raamatud ja kirjutusm.	3—12 „
Tartus	1) Koloniaalkauplused	1— 5 „
	2) riidekauplused	2— 8 „
	3) pudu- ja moekaubad	5—10 „
	4) mütsikauplused	5— 8 „
	5) tubakakauplused	3— 6 „
Haapsalus	1) Koloniaalkauplused	1— 5 „
	2) riidekauplused	1—10 „
	3) raamatu- ja kirjutusm. kaupl.	1—10 „
	4) naha- ja jalanõude kaupl.	2—7 „

Narvas

ei ole protsent numbrites ära näidatud, kuid sealjuures on tõendused esitatud, millest selgub, et seal nettokasu protsent Tallinna omadest madalam on. Sellest näeme, et puhtakasu protsent õieti wäike on. Ja et see tõepoolest ka wäike on, seda tõendab see asjaolu, mille peale ülemal tähelepanu juhtisime, et paljud ärid omi uksi suluwad, korraliku teenimiswõimaluse juures ei teeks nad seda wististi mitte.

Riigi huwides ei tohiks olla majanduslisi ettevõtteid häwitada!

Kaupmeeskond teab wäga hästi ja pooldab täiesti seda waadet, et iga ettevõtte oma sissetulekute kohaselt riigi ja kogukonna heaks kohustusi peab kandma, aga kaupmeeskond leiab ka, et iga maks ainult siis wõimalik on tasuta, kui ta õiglaselt on määratud. Maksud ei tohi ettevõtteid ega kodanikkude ettevõttlikkust ära häwitada, sellega löödaks meie arwates paratamata hoop kogu riigi ja rahwa majandusele.

Kõike seda kokku wõttes palub Ü. K. Liit, et puhtakasu protsendi normid käesolewa aasta kohta wõimalikult ettevaatlikult ja kaalutult saaksid määratud. Omalt poolt esitab Liidu Juhatuse käesolewale märgukirjale lisaks tema poolt kokku seatud protsendi normi tabeli, mida protsentide määramisel palume silmas pidada.

Ühtlasi kordame weel seda palwet, mida juba mitu korda oleme awaldanud, et keskmise puhtakasu protsendi normid awalikult „Rügi Teatajas“ saaksid wälja kuulutatud.

Ü. K. Liidu Esimees J. Puchk.

• Sekretäär R. Berendsen.

Nr. 17.

Tallinn, 9. jaanuaril 1925. a.

Weel äriettewõtete edasiandmise korrast.

„Meie Turgi“ detsembrikuu numbris ilmunud kirjutus „Ettewaastust äride ostmisel“ on meie lugejate ringkondades tähelepanu leidnud. Toimetuse poole on keegi härra H. R. täiendawate järelepärimistega pööranud, et selles kaupmeestele nii tähtsas küsimuses täit selgust saada. Nimelt soowitakse seletust järgmiste küsimuste kohta:

1. Mis sünnib siis, kui teatawa äriettewõtte ostja ettewõtte müüja kawatsusest midagi ei teadnud (nimelt, et ostja ei teadnud müüja kawatsusest sel teel oma kreditoorisid rahuldamata jätta), ja kuidas saab seda teadmist wõi mitteteadmist üldse kindlaks teha?

2. Kuidas tuleb teatada kreditooridele müüja kawatsustest ja millal kaotawad kreditoorid õiguse niisuguse müüdudwaranduse peale?

3. Kas ja kuidas muudab asja see, kui esimene ostja äri jälle edasi on müünuud wõi teistesse ruumidesse üle wiinud?

4. Mis ajast saadik on nimetatud artiklis käsitatud seadused Eestis makswad?

Wastan sellesamas järjekorras nagu küsimised esitatud.

Äriasutuste edasiandmine ja müümine wõib sündida ainult notariaalkorras (S. K. XVI köide, 1. jagu 1914 a. wäljaanne § 2), vähemalt peawad kõik sarnased lepingud notaariuse juures, ehk ametniku juu-

res, kes kohaliku notaariuse kohusid täidab, esitatud olema. Äriettewõtte müüja peab müügilepinguga ühel ajal notaariusele esitama kõigi nende wõlgade nimekirja, mis äriettewõtte peal lasuwad, ära näidates kreditooride nimed ja aadressid ja summad kui palju ühel wõi teisel kreditooril nõuda. Ei ole wõimalik iga kredi-

toori wõlanõudmise summat kindlaks teha, siis peab wõlgade nimekirjas sellekohane märkus olema, ehk tuleb jälle üles wõtta kõige suurem määra, mida kreditoor nõuda wõib. Wõlad, mis wekslite järgi tekkinud, tulewad tähendada wekslitega, ära näidates weksli summa, wäljaandmise tähtaega jne. See nimekiri peab olema allakirjutatud nii müüja kui ka ostja poolt ja nende

KONST. PÄTS,
end. riigiwanem, Kaubandus-
tööstuskoja ajut. juh. esimees.

allkirjad notaariuse juures kinnitatud. Nimekirja algkiri hoitakse selle notaariuse juures, kelle raamatutesse ostu-müügi leping sisse kantud ehk kinnitatud, pooltele antakse nimekirjast ära kirjad.

Lepingu esitamise päewast arwates kolme päewa jooksul saadab notaarius kõikidele neile kreditooridele, kes nimekirjas ära näidatud, kinnises kirjas teate, et äri on uue omaniku kätte üle läinud ja et kirjasaa ja on nii ja nii suure summaga kreditooriks üles antud. Peale selle peab teates äranäidatud olema müü-

(Jürg Ihk. 51).

Mis Saksa leht Eesti tööstuse kohta kirjutab.

Stettiinis ilmuw ajakiri „Ostsee-Handel“ toob oma Tallinna kaastöölise H. v. Schulmanni sulest pikema kirjutuse Eesti tööstuse seisukorra kohta, milles muuseas kirjeldatakse neid raskusi, millega Eesti tööstusel peale sõja lõppu woidelda tuli.

„Oma looduse ja produktiiooni poolest“, kirjutab H. Schulmann, „on Eesti agraarriik, mitte üksnes seepärast, et 75 protsenti kõigest rahwast põllumajanduses tegewad, waid et maa waene on tooresainete poolest, mis wõiksid panna kindla aluse eluwõimsa tööstuse tekkimisele. Et hoolimata sellest praegu Eestis suure tähtsusega tööstusasutusi olemas on, siis on siin põhjuseks omaaegne Wene poliitika, mis oli sihitud suurtööstuse loomise peale Wene territooriumil, ja see asjaolu, et Wenemaa tol ajal kõrgete tollide läbi wäljamaa produktiooni eest kaitstud oli. Eestis asuwad wabrikud said tarwisminewad tooresained peaaesjalikult wäljamaalt ja leidsid oma saadustele turgu awaral Wene tagamaal. Suuremad tööstusharud Eestis olid tekstiil- ja metallitööstus. Iseäranis wiimane arenes, ühenduses Tallinna sõjasadama ehitusega, suurejoonelisel, — kerkisid üles mõned suured laewatehased, mis oma sisseseadete ja töötamiswõime poolest wäljamaa omadega julgesti sammu pidada wõisid. Nende tööstusharude kõrwal leidus weel terve rida teisi, mis enne ilmasõda iseäranis õitsele löid, nii, näiteks, kartuli-piirituse walmistamine, mis Wene riigiwalitsuse poolt ära osteti.

See lühike ülewaade näitab küllaldaselt, et Eesti eraldamisega Wenemaast ja Wene hiigleriigi kokkuwarisemisega Eesti tööstusel rasked päewad algama pidid, sest et ta

tähtsama turu oma tööstussaadustele kaotas. Peab kahetsusega tähendama, et kõik katsed Wenemaal uuesti turgu wõita asjatud on, sest et kõrged Wene tollid sisseweo sinna pea wõimatuks teewad. Seda asjaolu kindlasti ette nähes, algasid Eesti töösturid rahutegemise järele Wenega Lääne-Euroopa riikidega ühendusi otsima, et kaduma läinud Wene turgude asemele oma saadustele uusi müügi turgusid leida. Tööde uuesti algamine wabrikutes oli aga suurte raskustega seotud. Iseäranis takistawalt mõjus see asjaolu, et paljudel juhtumistel tööstusasutuste omanikke raske oli kindlaks teha, kuna arhiwiad ja aktsiad enamalt jaolt Wenemaale olid wiidud. Aja jooksul suudeti ka omandusõigused wälja selgitada ja praegusel silmapilgul on weel ainult wähesed wabrikud eestkostmise all, ega saa selle tõttu produktiivset tegewust awaldada. Terawalt annab ennast tunda aga kapitaali puudus, sest ainult üksikutel aktsiaseltsidel on korda läinud wäljamaalt krediiti muretseada.

Tooresaineid, nagu öeldud, leidub Eestis wähe, ja põletismaterjalid, nagu kiwisüsi ja õlid, weetakse wälismaalt sisse. Wiimasel ajal wõidab aga Eesti põlewkiwi, kui kütta-aine, ikka rohkem ja rohkem tähelepanu, ja mitmed wabrikud on teda juba põletisainena tarwitusele wõtnud, kuna teised sellega tegewuses on, et omi küttekoldeid põlewkiwi jaoks ümber ehitada.“

Edasi tuuakse kirjutuses lühidalt, kuid objektiivselt ülewaade üksikute tööstusharude kohta Eestis. Muuseas on kirjutuses öeldud, et

Metsaga kauplemine Euroopa riikides.

Metsakauba tarvitamise kaswamine Euroopas on iseäranis wiimase paari aasta jooksul hoogu wõtnud. Terwe rida riike, kus ehitusline tegewus sõja-aastatest saadik soigus oli, on nüüd energiliselt üles ehitama hakanud hooneid ja muud, mis sõjas purustati. Ehitamine sünnib osalt eraalgatusel, osalt aga ka riigiwalisuste ettewõttel, kes kõige jõuga korterihäda vastu wõitlewad. Selle tagajärjel on tõusnud ehitusmaterjalide hinnad. Ühes sellega on tõusnud ka tarbepuude ja keemiliselt ümbertöötawa metsamaterjali hinnad.

Seda nähtust võib peaaesjalikult Saksamaal tähele panna, kus see koguni okaspuu metsa ümberhindamisele tõuke on annud. Saksamaa tarwidust metsamaterjalide järgi ei suuda, nagu see alati olnud, katta oma metsa juurekasw, mispärast juurewedu mujalt tarwiline on. Kuid käesolewal ajal on metsa ostmises meeoleolu tagasihoidlik — üldise rahakitsikuse põhjustel.

Tsheho-Slow. lootused metsa wäljaweo peale Saksamaale on selle tagajärjel tähtsal määral langenud, ehk küll hinnad siseturul suure ekspordi lootusel tublisti kerkisid.

Metsa wäljawedu Saksamaalt Hollandisse, mis maikuul õige elaw oli, on nüüd tublisti langenud, sest siseturu hinnad on tihti eksporthindadest kõrgemad. Wiimane asjaolu on ka osalt kaasa mõjunud hindade kerkimisele Hollandis ja Lõuna-Rootsis, kes oma ümbertöötatud metsakauba suuremalt jaolt Saksamaalt saab.

Lootused, mis metsakauba asjus Wenemaa peale pandi, ei läinud täide ei wäljaweo rohkuse, ega ka hindade suhtes. Wene metsakaup, mis senini ikka hindade langemise peale mõju awaldanud, on wiimasel ajal suurte ülestöötamise kulude tõttu just wastupidiselt mõjunud — s. t. on tõuke annud metsahindade kerkimisele ilmaturul. Hollandi turul, kus waremalt Wenemaa metsa esimesel kohal oli, pole praegu seda sugugi leida. Suwejooksul on Hollandis müüdnud 210.051 tonni Wenemaa metsa.

Inglise importöörid peawad käesolewal ajal läbirääkimisi suurte metsalankide ostmise asjus Euroopa kontinendil, et soetada lähemate aastate jaoks tarwilist reserwi.

Iseäranis suuri nõudmisi metsamaterjalide järgi awaldawad Wäike-Aasia sadamalinnad. Osalt läheb see mets Türgimaale, kes peale häwitawat sõda ülesehitamisele on asunud, osalt aga ka Süüriasse ja Palestiinasse, kuhu hiljuti mõned saadetused Wenemaa metsa Mustamere kaudu eksporteeriti.

Austrias on märgata riigiwalisuse püüdu oma metsamajandust terwendada. On kawatsus ellu wiia seadust, mis näeb ette riigimetsa eksporteerimist eraettewõtjate poolt. Seaduseelnõu leiab riiginõukogus küll tugewat wastuseismist, kuid on arwata, et see paratamatuse sunnil siiski vastu wõetakse. Seadus kawatsetakse maksma panna 1. juulist 1925. a.

Korraldage oma kaupluste waateaknaid.

Kas olete Teie rahul oma kaupluste waateaknatega?

Kas hindate Teie küllalt wääri-
liselt seda suurt tähtsust, mis on
Teie waateaknatel Teie kauba de-
monstreerimise, publiku juuremeeli-
tamise ning kauba läbimüügi suh-
tes?

Selle juures ei tohiks ükski äri-
mees unustada, et waateaknad tema
äris on suurel määral wastutawad
äri läbimüügi eest.

Mis silm inimesele, seda on waa-
teaken Teie äri-
le, sest ta peab pee-
geldama kaupade kaunidust, omariku
maitserikkust ja puhtuse ning ilu-
tunnet — lühidalt äris walitsewat
waimu. Suudab Teie äri waateaken
kütkestada möödamineja pilku, on ka
tema sisseastumine oma tarwiduste
rahuldamiseks kindlustatud.

Mujal maailmas on ammugi sel-
le arusaadawa nähtusega arwesta-
tud ja waateaknate korraldamise alal
wäga suuri edusamme tehtud. Ka
Eesti äridel oleks aeg selle peale mõ-
telda, et oma ajast ja arust jäänud
waateaknate kaunistamisele asuda.
Meil ongi juba õnneks tekkinud sel-
lekohased spetsiaal ettewõtjad — as-
jatundjad, kes Teid selle juures ai-
data wõiwad, kui Te aga waewaks
wõtate nende poole selles asjas pöö-
rata.

Iseäranis tähtsat osa etendab
waateakna korraldamise juures ju-
ba walgustus, rääkimata kõigest
muust, nagu moodne akna ehitus ja
dekoreerimine. Meil on isegi weel
linna ärides sagedaseks nähtuseks,
et terwe kaupluse ruumi peale ainult
üks wilets hundisilm wilgub. Kust
tulekski niisuguse poe omanik mõt-
te peale oma waateaknatel erilist
walgustust sisse seada? Ja sellepä-

rast on ta kaupluse waateakand õh-
tuti kustunud kui surnu silmad, päe-
wal aga näete seal tolmunud ja aja-
jooksul pleekinud ja kolletama löö-
nud kauba jäänuseid, mis möödakäi-
jates otse eemaletõukawat mõju te-
kitawad.

Äri waateakna walgustuse korral-
damisel tuleb silmas pidada, et wal-
gus mitte lõikaw ei oleks ja nii oleks
seatud, et ta waatajat ei pimestaks.
Et seda kätte saada, olgu walguse
allikas waataja silma eest warjatud
ja walgus olgu pehme, mahe ning
ühetasane, ilma et see warjusid sün-
nitaks.

Paljudes Tallinna ärides wõib tä-
hele panna, kuidas ebakohaselt sis-
seseatud waateakna walgustus mui-
du moodsalt ehitatud ja kaunilt deko-
reeritud waateakna mõju ära rikub:
warjamata walguse allikas saadab
otse waataja silma terawat walgust,
nii et wäljapandud asju sugugi waa-
data ei saa. Mõnel pool jälle on
walguse allikas niimoodi paigutatud,
et osa wäljapandud asjadest warju
jääb. Sarnased puudused kõrwalda-
ge ajawiitmata oma äri waateakna
juurest, pidades nõu sellekohaste as-
jatundjatega, kui Te sellega ise ei
peaks hakkama saama.

Wäga huwitawaks waateakna de-
koratsiooniks muuseas on ka wälja-
pandud tuntud poliitika- ja seltskon-
nategelaste päewapiltlised üleswõt-
ted, samuti ka üldiselt tuntud maa-
kohtade wõi linna tänawate üleswõt-
ted. Ka kohalise tähtsusega päewa-
pildid tõmbawad publikumi ligi ja
annawad reklaami mõttes Teie äri-
le häid tagajärgi.

Ka on soowitaw kaupluse sisse-
seadeid huwitawate piltidega kaunis-

Tamm ja wäänkasw:

Kord kaswis wäljal tugew tamm. Ta oli suur ning tüse ja tuntud oma tugewusega ligi ning kauget.

Keegi heatahtlik, kuid mitte wäga tark mees istutas tamme jalale wäänkaswu wõsu.

Nagu kõigile teada kaswab wäänkasw wäga ruttu, aga ta ei suuda ise oma raskusi kanda. Aastast aastasse kaswis wäänkasw ikka tihedamaks ja tihedamaks ja põimis end ümber tamme okste, häwitades ta lehestiku.

Kord lausus wäänkasw: „Aha, — kui ma suudaks häwitada tamme, siis asuksin ise ta asemele ja seisaks sama uhkesti püsti kui tamm!“

Wäheawalt suri tamm, lämbudes wäänkaswu kaitsetustes. Järgmisel aastal murdiski torm maha tamme, mis kord nii wõimas olnud.

Aga ka wäänkasw langes ühes tammega; olgugi et ta kõigest jõust katset tegi tõusta omal jõul jalule, kuid kõik katsed jäid asjatuks!

Tamme nimi oli KAPITALISM, wäänkaswunimi oli aga SOTSIALISM.

Siin on talle, mu daamid ja herrad, üks tõsine lugu selle kohta, et wäänkasw ei suuda seista üksinda.

MEHAANILINE
MÖÖBLITÖÖSTUS

M. PRESS

TARTUS
KARLOVA T. 69
KÖNETRAAT 8-01

SOOVITAB
**JALUTUS-
KEPPISID**

SUURES
VÄLJÄVALIKUS

FIRMA
TEE KAUBANDUS-ÜHISUS

**Wassily Perloff
& Fils
tee**

(asutatud Moskvas 1787. a.)

Armastatud ja hästi tuntud sordid: China nr. 3, Ceylon nr. 9, Esimene lõikus nr. 18. China nr. 2 saadaval kõigis koloniaalkauplustes.

Peaesitaja Eestis
PILLING & WOLFF,
Tallinn, Harju t. 29,

EESTIMAAL
VALMISTATUD

RIIDEKAUBAD

A. S. „TEXTIL’i“

VABRIKUST
TALLINNAS

Meil on müügile jõudnud uuemates mustrites särgi oxfordid, padjapööri tik, flanell, kalinkor, väga ilusad tumedad pluuse ja kleidirüüed, tugev madratsi tik, igasugused teki ja palitu voodrid. Peale selle on va mis saanud ilus, tugev puuvillane serge „LAINE“ nime all, missugune kaupjalpoolhääkskiidetud. Kohane pluusideks ja kleidideks. Saadaval kõigis kleidiriide värves: sinine, pruun, lilla, roheline, beige, bordo, hall. See sort on villase riide aseaine, sest olevad sordid villaseid riideid ei ole vastupidavad ja nüüdsel ajal otsib rahvas rohkem kasul. kaupa. Suve sesooniks valmistame ilusaid moekaupse, nagu rüüdulisi schoti mustreits riideid kleidi ja pluuside jaoks j. m.

AINUMÜÜK
VENNAD TOFER A. S.

TALLINN, RATASKAEVU, 6

Uued probleemid tööstuse alal.

(Algus „Meie Turgi“ novembri nr. lhk. 18)

Everhot Manufacturing Co.

Nr. 3 — \$ 500.—

Mehaaniline täiendus.

Everhot Manufacturing Co. valmistades gasoliiniga köetawat kombinieritud leeklampi, maksab 500 dollarit täienduse eest, mis võimaldaks leeklampi ühendada põletismärk-rauaga nii, et viimasega järjest ilma

aega viitmata töötada võiks. Täiendus peab rahuldama ülaltähendatud firma nõudmisi ja peab selle poolt vastuwõetawaks tunnistatud saama.

Address: Everholt Manufacturing Co., Maywood, Illinois. U. S. A.

Popular Mechanics Magazine.

Nr. 4 — \$ 500.—

Nr. A. M. — 1

Tsingi kaotsimineku ärahoid.

Wase walukodades on ääsides suur tsingi kaotsimineku. Tsink oksideerub hõlpsasti ja aurab sulas olekus walge pilwena ära. See aur on terwisele väga kahjulik ja sünnitab tööliste sageli haigusi. Äraauramise läbi kaotsimineku tsingi hulk kõigub 3—10 protsendi wahel.

Kui peaks leitama meetod, mis võimaldaks selle tsingi auru uuesti

metalliks muutmist, oleks sellest suur tulu. Asjast huwitatud äri pakub selle ülesande rahuldawa ja vastuwõetawa lahenduswiisi eest 500 dollarit.

See pakkumine lõpeb 1. mail 1925 aastal.

Address: Problem No. A. M. — 1. Popular Mechanics Magazine, Chicago, Illinois. U. S. A.

John J. Harris and Company.

Nr. 5 — \$1000.—

Veekindel kleepimisaine ja selle müük.

Ülaltähendatud firma valmistab kleepainet „Bull Grip“, mida üldiselt tarwitatakse, nagu kliistrit, liimi, kiti ja tsementi. Selle kleepaine siduwad omadused on nii suured, et õhukese metalli riba selle kleepainega nii

tugewasti puu külge võib liita, et see mitmesaja naelalise raskuse ülal kannab.

Meie soow on ülalnimetatud ainet suurel wiisil müüa töösturitele, kes seda kasutada võiksid.

Samuti sooviksime üles leida meetodi, mille abil seda kleepainet wee vastu kindlaks teha.

John J. Harris ja Company mak-
sab 500 dollarit eraldi kumbagi tä-
hendatud probleemi asjakohase lahen-

duse eest, mis tarvitusele wõtmiseks kõlbulik on. Pakkumine peab järgne-
ma enne 1. mait 1925 a.

Address: John J. Harris ja Co.
4035 West Kinze St. Chicago, Illi-
nois. U. S. A.

Benjamin Electric Mfg. Co.

Nr. 6 — \$ 250.—

Elektri laualampide valmistusviis.

Ülaltähendatud firma maksab 250 dollarit kõige praktilisema ja lihts-
ma valmistusviisi eest, mille järgi Benjamin laualambid ja lühtrid wõi-

wad hariliste laua waaside külge kin-
nitatud saada, ühes awause katmise
ja ilustusega.

Nr. 6-a — \$ 100.—

Kõige parema meetodi eest, fir-
ma Benjamin äranägemise järele,
maksetakse 150 dollarit, mille järgi
oleks wõimalik Benjamin laualambid

ja lühtrid kinnitada lauawaaside kül-
ge nende materjalidega, mis harili-
kult elektri lampide kauplustes müü-
gil on.

Nr. 6-b — \$ 100.—

Kõige parema kuulutuse kawa
eest, millega wõiks elektri lampide
kauplused ergutada tarvitajaid Ben-
jamin laua lampe ja lühtreid kombi-
neerima wanade waaside ja pottide
külge, maksab firma 100 dollarit.

Selle kuulutuse mõte peaks olema
õhutada tarvitajates soowi wanu
waase elektri lampideks ümber tege-

ma, mille tõttu lampide läbimüük
tõuseks.

Kõik kolm pakkumist on jõus ku-
ni 1. maini 1925 a.

Address: Advertising Depot.
Benjamin Electric Mfg Co., 847, W.
Jakson Blvd, Chicago, Illinois. U.
S. A.

Eesti tuletikutööstus.

(Statistilised andmed Statistika Keskbüroolt).

Tuletikutööstus kuulub Eesti wänemate tööstusharude sekka. Esimese tuletikuwabriku asutamine langeb läinud aastasaja 60. aastatesse.

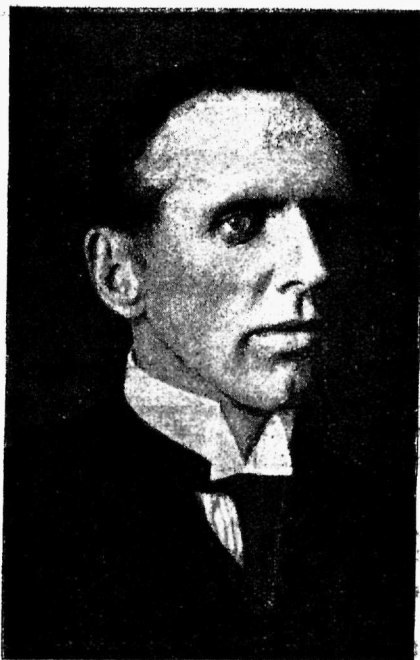
Enne maailmasõja algust töötas praeguse Eesti territooriumil 4 tikuwabrikut. Nende wabrikute toodangu suu-rem tarwitaja oli loomulikult Wenemaa.

1917—1918. a. oli tikutööstus päris soiku jäämas, kuid wabadussõja lõpupoolel hakkas see tööstusharu teatawat elawust näitama ja aasta aastalt suurenedes, on tema 1923. a. toodangu järelle otsustades, mitte ainult ennesõjaaegse produktsiooni suurusele jõudnud, waid koguni sellest ette läinud. See produktsiooni suurenemine on korda läinud peaasjalikult tuletikutööstuse mehaniseerimise läbi.

Tarwimise materjal — haawapu — saadetakse sisemaalt, kuna keemilised ained, nagu: wäawel, kaaliumklooraat, parafiin jne. peaasjalikult Saksamaalt sisse weetakse. Walmistatud tuletikud, mis imprägneeritud parafiini ehk wäawliga, lähewad müügile wäikestes laastutoosides.

Iga siseturule lastud toos sisaldab 50—60 tikku. Toosid pakitakse 10-ne wiisi pakkidesse ja pakid omakorda kastidesse à 100 pakki, nii et iga kast sisaldab 100 toosi.

Siseturul on ka tarwitusel suuremad toosid, mis 300 tiku ümber sisaldawad, kuid sarnastes uurtes toosides on lastud tikkusid turule ainult wäikesel arwul. Kuni 1. jaan. 1924 a. wõeti Eestis tuletikuwabrikute pealt patendimaksu ja lisamaksu 100 marka iga produtseeritud 1 miljoni toosi pealt. Peale selle wõeti aktsiisimaksu 6 p. iga toosi eest, mis kuni 75 tikku enses sisaldas. leiti, et sarnane maksustamise

JOACHIM PUCHK,
Üleriiklise Kaupmeeste Liidu esimees.

wiis liig ebasoodne oli ja palju kulusid tarwitas. 1. jaan. 1924. a. hakkas maksma uus tuletikuseadus, mille põhjal on määratud tuletikuwabrikutele ühekordne aktsiisimaks, mida töösturid on kohustatud proportsionaalselt omawahel ära jagama. Sel kombel wabanesisid tuletikutöösturid asjastast kulust, mis panderolli walmistamise ja pealekleepimise näol tekkis.

(Jürg lhk. 58.)

Ei ole enam tule-hädaohtu.

Wõitlus kõigi inimkonna väärtuste kaitsemiseks tulehävituse eest on uuel ajal rõõmstavaid edusamme teinud. Hoolimata sellest leiame pea igapäew ajakirjanduses teateid äärmiselt kardetawate tuleõnnetuste kohta, kus osaliselt ehk täiesti hõwinenud suurend wäärtust, millede uuesti ülesehitamine nrægustel rasketel aegadel wõimatu. Seepärast on kõikide selleks kutsutud jõudude ülim püüd tuleõnnetuste wõimalusi äärmiselt wähendada.

Senine wõitlus tuleõnnetuste vastu seisib peaaesjalikult selles, et lahti peasenud tuld kustutada, ehk tule laiali lagunemist piirata. See tegewus on sageli raskendatud selle tõttu, et kustutamisinabinõud mitte kõepärast pole. Kuni kustutamisinabinõud kohale muretsetakse, on aga tuli enamalt jaolt, iseäranis maakoktades, sedawõrd laiali lagunenud, et see terwele ümbrusele hukatuseks wõib saada.

Ülemaal kirjeldatud hädaoht on aga kergesti ärahoitaw siis, kui käsile wõetakse abinõud, mis tule laiali lagunemise juba ette wõimatuks teewad. Pea alati on tuleõnnetuste alguseks iseenesest tähtsuveta põhjus: maha kukkunud õlilamp ehk küünel, põlewate sütle wäljakukkumine koldest wõi ahjust, hooletult ärawisatud tuletikk ehk m. s. süütab lähedal juhtuwa tuld wõtwa aine põlema. Selle järgi wõtawad tuld müõblid, pörand jne., mis esialgul küll kuigi kõrget temperatuuri ei tekita ja alguses seepärast weel kerge on kustutada. On aga juba maha seinte puuosad tuld wõtnud, siis ei suudeta hoone mahapõlemist paraku enam takistada. Ainult suurlinnade hästi korraldatud kustutamisinabinõude waral on ehk niikaugele laiali lagunenud tule kustutamine weel wõimalik. Kuid seegi pärast näeme, et ka linnades, kus tulekaitsekorraldus küllalt eeskujulik, nagu näiteks Berliinis, tihti katusekorrad, wõi muud maha puuosad maha põlewad. Tahetakse seda takistada, peab juba ette ärahoitama wõimaluse, et tuleallikate läheduses asuwad maha puuosad tuld ei wõtaks ja edasi ei kannaks.

Meie poolt on valmistatud tulekaitse preparaati, mis turule saadetakse nime all „TULESURM“. Präparaadiga „TULESURM“ ületatud maha puuosad on tule külgetõmmise vastu täielikult kaitstud, sest nad ei wõta tuld, — mis nende läheduses peaks tekima, — külge ja tulle ei ole wõimalik laiali laguneda. Nii on „TULESURM“ terwele inimkonnale suureks õnnistuseks saanud.

„TULESURM“ on wärwikombel pealetõmmataw punakat tooni wedel masse. Wärvitõn wõib soowikorralt ka teistsugune olla, ehk tulekindla massiga ületõmmatud puu wõib ka ükskõik missuguseks üle wärwida.

„TULESURM“ tõmmatakse, nagu iga teine wärv, pintsliga puu peale. Puu tõmbab selle tõitu endale isesuguse kiwistanud korra reale ja imprägneerub. „TULESURMAL“ on kõik tulekaitseomadused — äärmiselt nõrk soojuse edasiandmine ja sulamine ainult wäga kõrge temperatuuri juures; ta wõtab end tugewasi kinni kaitsetawa puu külge ja omab wõime igasuguse puu koosseisu koefitsiendiga sobida. Seega on „TULESURM“ ainus omapärane abinõu, millega igat seltsi puud tule eest kaitsta ja suuri tuleõnnetusi ära hoida wõib.

„TULESURMA“ tarvitamise korral meie juhustete kohaselt wõtame preparaadi mõju ja lagajärgede eest igasuguse wastutuse enda peale.

„TULESURMAL“ pole ühtegi aseainet.

Selle suurepärase tulekaitse preparaadi hinnad ei ole kuigi kõrged. Puu peale tõmmataw kord peab olema wõhemalt kaks korda nii paks kui harilik õliwärvitõn. Kilogrammi hind on Gm. 4.— Suuremal määral ostes antakse hinnalaendus: ostmisel wõhemalt 1000 kg. 10 prots., 5000 kg. 20 prots., 10,000 kg. 25 prots. Hinnad on arwatud wabrikus. Saatmine plekk nõudes 5, 10, 25, 50 ja 100 kg. Kastidesse pakkimine arwatakse eraldi hinna alla.

Maksmine: 50 prots. tellimisel, ülejäänud osa ärasaatmisel. Tellimiste juures alla 1000 kg. palume raha tellimise juures täielikult ette ära maksta. Proowid 5 kg. raskuses saadetakse Gm. 20.— sissesaatmisel.

Otsitakse esitajaid igas riigis, kes oleksid wõimulised ülal lähendatud präparaadile turgu leidma. Ainult heade soowitustega härrad ja firmad tulewad kõne alla, kes wõiwad wastawa läbilüügi garantii anda. Esitajad peawad ka wõtma nende piirkonna jaoks tarwimise wäga kwantumi „TULESURMA“ kohe ladusse wõtta. Sellekohaseid ärisid palume endid üles anda.

Barth, Ramult & Co., prov.

Geschäftsstelle in Berlin SW. 68. Alexandrinenstrasse 15.

Eesti kaubad, mis ekspordeerimisel kontrolli alt läbi käivad.

Hoidmiseks, et halba kaupa ei ekspordeeritaks, on Eestis mitmete ekspordikaupade kohta kontroll sisse seatud. Kontrolli teostavad valitsuseasutuste ametnikud. Kaubad, mis kontrolli alla käivad, on:

1. *Linad.* Eestist ekspordeeritavatel linadel peab olema märk juures, mis sisaldab nimetust „Eesti lina“ Eesti ja Inglise keeles, eksporditeeriwa äri nime või nimemärki ja linasordi nimetust. Kõik Eestist väljaveetavad linad jagatakse maakondade järele kuude liiki ja iga liik kuude sorti. Sordimärgid on: G., R., H. D., D., O. D. ja L. O. D. Neile on, peale Livonia linade, mis ainult sordimärgiga varustatud, liigimärgid juure lisatud. Nii on Peteri linad peale sordimärkide veel „P“ tähega, Wõru linad „W“ tähega, Piiri linad „Ps“ tähtedega, Tartu linad „T“ ja kahe „x“ tähega ja Pärnu linad „P“ ja kahe „x“ tähega varustatud, näit. kannab Wõru D. sort märki „W. D.“ ja Tartu D. sorti linad märki „TxDx“.

Väljaveetavad linad on kaubandus-tööstusministeeriumi lina-praakerite poolt kontroleeritud.

(Riigi Teat. nr. 97 — 1921. a. ja nr. 35 — 1923. a.)

2. *Linaseemned.* Iga väljasaadetaw linaseemnepütt või -kott peab kandma eesti- ja ingliskeelset pealkirja: „Eesti linaseeme, puhtus . . . %, idanemine . . . %.“ Linaseemned, mille puhtus mitte vähem kui 94% ja idanemine mitte vähem kui 83% ja mis muudele tingimistele vastavad, mida seemnemüügi korralduste järele nõutakse, kannavad peale eelpool toodud pealkirja nimetust „Külwiseeme“ ehk „Kroonsee-

me.“ Linaseemned, mis nendele tingimistele ei vasta, kannavad nimetust „Öliseeme.“

(Riigi Teat. nr. 20, 24 ja nr. 97 — 1921. a. ja nr. 35 — 1923. a.)

3. *Ristikheina seemned.* Neid lubatakse välja vedada plombeeritud kottides pealkirjaga „Eesti ristikehinaseemned“ põllutööstusministeeriumi seemnekontrolljaama tunnistuse põhjal või jälle plombeerimata kottides ilma seemnekontrolljaama tunnistuseta, kui kottidel ja konossamentides on nimetatud: „Tõestamata (või teadmata) päritoluga ristikehinaseemned.“

(Riigi Teat. nr. 20 ja 24 — 1921. a. ja 4/5 — 1924. a. Põhitollitariif.)

4. *Kartulid.* Kui kartulid on määratud maadesse, kus tõendust nõutakse, et nad haigustest vabad, siis lastakse kartulid ainult põllutööstusministeeriumi tunnistuse põhjal välja. Kotid või kastid plombeeritakse järelwalve poolt kinni ja nende külge kinnitatakse teatelehed, mis põllutööstusministeeriumi põllumajanduse peawalitsuse poolt selleks antud.

Neil väljaveetavatel kartulitel ei tohi olla kartuliwähja ja nad peavad olema pärit maakonnast, kus kartuliwähja ette ei tule. Peale selle nõutakse, et nad ei sisaldaks üle 4% külmawõetud, mehaaniliselt wigastatud, mädanenud, kärnaseid ja bakterioosist tabatud kartulid.

(Riigi Teataja nr. 115/116 — 1922. a.)

5. *Liha ja lihasaadused.* Väljamaale wiia on lubatud ainult liha, mis inimestele toiduks kõlblikuks ja täisväärtslikuks tunnistatud ja wastawa lihatepliga märgitud.

(Jürg. lhk. 60.)

Kas Teie ei tea,

*et kõige paremad, odavamad ja vastupidavamad
kõied, nõõrid ja trossid valmistatakse kodumaal?*

Kui Teie ei tea,

siis nõudke ja proovige meie vabriku kaupe.

**AKTSIA-SELTS
TALLINNA KÕIEVABRIK**

John Carri pärijad.

Kopli tänav 19.

Telefon 12-79.

H. WEIDEBBAUM

TALLINN, VANA POSTI TÄNAV 7.

KÕNETRAAT 18-33.

MÜÜB LADUST:

„Diamond Prince“

ja

„Alminko - Patent“

JAHU,

suhkrut, riisi, kohvi,

teed ja manna.

Say you saw it in „Meie Turg.“

Eesti tärklistööstus.

Osaihisus „Wiru“ suurima tärkliste - produtsendina. Lühike ülewaade tema tegewusest, tööwõimest ja turgudest. Statistilised andmed. Teised tärklistööstused Eestis.

Eesti põllumajandusliste suur-tööstuste hulgast on teiste seas suurt elujõudu näidanud ka tärklistööstuse haru. Sel ajal, kui teistel põllumajandusega lähemalt seotud aladel (näit. piiritusewabrikutel, kaudselt ka põllutööriistade tehastel) on tulnud wäga suurte raskustega wõidelda kas turutingimuste, wähenevad tarwitamise wõi jälle saaduste wõistluswõimuliseks tõstmisega, wälismaade impordi wastu, on tärklistööstustel enam-wähem kõik eeltingimused olemas takistamata töötamiseks. Tooresaine — kartulikaswatajana on kodumaal esimesel kohal Wiru maakond, kuhu on koondunud ka enamik selle põlluprodukti tööstusi.

Wäljapaistwamaks ettewõtteks Eesti kartuli ümbertöötamise alal peab kahtlemata tunnustama osaihisust „Wiru“, tema wabrikutega Rakweres ja Kadrinas. Niihästi tööwõime kui produkti kõrge puhtuse tõttu tuleb selle ettewõtte teeneks lugeda juba ligi kümneaastast kindlat eksportturgu Soomes, hilisemal ajal Belgias ja esimesi sidemeid Inglise äriilmaga Eesti tärkliste sisseweoks ühendatud Kuningriiki.

Ettewõte on asutatud juba 1910. aastal, esialgu Rakweres, Rakwere tärklistewabrikute ühisuse nime all, härrade J. Tiiwase ja J. Rumbergi poolt. Firma osaihisus „Wiru“ all registreeriti ettewõte 1919. aastal, peale Eesti iseseiswuse kindlaks kujunemise, põhikapitaaliga 1 miljon tookordset Eesti marka. Selle järele asuti kohe tegewuse laiendamisele ja süwendamisele, ehitati ümber Rakweres asuw wana wabrik ja alustati uue moodsama ehitamist Kadrina

jaama juures. Osanikkudeks tõmbasid asutajad juure terve ringkonna Wirumaa puht-Eesti põllumehi ja kaupmehi, suurendades põhikapitaali wiiekordseks.

1921. aastal awas o.-ü. „Wiru“ oma teise tärklistewabriku — Kadrinas, kolmekordse kiwiti peahoone ja uute täiendatud masinatega. Uues wabrikus leidsid aset ka osakonnad siirupi ja kartulihelbete produtseerimiseks. Kartulihelbeid töötati wälja peaaesjalikult sõjaaegseks tarwitamiseks, kuid wiimastel aegadel on märgata jälle huwi selle toiduaine wastu, seda wist erakorraliselt kõrgenenud rukkihindade tõttu, kuna kuiwatatud kartulihelbed on täiswäärtuseliseks lisandiks leiwaküpsetamisel.

Osaihisus „Wiru“ kartulisiiirup magusainena on laia tarwitamise leidnud igasuguste maiusainete — kompweki- ja biskwiiditööstuses üle kodumaa, omades suurt tihedust ning kõrget puhtusastet.

Wabrikute sisseseadete alalise laiendamise ja uute kõrwalhoonete ehituste läbiwiimiseks suurendati põhikapitaali teist korda 1922. a. — kümnemiljoni margagi, wastawalt ka reserwkapitaale, nagu alamaltoodud wõrdlewast bilansist näha. Siseturu nõuded kaswasid, eriti rohkesti tarwitasid kõik kodumaa tööstused kõrgemat sorti kartulitärklist — superieuri, läbikaudu 50—100 tuhat kilogr. kuus.

Jätkus ka eksport Soome (sealsele tekstiiltööstustele, siis weel wäiksemate partiidena tikuwabrikutele ja siirupitehastele), kuid ühes sellega kujunesid senistele lisaks head wälja-

(Jürg lhk. 25).

waated kartulitärklise ekspordiks uutele turgudele — nimelt 1922 a. Belgiasse, kus meie tookordse hästivalminud kartulite tõttu kauba kvaliteet erakorraliselt kõrge oli, nii et suutis edukalt wõistelda maailma parema kartulitärklisega — Jaani ja Hollandi omaga.

Paari wiimase aastag on osäühisus „Wiru“ oma wabrikute töowõimet tõstnud ligi kolmekordseks. On kõwenenud sidemed wälisurgudega, kuna kodumaa tarwidused endiselt täielikku rahuldamist leiawad. Osäühisuse kõigi kaupade müük käik

A.-S. Rumberg, Tuberg ja Ko. kau-du, milline suuräri ka wäljamaa müüke toimetab.

Raske majanduslik kitsikus aastapäewad tagasi puudutas osäühisust wõrdlemisi kergelt, kuna oma kapitalide rahuldaw rohkus lubas piirduda suhteliselt kaunis tagasihoidlikude pangakrediitidega.

*

Toome osäühisus „Wiru“ waranduslise arenemise pildistamiseks wiimase wiie aasta bilanside paararwete wõrdluse (tuhandetes markades):

Aktiv.	1919. a.	1920. a.	1921. a.	1922. a.	1923. a.
Kinniswarad	303,7	2 624,1	6 686,2	9 403,4	10 551,9
Tööstussiseseade	526,7	5 054,8	5 824,0	7 155,7	9 705,8
Muud aktivid	1 486,9	4 339,8	8 610,3	13 852,4	12 696,0
Passiv.					
Põhikapitaal	1 000,0	5 000,0	5 000,0	10 000,0	10 000,0
Tagawarakapitaal	45,0	625,0	1 625,0	3 500,0	3 750,0
Muud passivid	1 272,3	6 393,7	14 495,5	16 911,5	19 203,7

Teistest tärglistööstustest Eestis on nimetada suuremana ja wanema-

na teiste hulgas Järwa-Jaani tehast, (Järg lhk. 62).

Rätsepaäri

Max Johanson

Tallinn,

Lühikejalg nr. 6

kõnnetraat 30-89

Et vastu tulla oma töötellijate nõuetele, olen oma riidetagavara tellimiste tarvis rikkalikult täiendanud kõige kuulsamate ja paremate, ning üleilma tuntud Inglise firmade Uftring & Co., Sucer's ja Holland & Cherry riidetega, samuti ka voodri riidega tuntud headuses, ning muu manusega, mis võimaldab klientide nõudeid ajakohaselt täita.

Fotozinkograafia

Chr. Miidtra

Tartus, Herne tän. 41

(omas majas) asut. 1906 a.

Kõnnetr. 9-10

Valmistab

klisheesid

mitmevärvilise kui ka lihttrüki jaoks.

Töökoda on viimase aja tehnikaga nõuetele vastavalt täiendatud, mis võimaldab kõiki tellijate nõudeid rahuldada. — KAUAEGNE VILUMUS. Rohkete tellimiste tõttu on mul võimalik wõistlemata odavate hindadega töötada. Töö headust tõendavad „MEIE TURGI“ jaanuari numbril illustratsioonid.

Raadio ringhääling Inglismaal.

(Järg.)

sünnitas kõne ja muusika üheaegne üleandmine keskkohast kõigi Inglismaa ringhäälingu jaamadele. Esiimesed proovid selles suunas tehti 1923. a. kewadel London-Birminghami (175 klm.) ja London-Glasgowi (640 klm.) vahel. Seal juures tarvitati ilma pupiniseerimata lõpukaablit, kusjuures selgus, et kõne ja muusika üleandmine kaunis hästi õnnestas.

Maikus 1923. a. anti Londonist kõne ühelajal mitmele ringhäälingu jaamale ja Newcastle, Glasgowis, Manchesteris, Birminghamis ja Cardiffis saadeti see abonentidele edasi. Katse õnnestas hästi, ainult kõned paralleeljuhedel mõjusid segawalt kõne puhtuse peale, mida lõpuks siiski võimalik oli isesuguste lülituste abil kõrvaldada.

Nüüd on kõik raskused suuremalt jaolt kõrvaldatud ja B. B. C. seltsil on kella 6-st õhtu kella 6-ni hommikul Londoni ja teiste ringhäälingu jaamade vahel otsekohe sed juhed tarvitada ning selle tõttu on võimalik kõike ringhäälingu jaamu keskkohast ühe ja sama programmiga warustada. Nii näiteks saadetakse Londonist ühelajal päewauudi-

Kõige suuremat raskust alguses sed kõigi saatejaamade kaudu laiali ja see korraldus on niihästi B. B. C. seltsile kui ka publikumile väga tähtis.

Algusest peale on B. B. C. püüdnud ringhäälingu programmi sisuliselt mitmekesiseks ja huwitavaks teha: ooper ja laul waheldub klassikalise ja jazzbandi muusikaga, ilma teated, nõuanded, ettekanded ja muinasjutud lastele, teaduslikud loengud, kõned moe ja muude ainete üle wahelduwad kirjus järjekorras. Kõige suuremat rõhku on siiski pandud üldõpetlikkude ettekannete peale. Asjatundjad igalt alalt on healmeel wal mis selle üldkasuliku asja teenistuseks kaasa aitama. Ringhäälingu seltsi nädala ajakiri „Radio Times“ teatab nädala programmi ette ja sisaldab artikleid, mis ringhäälingu abonente ja iseehitajaid huwitab.

Inglane on sellest üldkasulisest ettewõttest aru saanud ja nõuab, et kõik käepärast olewad võimalused otstarbekohaselt ja kõigile kättesaadawalt ära kasutatud saaksid. Kõigile üldsoowidele sellel alal wastu tulla on Briti ringhäälingu seltsi B. B. C. püüd ja ülesanne. L—n.

Raadio ringhääling — suurepäraline abinõu hambaarsti toas lõbusa meeleolu alalhoidmiseks.

MANUFAKTUR IMPORT KO.

TALLINN,

Suur Karja tän. 5. — Telefon 20-79.

Sissekäik kangi alt.

Alati suur väljavalik kõiksugu
riidekaupadest.

AINULT JÄLLEMÜÜJATELE.

KOMMERTS PANK

TALLINN Suur Karja tänav 15.

Kõnetraat 986 ja 989. — Telegr.-aadress: „Kommertspank“.

Pank võtab raha hoiale, annab välja laenuid ja
toimetab kõiksugu pangaooperatsioone kodu-
ja väljamaal. PANGA JUHATUS.

KOMMERZ BANK

TALLINN (REVAL), Gr. Kärristrasse 15.

Fernsprecher: 9-86 u. 9-89. — Telegr.-Adr.: Kommerzbank.

Ausführung sämtl. bankgeschäftlicher Operat-
tionen im In- und Auslande. DIE DIREKTION.

COMMERCIAL BANK

TALLINN, Suur Karja st. 15.

Teleph. 9-86, 9-89. — Telegraphic add.: „Kommertspank“.

Money saving and safe keeping; loans and all
banking operations inland and abroad.
THE MANAGERS.

Bei Anfragen beziehe man sich auf „Meie Turg.“

Piltide edasiandmine telegraafi teel enam kui 1000 klm. peale.

Telegraafiline päewapiltide kui ka igasugu graafiliste joonistuste edasiandmine, mis Saksa professor Arthur Korn'i ülesleidus, leiab Ameerikas iseäranis suurt waimustust ja praktilist tarwitamist. Ajakiri „Umschau“ toob teateid katsete kohta üht tänawstseeni üleswõtet telegraafi juhet mööda edasi anda Clevelandist (Ohio osar.) New-Yorki, s. o. enam kui 1000 klm. kaugusele. Edasisaamine juheta mööda tarwitas 4 min. 36 sek. 44 min. pärast päewapildi üleswõtmist Clevelandis jäljendati juba seda üleswõtet New-Yorgis. Edasiandmise metood, mida selle juures tarwitati, on professor Korn'i poolt juba aastate eest wälja töötatud, Saksamaal aga senini weel mitte tegelikult katsetele wõetud.

Edasiandmise printsiip seisab selles, et edasiantaw pilt läbipaistwa tsilindri peale kinnitatakse, mille sees asub walgustundelik elektrijõuallik. Tsilinder, ühes tema külge kinnitatud pildiga, liigub edasi tagasi ja ühtlasi ka ümber oma telje. Sel teel saab iga punkt tsilindril warem ehk hiljem tema peale juhita-wast wäga kitsast elektriwalguse joast walgustatud, mis pildist läbitungides tundelikule elektri jõuallikale langeb ja sealt walguse rohku-sele wastawalt selle järgi kuidas üksikud kohad pildil tumedamad ehk heledamad on, suuremat ehk nõrgemat woolu wastuwõtte jaame saadab. Wastuwõtte jaamas paneb wool töö-

tama elektro-magneedi, mis woolu tugewusele wastawalt magneediga ühenduses olewa päewapildi aparaa-di difraagmi (walgusawause) awab, mille kaudu kitsas walguse juga tsi-lindrile asetatud kinolindile langeb. Tsilindrid nii saate, kui wastuwõtte jaamas, peawad üksteisele suuruse kui ka liikumise kiiruse poolest täiesti sarnanema. Diafraagmi suuruse järgi reguleerub mehaaniliselt ka walguse tugewus, nii et üleswõtte pildil kõik wärwitoonid wastawalt walgustatud saawad. Seega tekib edasi-antaw pilt wastuwõtte jaamas wae-walt märgatawatest joontest, mis kohtadel, kus walgus filmi peale ei lange, ära kaowad, mujal aga walguse tugewuse kohaselt enam ehk vähem paksud on.

On ükskõik, kas üleswõtet traadi-teel, ehk traadita telegraafiga edasi antakse. Meie ajal, mil traadita telegraaf alles weel arenemisel, on kõige kindlam üleandmise wõimalus ikkagi kaabli kaudu; aga ka traadita telegraafi teel on Ameerikas üleswõtete edasiandmisega õnnestunud katseid tehtud.

Päewapildi edasiandmise wõimalused pakuwad rikkalikku wäljawaadet ajakirjanduse arenemiseks. Ka saab tulewikus wõimalus olema igasugu allkirju, kurjategijate päewapilte, ärikirju, koguni terwet ajalehe teksti sel teel kaugete maade peale edasi anda.

Langesirmiga aeroplaanilt alla.

„Hamburg. Corresp.“ kirjeldab keegi Langer, kes aeroplaanilt langesirmiga alla kargas, oma üleelamusi lendamisel läbi õhu.

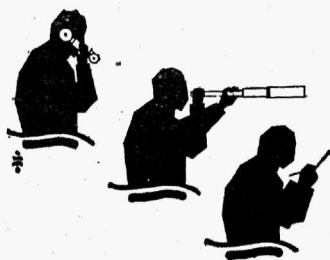
„Olles oma langesirmi tarviliselt kokku pannud, asusin oma sõbra ja partneriga starti. Me ronisime lennukile ja suure ajuga läks sõit üle awara wälja. 50 meetrit kõrgel, 100 meetrit, 150 meetrit! Meie pilot kruwib lennuki suurtes ringides kõrgusesse, et meile wõimalust anda lennuki triiwimise teel tuuleolusid mitmesugustes kõrguskihtides tähele panna. Aeg-ajalt tõstab ta kätt, et sõrmede peal näidata, kui kõrgel me juba oleme. Neli sõrme, järelikult 400 meetrit. Me tõuseme järjest kõrgemale; 600 meetrit, warsti 700, — siis tuleb mul hüpata. Me wõtame oma püstoli ja paugutame ühe magneesiumi padruni õhku, et weel kord tuule sihti ja kowadust suitsu jonne läbi kindlaks määrata.

Nüüd lendab aparaat otsesihis lennuplatsi poole. Tähelepanna-700 meetrit. Ettewaatlikult ronin ma lennukist wälja ja hoian end lootsiku pära küljes kinni, kuna mu partner mind selle juures awitab. Wäikesed, nagu mängu kastikestest üles ehitatud, on maa ja majad mu all. Nüüd on paras moment! Ma annan lennuki juhile märku, et ta masina wabakäigu peale paneks ja lennukile ringsihi annaks ja kui see sündinud, wotan ma hoogu ning kargas alla sügawusse... Loen üsna pikkamisi 21, 22, 23, 24. Akki järsk tõmme. Langesirm on end awanud ja ma ripun taewa ning maa wahel. Wali mootori müra ja kohin kõwus on nüüd kadunud.

Kõik mu ümber on waikne ja rahulik, ning mul on tunne, nagu ei

liiguks sirm üldse allapoole. Sirm kiigutab mind kergelt siia ning sinna, aga see ei ole põrmugi halb tunne, otse ümberpöördukt, see kikkumine sünnitab mulle lõpnata nalja. Ma kohendan wöö mõnusamalt enese ümber, otsin taskust sigaretid wälja ja teen katset üht sigaretti põlema süüdata. Tuule tõttu ei taha see mul kuidagi õnnestada ja kaheksandama tuletikuga on mu tikkuude tagawara otsas. Allawisatud tikkudest märkan ma alles, et ma pikkamisi wajun. Ma wiskan tühja tikutoosi ära ja peidan oma sigaretti karpi tagasi; siis hakkab ma weidi oma ümbrust silmitsama. Ma tõmban reguleerimisnööri ja märkan, et ma sel teel oma langemise kiirust palju muuta wöin.

Pikkamisi tuleb maa ikka lähemale. Ma pean küll tuule tugevuses kowasti eksinud olema, sest ma näen, et ma mitte lennuplatsile ei lange, waid sellest hoopis kõrwal, kuskil metsa kohal. Nüüd hoolega tähelepanna, et ma puu otsa ei sa- tuks. Ma tõotan hoolega reguleerimisnööri kallal, ning weerand minuti jooksul olen ma juba üle metsa sündsä maandumise paiga kohal. Ma wotan prillid eest, et maandumisel, kui see hästi ei peaks õnnestuma, mitte enesele wiga teha. Nüüd tähelpanu: maandun! Ma pöoran end ümber, et olla näoga liikumise sihis ja enne weel, kui ma enese ümber saan waadata, siplen ma juba sügawas rohus. Sirm langeb kokku — mu jalge all on jälle kindel maa. Lennuk, millest ma wälja kargasin, oli kogu aeg minu kohal tirusid teinud ja lendab nüüd üsna mu maandumise koha ligidalt mööda, et ot-

Lühemad teated

ÜHE RIKKA MEHE ARWAMINE RIKKUSE KOHTA.

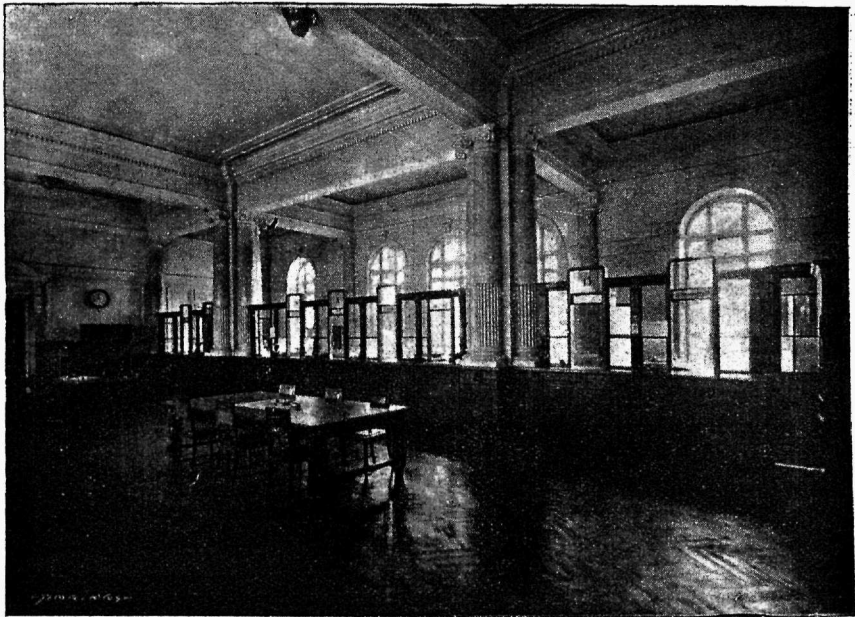
Ameerika miljardäär Andreas Carnegia kirjutab omas raamatus „Kaupmehe walitsuswõim“ järgmist: „Tänapäew peetakse waesust õnnetuseks ja tuntakse kahetsust mehe wastu, kes ei ole sündinud rikkuses ja külluses. Mina aga kirjutan kahel käel alla president Garfieldi üldiselt tuntud ütelsele, et kõige rikkam pärandus, mida wanemad oma lapsesele kodust kaasa anda wõiwad, on waesus. Mina ei ütle sellega mitte rumalusi, kui ma kinnitan, et nimelt waesema rahwa hulgast tõusewad enamalt jaolt kõik tublid mehed. Mitte miljonääride ega aadeli pojad ei ole need, kes on maailmale annud ta suured õpetajad, märtrid, ülesleidjad ja geniaalsed ärimehed. Waewalt on keegi suutnud teha suurematuks oma nime, kes ei ole läbi teinud jõupingutusi nõudwat töö- ja elukooli. Miski ei tee inimest nii lodewaks, tema waimu ja tundeid nüriks ning jõuetuks, kui päritud warandus. Iga noormehe wastu, kes mitte sunnitud ei ole oma igapäewast leiba oma enese jõul teenima, tunnen ma kõige sügawamat kaastundmust. Mitte see noormees, kes warahommikust hilja õhtuni tööd teeb, ei ole meie kaastundmuse wäärt, waid rikkamehe poeg, ke'lel midagi teha ei ole.

Üle ilma kajab hüüe: „Kaotage waesus ilmast! Õnneks on see aga wõimata; waesed saawad alati olema meie hulgaks. Mis sünniks küll maailmas, kui ta äraoleneks ainult rikastest? Inimkond muutuks uuesti barbaarideks.“

Teatawasti algas Carnegia oma elu waese poisina, saades kuskil puuwillawabrikus kolm marka nädalase palka, ja on ennast oma enese jõul üles töötanud sissetulekuni, mis ulatab nüüd 160.000 margani päewas.

OSLO — MITTE KRISTIAANIA.

Norra saadik Berliinis on ametlikult teatanud, et sellekohase seaduse põhjal Norra pealinn 1. jaanuarist 1925. a. saab kandma Oslo nime, kuna praegune nimi Kristiaania 31. dets. s. a. ära kaotatakse. Oslo on wana wikingiteagene nimi, mida kandis Norra pealinn kuni 1397. a., mil Norra ja Daani riigid ühendati; nime Kristiaania kandis Norra pealinn enam kui 500 aastat, s. t. ka pärast 1814. a., kui Daani ülemwalitsus lõppes, ja wiimane riik Rootsi ühendusse astus, missugune ühendus kuni 1905. a. kestis. Nüüd alles on selle peale tulnud, et kõiki ajaloolisi mälestusi nii Daani kui Rootsi ajast häwitada ja selle tagajärjel pidi ka Norra pealinn oma nime muutma.

Eesti Panga operatsioonisaal. .

EESTI PANK

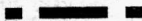
TELEGRAMMI ADDRESS: „EESTIPANK“.

Põhikapitaal Mk. 250.000.000.—

Tagavarapak. „ 37.770.710.41

Pank toimetab kõiki pangaoperatsioone kodu- ja väljamaal: võtab raha hoiule, annab laenu, diskonteerib vekslid, ostab ja müüb välisvaluutat ja väärtmetalle, annab välja maksutähti, võtab oma peale raha edasisaatmise ja dokumentide inkasso. Korrespondendid kõik suuremad väljamaa pangad. Operatsioonid Venemaaga Gosbank'a kaudu.

Say you saw it in „Meie Turg.“

J. Puchk & Pojad

Tallinnas

Peakontor: Rannavärava puistee 21

Telefonid: 15-84, 24-33, 303 & 24-43 : : : Telegr.: Puchk — Tallinnas

TARTU KONTOR
Suurturg 12 Telefon 6-63
Telegr.: Puchkid-Tartus

PÄRNU KONTOR:
Nikolai tän. 6 Telefon 190
Telegr.: Puchkid-Pärnus

NARVA KONTOR:
Tallinna mnt. 5 Telefon 27
Telegr.: Puchkid-Narvas

VALGA KONTOR:
Vabaduse tän. 32 Telefon 91
Telegr.: Puchkid-Valgas

VILJANDI KONTOR:
Tallinna tän. 3
Telegr.: Puchkid-Viljandis

Pakuvad ladust oma suurveskis jahvatud

nisupüüle

Eesti parem ~ Kalev ~ Kungla ~ Sampo ~ Sõre
ja Manna

Rukkijahu

Rükist ~~~~~ Kaeru

Suhkrut

*** igat seltsi ***

Riisi ~ Kohvi ~ Kakaod ~ Heeringaid ~ Soola
ja muid koloniaalkaupi

Meie Surg

allgemeine Monatschrift für Handel & Industrie

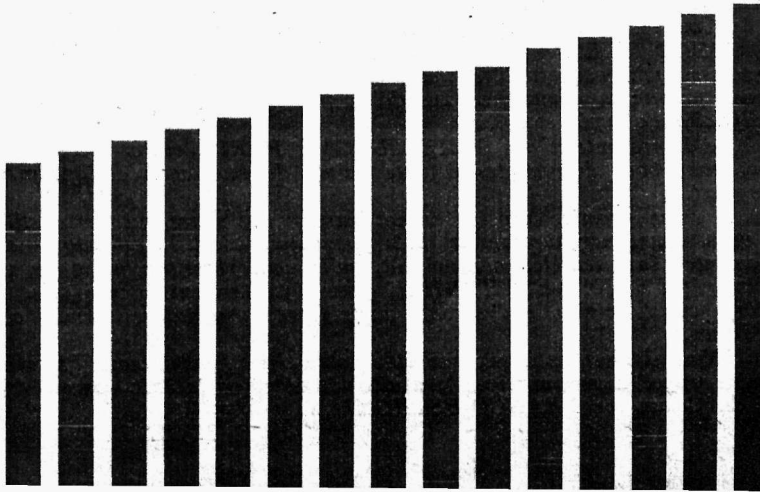
„Meie Surg“ (Unser Markt) wird gratis an alle Industriellen und Kaufleute Estnis zugestellt.

„Meie Surg“ Auflage deckt den ganzen Markt.

„Meie Surg“ sichert den Inserenten die schnellste Abstossmöglichkeit ihrer Erzeugnisse.

Verlag „Meie Surg“ Tallinn (Reval-Estonia) S. Karja t. 6
Postfach: 122. Telefon: 24-69

3
MMA
BER
6

„Meie Turg“ (Notre Marché).

Organe officiel de l'Association des Commerçants, et de l'Union des Associations des Industriels d'Esthonie.

Messieurs,

Quelle que soit la faveur dont puissent jouir vos produits, quelle que soit l'importance de vos affaires, vous n'êtes pas sans avoir songé à intensifier vos débouchés à l'Étranger.

Cela étant, vous n'avez pas manqué de remarquer combien les affaires deviennent difficiles et souvent peu sûres, sur tous les anciens marchés étrangers, ou depuis toujours, s'exerce une concurrence mondiale intense, qui exclu presque toute possibilité d'affaires suivies et fructueuses.

La raison de cet état de choses en est à ce que, s'immobilisant sur la perspective des marchés connus mais épuisés, ou saturés d'offres, on en vient à négliger les nouveaux débouchés qui s'offrent naturellement à vous, et qui sont, eux, neufs et avides de tous produits.

Les **ÉTATS BALTIQUES** et l'**ESTHONIE**, sont des centres de consommation intense, et le commerce français y trouverait place d'autant plus large, que vos produits y sont très demandés.

Immédiatement à côté de ces pays neufs, il y a aussi l'immense **RUSSIE**, qui sera toujours, en dépit des circonstances présentes s'améliorant chaque jour, le foyer commercial le plus formidable du monde.

Jusqu'à ce jour, les moyens de pénétration commerciale en pays Baltiques, étaient à ce point précaires, que quelques privilégiés à peine, ont pu bénéficier des avantages énormes qu'offrent ces marchés.

„**MEIE TURG**“ (Notre Marché) le seul et le plus puissant organe officiel des Associations Commerciales d'**ESTHONIE**, sous la haute recommandation de la Légation Esthonienne de Paris, entreprend des ce jour d'établir une liaison commerciale entre la **FRANCE** et ces pays.

„**MEIE TURG**“ se met à l'entière disposition de tout commerçant français, désireux de trouver en pays Baltiques, des débouchés nouveaux des Agents ou représentants, ou d'obtenir des renseignements techniques ou commerciaux de quelque nature que ce soit, et cela absolument **A TITRE GRACIEUX**.

„**MEIE TURG**“ est la seule Revue Commerciale officielle d'**ESTHONIE**, paraissant mensuellement, et distribuée gratuitement à tout le Commerce Esthonien, et des pays Baltiques.

„**MEIE TURG**“ est le collaborateur commercial compétent et désintéressé qu'il vous faut, et qui vous aidera à trouver sans hésitation dès vos premières démarches, les débouchés profitables, qu'il vous eut été difficile d'obtenir sans lui.

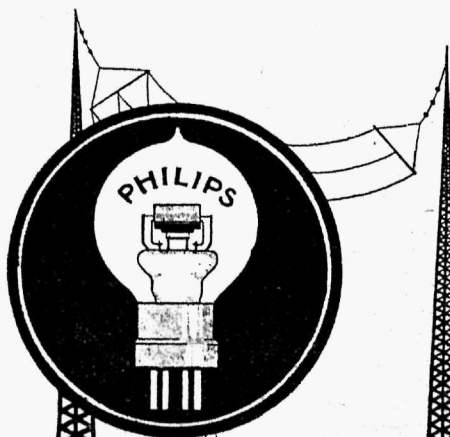
Le Représentant de „**MEIE TURG**“ à **PARIS**, est à votre disposition, pour vous documenter à tous points de vue, sans obligation de votre part.

A votre premier appel, il vous fournira les renseignements utiles, qui vous convaincront que le but poursuivi, n'est pas uniquement, d'augmenter sa clientèle, mais plutôt, qu'il s'est placé au point de vue de l'intérêt **FRANCO-ESTHONIEN**, pour faciliter entre ces pays, les relations commerciales, qui seront infiniment profitables pour chacun d'eux.

Même si vous ne devez pas être notre client, faites nous l'honneur de faire appel à nos services gratuits, dans votre intérêt comme dans celui du Commerce **FRANCO-ESTHONIEN**.

MEIE TURG.

Kuulge rohkem ja parem
„Philips“ raadio lampidega!

**PHILIPS
RADIO**

Raadio

kontsertide vastuvõtmise juures on suure tähtsusega lamp. Missugust osa mängib lambivalik, leiame Saksa raadio klubi ametlikust häälekandjast „Der Radio Amateur“ nr. 34 — 12. detsembrist 1924. a., kus Dr. M. G. järgmist kirjutab:

„Ühel päeval ostsin mina ühe Philips raadio lambi ja selsamal päeval tegin mina 8 isesuguse shemi järgi (Treuse raamatust) tagajärjekult proovi, kuna mina Telefunkeni vabriku lampidega $\frac{1}{4}$ aastat taga järjeteta proovi olin teinud.

Mina tarvitan nüüd ainult Philips' lampisid ja leidsin, et iga Philips' lamp teisele täiesti sarnane (täpne) on ja et iga lamp võib hääde tagajärgedega tarvitada kõrge ja madala sageduse juures, niisama ka audion lambina“.

Philips' raadio lambiga kuuleb parem ja rohkem!
Philips' (vabrik asub Hollandis) esitajaks Eestis on

A. Kapsi & Co.

Tallinnas, Harju tänav nr. 46.

LÜHEMAD TEATED.

(Algus lhk. 30).

TULEWIKU TEHNIKA.

Juba aastatuhandeid pingutab inimkond oma ettekujutust ja luulelendu, et kõiksugu tehnilisi uuendusi välja mõelda, mis alguses küll teostatamatud näiwad, hiljem aga ometi tegelikult läbi wiiakse, olgugi, et pal-

jud neist sageli suuri ohwrid nõuawad. Kuid mitte neist ei taha meie siinkohal rääkida, waid tulewiku ideedest, millede teostamine praeguse aja elektriasjanduse ja üldse kõrgel järjel seiswa tehnika tõttu kuigi suuri raskusi ei peaks tekitama.

Tulewane politsei.

ülemal toodud pilt kujutab üht politseinikku tulewikus. Ta on täielikult masin, toimetab aga kõik, mis ühelt inimlikult politseilt iial nõuda wõidakse. Rusikate asemel on tal keerlewad rattad, mille külge on kinnitatud nuudid. Ta liigub edasi ja

tagasi, wõib pöörata paremale ja pahemale poole, on kartmatu pealetungija ja julge kaitsja. Waewalt oleks leida ideaalsemat linnawahti, sest sarnane automaat ei jätaks kunagi oma wahiposti maha enne, kui ta juht teda omalt kohalt ära käsutab.

WIIS LUGU LÄBIKÄIGUST.

(Algus lhk. 7).

wähendada, ehk kontsertreerida sinna ainult kiiresti ringijookswaid kauppu. Kui ta ei suuda seda teha, ehk seda ikka jälle unustab, siis — saab see warem wõi hiljem tema kapitaali surma põhjuseks.

Sellepärast soowiks ma kaupmehele meeletuletada, iseäranis aga sellele, kes oma kaupa isikliselt ei müü, *kui tähtis on õieti ladu täiendamise aktiivkaupadega ja et tarwilik on mingisugune süsteem, mis kiirustaks äri ringjooksu.*

3. KUIDAS ÜKS LILLEKAUPMEES SAI NÄPUNÄITEID WALMISRIIETEGA KAUPLEJALT.

Üks Ameerika kaupmees jutustas mulle kord järgmise loo: Juba mõni aasta tagasi pidin ma kord kaubanduskojas kõnet pidama. Koosolijaid oli õige rohkesti igasugustelt äri aladelt — algades uniwersaalkaupmehest, autoäri omanikest ja muudest suurkauplejaist kuni rohuja wärwikaupmeesteni. Ei puudunud ka saapa-, lille- ega maiusasjade kauplajad jne. jne. Ma püüdsin kõnelda ainest, mis neid kõiki huwitatud oleks, kuid mingisugusel põhjusel oli mul tunne, nagu ei huwitaks neid mu ettekanne põrmugi. Kõneledes mõtlesin ma endamisi: „Milline rumalus, et ma üldse kõnelema tulin ja nii oma ilusa õhtu ära raiskan! Mis wõiks mul õieti ütelda olla, mis neile inimestele kasu wõiks tuua?“ Ma otsustasin endamisi mitte kunagi enam kõnelemiseks kutseid wastu wõtta ega arwamisel olla, et minu praktikas kunagi midagi huwitawat ette on tulnud, mida ka teistele jutustada maksaks.

(Järg lhk. 52).

ÄRIRAAMATUD.

(Algus lhk. 6).

pidamine, ja on kohustatud seda tarwiliselt korras hoidma, wastawalt kauplemise loomule, mis üldiselt wõib jaguneda kolme järku: engroskauplus, detailkauplus ja wäikekauplus.“

Nii on selle paragrahwi mõiste järele kõik äriettewõtjad kohustatud raamatuid pidama; erandiks on ainult niisugused kaubitsejad, kes oma kaupa müüwad wäikesel mõõdul lahtistelt laudadelt, kastidest, koorimatelt. ehk jälle ümber wedades ehk kandes; niisugustelt raamatupidamist ei nõuta.

Mida laialisem on äriettewõtja tegewus, mida suurem kaupade läbikäik, seda detailsemalt peawad ärioperatsioonid tema raamatutesse sisse kantud olema; nii nõuab seadus (§§ 670—672), et engrosäri peab pidama 8 raamatut, detailkauplus — 4 ja wäikekauplused 3 ärraamatut. Seadus määrab ühtlasi ka täpselt ära, missugused raamatud üks ehk teine äriilik pidama peab.

Esimesse järku kuuluvad: pankiirid, suurärimehed ja üldse need, kes wäljamaaga kauplewad, ja komisjoni kontorid. Need on kohustatud pidama järgmisi raamatuid: 1) memorial ehk jõurnal, kuhu igapäew kantakse sisse kõik ärioperatsioonid ja kõik äriline tegewus; see raamat on nagu ettewõtte ärilise tegewuse ajalooks kronoloogilises järjekorras. 2) Kassaraamat, kuhu kirjutatakse täielikult iga rahaline sissetulek ja wäljaminek. Kassaraamat peab igakuu lõpetatama, s. o. kuu sissetulekud ja wäljaminekud kokku wõtama, ja ülejääk järgmiseks kuuks ära näidatama. 3) Pearaamat ehk suur-

(Järg lhk. 38).

ÄRIRAAMATUD.

(Algus lhk. 6).

raamat (Grossbuch), milles awatakse arwed iga üksiku äritegewuse ja äriwaranduse haru kohta, nagu: kapitaliarwe, kinnis- ja wallaswararwed, wõlgnikkude ja wõlausaldajate arwed, kaupade arwe, kassarwe jne. üldse on pearaamatu arwete hulķ piiramata ja oleneb sellest, kui detailselt ettewõtja oma äritegewuse kohta andmeid soowib. Pearaamat peab nõnda peetud olema, et sellest wõimalik oleks täielikku ja selget bilantsi kokku seada ja äri seisukorra kohta selget pilti saada. 4) Raamat wäljaläinud kirjade ära kirjade jaoks. Selleks tarwitatakse harilikult n. n. kopeerimisraamatut. Nüüdsel ajal tarwitatakse ära kirjaks ka kirjutusmasinal läbilöödud koopijat. Olgugi, et wananenud seadus sarnast ära kirja ei tunne, saab ta wist siiski seda tunnustama, kui need aga tarwiliselt korraldatud on. 5) Kaubaraamat, kuhu kantakse sisse kõik ostetud, saadud, müüdüd ja saadetud kaubad, ühes nende hinna äratähendamisega. 6) Isiklikkude arwete raamat (kontokorrent ehk reskontra), milles awatakse jooksew arwe igale wõlgnikule ja wõlausaldajale. 7) Raamat, kuhu kantakse kõik arwed wäljaläinud kaupade kohta. Praktikast tarwitatakse selleks arwete kopeerimisraamatut, millest mõned ettewõtted, et ülewaatlikum oleks, kannawad iga üksiku arwe kuude kaupa üldsummana weel eriraamatusse. 8) Faktuura-raamat ärasaadetud kaupade sissekandmiseks. — Igapäewases ärielus on selleks harilik saatekirjade raamat, mis aga nummerdada ja korralikult alal hoida tuleb.

Mõnes äriettewõttes wõib äri iseloomu järele tarwidus tulla peale

ülesloetud raamatute weel teisa raamatuid pidada. Selleks lubab seadus pidada *abiraamatuid*, missuguseid keegi enesele tarwiliseks peab. Abiraamatutel on samasugused juuriidilised eesõigused, kui sunduslistel raamatutel; wahe esimeste ja wiimaste wahel seisab ainult selles, et esimesed mitte sunduslised ei ole. Et abiraamatutesse mõned ärioperatsioonid harilikult täielisemalt kantakse, kui sunduslistesse raamatutesse, siis antakse nõudmiste asjus wiimastele tihti suurem tähtsus, kui sunduslistele.

Teise järku kuulub detailkauplemine, ja neil ettewõtjatel on järgmistele raamatute pidamine sundusline: 1) Kaubaraamat, kõikide saadud ja müüdüd kaupade sissekandmiseks, ühes hindade ja tingimiste äratähendamisega, misjuures wäikesed summad wõib tähendada üldise kokkuwõttena. 2) Kassaraamat igapäewase rahaliste sissetulekute ja wäljaminekute kohta; päewast sissetulekut wõib ka üldise kogusummana sisse kanda, kuna aga wäljaminekud peawad üksikasjaliselt ära näidatud olema. Kassaraamat peab iga kuu lõpetatud ja ülejääk järgmiseks kuuks äranäidatud saama. 3) Isikliste arwete raamat, milles peab täielikult näidatud olema: millal, kui palju ja mis eest keegi äri ehk äri kellegile teisele wõlgu on jäänud, missugustel tähtaegadel maksud peawad järgnema ja millal maksud on sisse tulnud. 4) Dokumentide raamat, kuhu täielikult sisse kantakse kõik wekslid, wõlakirjad, kwiitungid, panga piletid, aktsiad, kontrahid, lepingud ja teised sarnased dokumendid, misjuures iga dokumendi kohal

(Järg lhk. 43).

LÜHEMAD TEATED.

(Alguš lhk. 30).

HENRY FORT MEHAANIKUNA.

Henry Ford on omanud kahesuguse kuulsuse, kui osaw töömees ja kui kapitalist. Enne rikkakssaamist oli ta Detroitis tuntud osawa mehaanikuna. Minu sõber Roy D. Chapin, Hudson Motor Car Co. juhataja jutustas mulle kord Fordist järgmise lookese:

„Ühel päewal olin mina ühes wana inseneeriga teel koju Wilsoni wabrikust. Olles umbes miili wõrra wabrikust ära, katkes meie autol tüür. Kui me selle kallal tükk aega asjata olime ära wiitnud, tõmbasime lootusetult auto tee kõrwale. Seal tuli mu sõbral äkki meele, et Wilsoni wabriku juures wäikeses poes üks osaw mehaanik asub, kes meie auto wõiks ära parandada. Mul oli küll soow uskuda, mis mu sõber ütles, kuid mu usk kadus kohe, kui poe asemel eest leidsime ainult wiletsa katusealuse.

Me astusime sisse ja leidsime seal ühe kõhetu mehikese mehaaniku töökuues, kes ka kohe nõus oli meie autot wälja waatama tulema.

Niipea, kui ta tööle asus, wõisid kohe märgata, et meil tegemist oli osawa ja asjatundliku mehaanikuga, kel pealegi meie auto wigastuse kohta suur huwi näis olewat. Peagi oli wiga parandatud ja meie wõisime jälle teele asuda.

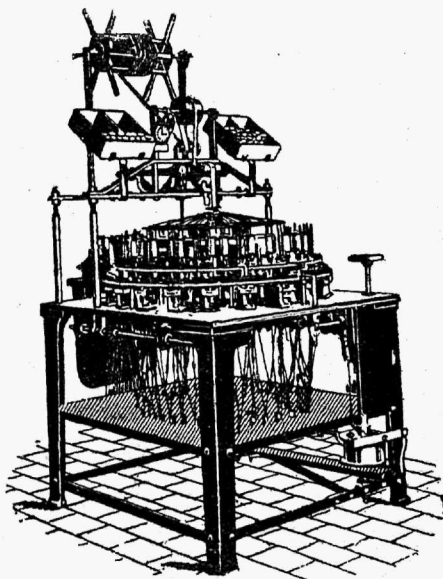
Minu sõber hüüdis lahkudes: „Täna Teid Henry!“

See oli Henry Ford, kes nüüd ilmas üks rikkamateist ja tähtsamatest meestest. —

ÜHENIIDIGA PITSIDE KUDUMISE MASIN.

Pildil kujutatud n. n. üheniidiga pitsidekudumise masin on wäljamõel-

dud heegeldatud pitside järeltegemiseks. Kauaaegsed kogemused sellel erialal on suutnud tekstiiltööstuse masinate walmistamisel anda tagajärgi, mis ka kõige suuremaid nõudmisi rahuldada wõiwad.

Pitside heegeldamise masin.

Iseloomustaw selle masina juures on väga kindel alus, mis kõrwaldab kõige wäiksemagi wärina töö juures. Kõik hammasrattad on freesitud hammastega, mis kindlustab waikse ning kärata käigu.

Iseäranis tähtis selle masina juures on automaat seismapanija, mis niidi katkemisel kohe masina töötamise lõpetab.

Ülemaltähendatud masinad walmistatakse seerijate wiisi — 36—130 poolilised, mille juures tuleb tähendada, et 36—80-poolilised walmistatakse kerge, 84—120 ja rohkem poolilised aga enam kindlama alusega.

Kas müük va

Teenimise ja müümise vahel on määratu suur vahe. Müümine pole mitte ainult kauba kätte ulatamine riulilt ostja nõudmisel, see pole ka mitte müügile järgnev kassa manipulatsioon, ega kauba vahetamine raha vastu.

Iga müük on tõsine vaimline tegevus...

„MEIE TURGI“ re

Kõnetraat 22-08

Tallinn, Narv

Si teenimine?

Müük sünnib sel momendil, kui ostjas — mehes või naises, või kes ta ka olgu — valmib otsus osta Teie kaupa.

Palju kauba müümisi „Meie Turg'i“ lugejaile sünnib ka siis, kui kauplused juba ammu kinni on ja Teie kauba ostja — käes „Meie Turg'i“ nummer — pärast päeva tööd oma perekonna keskel istub.

Paljud ostmised sünnivad ka raudtee ja tram-mivagunis. Nende müükide käegakatsutav tagajärg avaldub alles päev, ehk ka nädal hiljem, kui kaup magasinist välja saadetakse.

Kuulutamine on müük, kui Teie teete seda „MEIE TURG'I“ veergudel.

Et veenduda selles, tehke ise katset, nõudes kohe vastava ruumi oma kuulutusele „MEIE TURG'I“ veergudel.

Reklaamosakond

1000 mnt. 50^a/4

Kõnetraat 22-08

LÜHEMAD TEATED.

(Algus lhk. 30).

METALLRAHA SKANDAAL
POOLAS.

Poolamaa võtab tarvitusele metallraha. Määratud paberraha määrgid tahetakse tarvitamiselt hoopis kõrvaldada. Poola rahvuslik uhkus ei lubanud metallraha valmistamist anda Saksamaa kätte, vaid selle valmistamise tellimine anti Ameerikale, Inglis- ja Prantsusmaale. Prantsusmaal olla hiljuti valmistatud 500

Kõige halvem nende rahade juures on aga see, et Ameerikas, hoolimata kontrollametnikkude juuresolekust, kõlbmata hõbeda kokkusead olla võetud, mispärast hulk valmistatud raha ei sünni tarvitusele võtta. Meelepaha selle üle Warssawis olla suur, kuid parata pole midagi, sest Poola saadik Washingtonis on juba rahad vastu võtnud ja Ameerika on sellega vastutusest wabanenud.

tükki 2-zlotyist raha, millel tagakülje eeskülje suhtes „pea peale“ käänatud. Haruldaste rahade korjajad on need „iseäraldustega“ rahad kõik ära ostnud, makstes nende eest 10-zloty tükkist.

Nüüd olla aga Ameerikas ilmsüütul kombel sarnaseid peapeale pööratud rahasid löödud terwelt 1.000.000 tükki, mille tõttu see „iseäraldus“ vähem tagaotsitawaks muutunud.

Inglismaal valmistatud rahad olla märksa paremad, kuigi ka nendel rahadel sageli kiri selgusetu, ja selle tõttu paljud neist tarvitusest ära jääma peawad.

Publikum ei suutwat tagasi hoida oma pahameelt, nagu üks Poola leht kirjutab, et Inglismaa ja Ameerika „idamaiset Poolat“ raha asemel „õlemärkidega“ warustab.

(Järg lhk. 46).

GEBR. AUSTER,
 PERNAU (EESTI)
KORKENFABRIK
 GEGRÜNDET 1888.

• • •
KORGIVABRIK
VENNAD AUSTER,
 PÄRNUS,
 ASUTATUD 1888. A.

Suur väljavalik kõik-
 guste korkidest pare-
 mast Portugalia too-
 resainest, niisama ka
 korgipuud kaluritele ja
 muudeks otstarbeteks.

• • •

EESTIMAA
 PÖLLUSAADUSTE
 ÜMBERTÖÖTAMISE
O.-Ü. „VIRU“

Tallinn, S. Kloostri t. 22/18
 Kõnetraat 813
 Telegr. adress: „Virusa“

◆
 VABRIKUD:
 RAKVERES ja KADRINAS.

◆
 Valmistavad kõrgeväärtsulist
 kartulli tärklisist, kartulli helbeid,
 kartulli siirupit, glükoosi.

ÄRIRAAMATUD.

(Algus lhk. 6).

tuleb ära tähendada, millal nende jä-
 rele maksud on sisse tulnud, ehk ku-
 hu dokument on välja läinud, samu-
 ti tulewad üles tähendada kõik need
 wekslid ja dokumendi, mida äri ise
 on välja annud, ja mis eest.

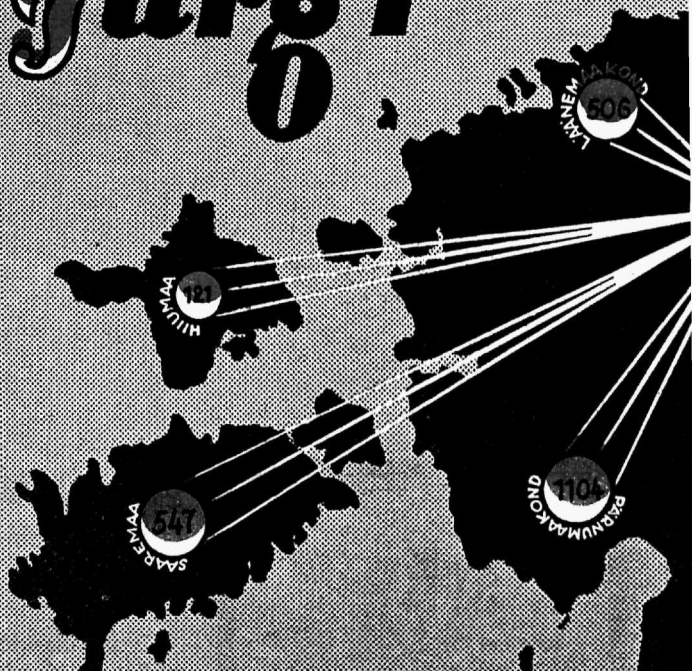
Kolmandasse järku kuuluvad
 kõik väikekaupmehed, samati ka
 kõik käsitöölised, kes oma walmista-
 tud saadustega kaupewad, wälja ar-
 watud need, kes ainult tellimiste pea-
 le töötawad. Kolmandale liigile on
 järgmiste raamatute pidamine kohu-
 tataw: 1) Kassaraamat igapäewaste
 rahaliste sissetulekute sissekandmi-
 seks üldiste summadena, wäljamine-
 kud aga, nagu maksud kaupade ja
 materjalide eest, isiklised ja kõik
 teised kulud aga üksikajaliselt; see
 raamat peab iga kuu lõpetatud ja
 ülejääk järgmiseks kuuks äranäida-
 tud olema. 2) Kaubaraamat kõikide
 saadud kaupade sissekandmiseks
 ühes hindadega ja tingimistega, mis-
 juures wäikesed summad wõib näi-
 data kogusummana. 3) Arweraa-
 mat teiste ja oma wõlgade ülestähen-
 damiseks.

Peale ülesloetud raamatute wõi-
 wad ettewõtjad tarbekorral ka teisa
 raamatuid pidada, nii teise ja kol-
 manda järgu ettewõtjad wõiwad
 nendest, mis ettenähtud esimese jär-
 gu jaoks. Kuid *tingimata* peawad
 nad alal ja terve hoidma oma iga-
 päewase musta raamatu, kuhu hari-
 liku kombe järele iga kaupmees kan-
 nab esialgu kõik äri juhtumised ja
 alles siit kannab puhtalt teistesse
 raamatutesse. See must raamat tu-
 leb juba algul lehekülgede järele ära
 nummerdada.

Nagu juba eespool ülesloetud
 raamatute nimetustest selgub, pea-

(Järg lhk. 47).

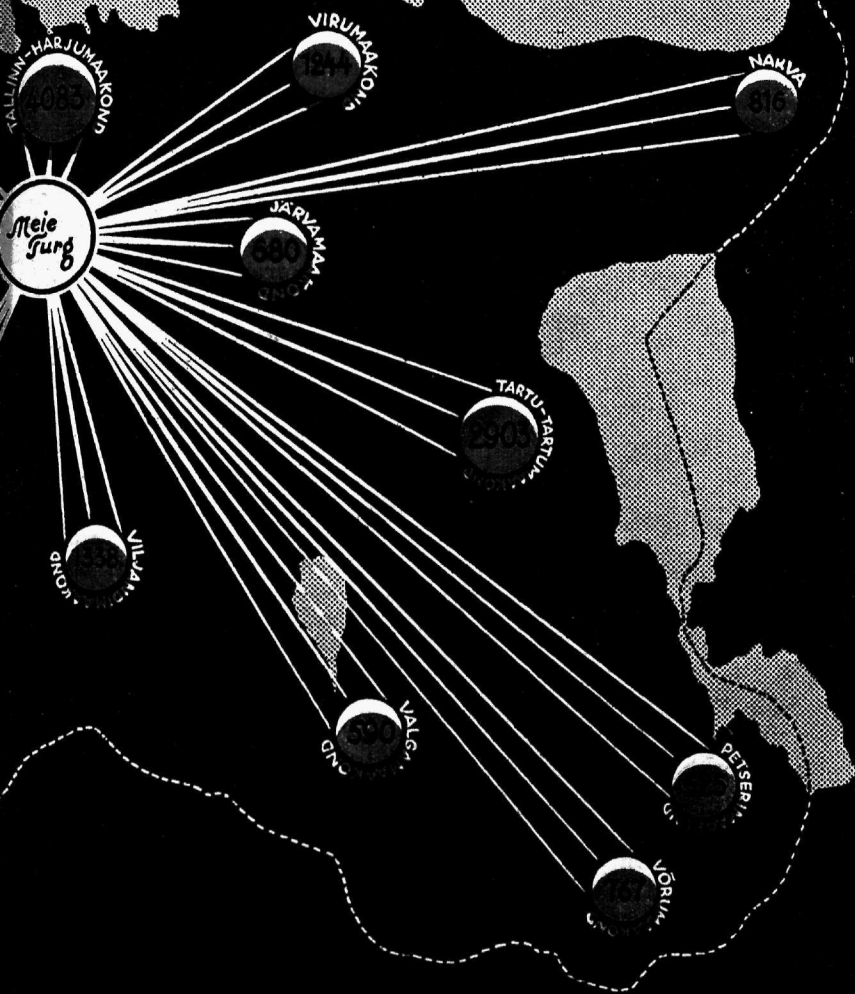
"Meie Turg'i" lug

"Meie Turg"
ühendab kõiki
töösturid ja kaupmehi

1. „Meie Turg“ ühendab kõiki töösturid ja kaupmehi.
Koonduge üheneda organiseeritud võrguna oma kuukirja ümber.
Tostage oma kuukirja kaastöoga!
Kuulutage „Meie Turg'is“, sest la viib Teie kuulutused üle maa kõigile töös-
Kuulutamine „Meie Turg'is“ annab 100% tagajärge.

Teatage arv Gestis

G
MÄM
BER
G

us ja äriettevõtetele kätte!

Teatage meile kohe oma õige
aadress. Sellega kindlustate
kuukirja numbrite korraldiku
kätte saamise.

LÜHEMAD TEATED.

(Algus lhk. 30).

WILJAOSTMINE AMEERIKAST.

„Latwis“ awaldab oma weergudel järgmise tähelpanuwäärt märkuse: „Wiimase ajal on juudisoost ärimehed suurewiisiliselt Ameerikas wilja Läti jaoks ostma hakkanud. Ollakse arwamisel, et ostetud rukkist olla sedawõrd palju, et seda Lätimaa jaoks paari aasta peale ulatawat. Muidugi, rukki ostmine oleks ju kõigiti soowitaw, kui see ostmine sünniks kohalikkude pankade kaudu, kes wilja lombardeeriwad.

AMEERIKA OSTAB EUROOPAS

WÄÄRTPABERID JA OBLIGATSIOONE.

Wiimaste teadete järgi ostwat Ameerika rahaasutused Euroopa turult üles igasugu aktsiaid ja obligatsioone.

Mõnedes Ameerika rahameeste ringkondes ollakse arwamisel, et Euroopa rahalist seisukorda terwendada wõiks ainult sel teel, et üksikutele riikidele kullalaenu antaks oma raha kulla alusele seadmiseks, kus see

weel sündinud ei ole, ja kuldraha liikuma panemiseks.

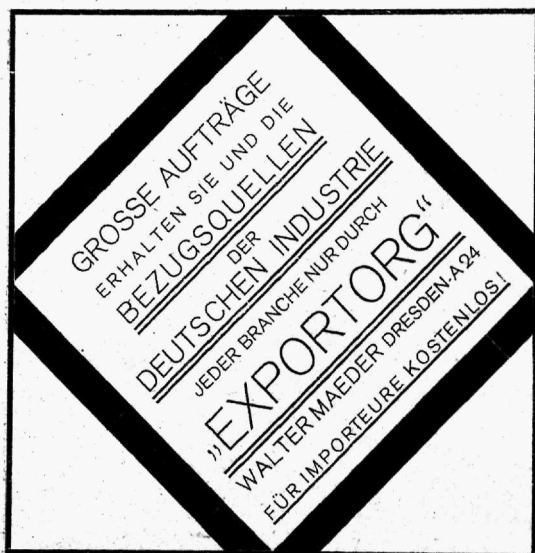
Esimeses joones peetawat selles mõttes silmas Prantsusmaad, Belgiat ja Itaaliat. Ameerika rahamehed lähewad wälja sellelt seisukohalt, et Ameerika praegu kulla rohkuse all kannatab ja seepärast olewat tarwis osa kasulikkudel tingimustel paigutada Euroopa keskemissioonpankadesse.

Ameerika rahameeste ringkonnad on arwamisel, et Euroopa rahaasjanduse terwendamisega ja waluuta stabiliseerimisega Euroopa ostujõud märksa

tõuseb ning Ameerika tööstus ning kaubandus siin oma saadustele turgu leiab.

ÄRIWAIMULISED AMEERIK-LANNAD.

Kaks New-yorgi parema seltskonna daami mrs. Moss ja mss. Hazard on neil päewil Park Avenue's (Järg lhk. 48).

Samal kombel weawad importöör rid sisse mitmesuguseid kaupu, mille järgi otsekohe tarwidust pole, mille eest aga palju walutat wälja läheb. Oleks ju õigem, ütleb „Latwis“, kui pangad müüksid walutat ainult nende tehingute jaoks, mis on hädatarwilikud. Suurem osa wiljast läheks aga transiidiga Poolamaale, kuna wäiksem osa sellest kohapeale jääks.“

ÄRIRAAMATUD.

(Algas lhk. 6).

wad äri raamatud esimese järgu ärides tingimata kahekordse süsteemi järele peetud olema, sest ainult see süsteem võimaldab äri waranduse liikumise ja muutuse igakülgset arwestamist ja selge, ülewaatliku bilansi kokkuseadmist igal ajal. Teise ja kolmanda järgu ettevõtetes võib olla lihtne raamatupidamine, kahekordist seadus neilt ei nõua. Sellepärast on ka põhjendamata nende vähemate äri meeste kaebtus, kes kurduwad, et nende äri sissetulek raamatupidajat palgata ei luba. Lihtne raamatupidamine ei nõua kuigi palju aega ja erilisi teadmisi, sellega saab hakkama iga kirjaoskaja inimene. Sellepärast võib iga ettevõtja üsna vähese ajakulutamisega raamatuid ise pidada.

Et äri raamatuid kergem oleks läbi waadata, selleks nõuab seadus nende korralikku pidamist, ilma parandusteta, puhastusteta, määrimiseta, ilma wahelkirjutusteta ridade wahele jne. Raamatud, millel niisugused puudused on, woiwad kahtlust äratada, kas ei ole parandused selleks ette wõetud, et äri tõsist seisukorda warjata ehk seda teises wäris paista lasta. Niisugused raamatud kaotawad muidugi suure osa oma tõendawast jõust. Et aga wead isegi kõige hoolsama etteawaatuse juures juhtuda woiwad, siis juhatab seadus ka tee, kuidas neid parandada: wigane sõna ei tule mitte maha kustutada, waid pandakse sulgudesse, sellekohase lause all aga tehakse märkus wea paranduse kohta. Niisuguse nõudmise seab seadus ainult niisuguste wigade kohta, mis lause mõtet, kauba nimetust, hinda ehk summat võib muuta, ei keela aga

(Järg lhk. 49)

KÕIK JOONISTUSED

KANNAVAD SEDA MÄRKI

A T E L I E R
GUIDO
MAMBERG

T A L L I N N
INSTITUUDI T. 34-8

—
JOONISTUSI:

PLAKAATIDE
ETTIKETTIDE
KATALOOGIDE
KLISCHEEDE
INSERAATIDE
BROSCHÜÜRIDE

TARVIS

11 AASTANE PRAKTIKA

MILLEST 4 A. VÄLJAMAAL

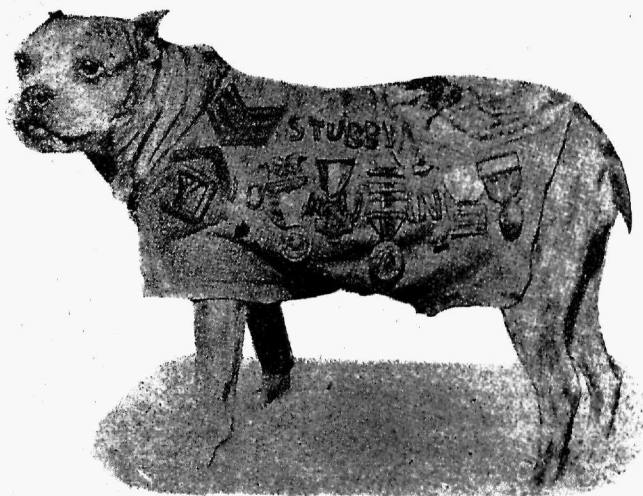
LÜHEMAD TEATED.

(Algus lhk. 30).

awanud kaawiari äri. Muidugi ei ole see mitte harilik kaawiari pood, waid kõige uuema aja komfordiga sisse seatud einetuba. Peale selle on seal saadawal ka kogu ilma raffineeritud maiused, teadagi ka hästi „raffineeritud“ hindadega. See einetuba olla Ameerika spordiharrastajate aristokraatide keskel väga populaarne ja seal wiibimine selle tõttu New-Yorgis üldiselt väga moodi läinud. On arusaadaw, et ettewõtlikud daamid selle juures head äri teewad.

la, et Marsi temperatuur umbes Celsiuse järgi 9 kr. olewat, seega soojus, mis wõimaldab orgaanilise elu tekkimist ja edasi kestmist.

Marsi ekwaatori piirkond näitawat, teadlase arwamise järgi, rohkem soojust, kui polaar osad. Nagu kinnitab professor Lampland, kes uurimistest osa wõttis, olla Marsi soojus hommikul madalam kui pärast lõunat. Samuti olla soojus suurem planeedi lõunapoolel, kus uurimise ajal suwine aastaaeg walitses.

Ameerika sõjakoer, kes „teenete eest wäerinnal“ palju aumärke saanud.

MARSII TEMPERAATUUR.

Ajal, mil maakera marsile kõige lähemal oli, uuris Dr. Coblenz, Ameerika teadusemees, Flagstaffi observatooriumis Arizonas, Marsi temperatuuri. Instrument, mida Coblenz selle juures tarwitas ja mis tema enda poolt konstrueeritud, olewat nii tundelik, et sellega küünla soojust 150 kilomeetri tagant mõõta wõib.

Coblenz tahab kindlaks teinud ol-

REIS AUTOL LÄBI AFRIKA.

15. oktoobril asus Alshiiirist teele teaduslik ekspeditsioon, kes autol Alshiiirist üle Biskra Tshadjärweni ja tagasi üle Tunise ning Biserta uurimisreisi tahab teha. Ekspeditsioonist wõtawad osa muuseumi ka tuntud Prantsuse lendur Pelletier d'Orsy ja tema montöör, kes oma lennuga Jaapanisse kuulsuse oma-

(Järg lhk. 54)

ÄRIRAAMATUD.

(Alguš lhk. 6).

wähemaid stiililisi parandusi. Kuid siiski on tungiwalt soovitaw, et iga raamatupidaja iga lause enne stiilikindlalt, lühidalt ja täpselt mõttes kokku seaks ja siis alles sisse kannaks. Märgatakse wiga alles mõne aja pärast, siis peab seda kohe memorjali kandma, ehk kui memorjali ei peeta, siis teise wastawasse raamatusse. Kõik niisugused parandused peawad enne raamatute lõpetamist sisse kantama, sest lõpetamise eel peawad nad ometi kõik nähtawale tulema. Tuleb wiga aga alles pärast lõpetamist ilmsiks, siis tunnistab see, et raamatud mitte korralikult peetud ei ole.

* Iga äri raamatu leheküljed peawad enne sissekandmise algust nummerdatud olema. Äri raamatuid võib

pidada igas elawas keeles, peale juudikeele.

Peale äri raamatute korralikku pidamist nõuab seadus weel aruande kokkuseadmist nende põhjal. Seda ülesannet täita aitawad inventuur ja bilans. Kuid need ei kuulu tänase kirjutuse kawasse, ehk teine kord sellest pikemalt.

Kui nüüd äri raamatud ülaltoodud näpunäidete järele korralikult on peetud, siis ei taha ma uskuda, et ükski maksuinspektor ehk kohtuasutus need kui tõendused tagasi tõrjuks, waid otse ümberpöörult, wõtaks need healmeel wastu, sest hõlbus ja usutaw ülewaade, mida raamatud äri tõelise seisukorra kohta pakuwad, kergendaks märksa nende tööd.

TRIKOO- ja SUKAVABRIK
O. KILGAS

Tallinn, Prii t. 3 Telefon° 2-23

ESIMENE MEHAANILINE
TRIKOO- ja SUKAVABRIK
EESTIS

Valmistab puuvillast ja villast trikood kangastena, trikoo meeste- ja naisterahva pesu, trikoo laste ülikonde, sukke ja sokke ning igasugust villast ja puuvillast kujutatud kaupa

Kaup nägus ja wastupidav

Hinnad mõõdukad Müük ainult engros

PÖHIÄRIMAKS TULEB KAOTADA.

(Algus lhk. 2)

suks, mis kokku 45% wälja teeb. Ei tohi unustada, et see on *netto*-prot-sent. Et 45% netto kätte saada, sel-leks peaks vähemalt 120% brutto teenima, mis aga tegelikult wõi-mata on.

Ma töin siin näitusena kübara-äri ette, aga sarnane lugu on ka paljude teiste tööstus-kaubanduse ha-rudega, nii kui pagaritööstus jne. Üksikult kõiki üles lugema hakata oleks ilmaaegne.

Lugu ei lõpe neil töökodadel-kauplustel weel mitte kahekordse puhtakasumaksuga. Wiimane waa-tus on weel halvem. Tulumaksu-komitee wõtab kokku mõlema äritun-nistuse järgi wäljaarwatud puhta-kasu ja määrab selle järgi tulumak-su. Oli näituseks kübaratöökoja pu-haskasu arwatud mrk. 300.000.— peale, mis kokku 650.000 marka wäl-ja teeb, siis wõtab tulumaksukomitee selle summa tulude aluseks, arwab sellest maha puhtakasumaksu, sea-duses ettenähtud elatissimumi ja määrab umbes 500.000 marga pealt tulumaksu, mis praegu makswate normide järgi mrk. 29.300.— wälja teeb, olgugi, et isikul tõelikult sar-nasest puhtast tulust *aimugi* ei ole. Protssessi ja seleta, et sul nii palju tulusid pole olnud! See ei ole kerge ülesanne, ja sellega ei saa igatüks walmis.

Makswa seaduse järgi tuleb prae-gu iga üksiku äriruumi eest, olgugi et nad ühe omaniku waldamisel, kui neis aga eraldi kassad, eraldi ka põhiärimaksu maksta, mis aluseks on teistele kõrgetele maksudele.

Põhiärimaks ei tohiks kaitset lei-da. Mitte sellepärast, nagu püüak-sid kaupmehed ja töösturid maksude eest kõrwale hoida; ei, iga arusaaja

kodanik teab, et ta kohustatud on riigi ja omawalitsuse heaks kohus-tusi kandma. Üksikuid, kes maksude eest kõrwale hoiawad, ei wõi arwesse wõtta. Aga *iga maks on ainult siis kerge tasuda, kui ta õiglane on ja õiglaselt määratud*. Praegu süüdis-tawad paljud maksumaksjad maksu-komisjonisid ja maksuinspektorid, et need mitmekordsed ja kõrged mak-sud määrawat, aga need süüdistajad ei teagi, et mitte maksukomisjonid ja maksuinspektorid siin süüdi ei ole, waid ajast ja arust läinud ärimaksu-seadus, ja selle seaduse peal põhje-new põhiärimaks.

Põhiärimaks on Lääne-Euroopa riikides juba ära kaotatud. Seal maksawad ärimehed *riigi ärimaksu*. Ka meie kaupmeeste ja töösturite nõudmine olgu: *maks olgu üks!*

Ü. K. Liidu poolt on wastawate asutuste eest küsimus üles tõstetud, et ärimaksuseadust selles mõttes muudetak, et põhiärimaks ära kao-tatakse. Selle asemel, et meil riigi ärimaks koos seisab põhi- ja lisaäri-maksust, tuleb seadus makswa pan-na, mille järele „kaupmehed ja töös-turid on kohustatud makswa riigi ärimaksu.“ Seesama wäike muuda-tus tooks maksumaksjatele rohkem kergendusi kaasa kui nad ise praegu seda arwata oskawad. Aga ka maksuametile tooks ta palju kergendust, sest ta lihtsustaks tööd, kaotaks need pikad ja igawad protsessid, mis põhiärimaksu seaduse rikkumiste ees praegu käi-mas (1923. a. oli neid protsesse um-bes 500), aitaks vähendada ametnik-kude arwu jne.

Põhiärimaksu kaitsjad toowad ette:

(Järg lhk. 63)

A/S „EXTRAKTOR“

TAIMEMÕI ja ÕLIDE VABRIKUD
TALLINN, TELLISKIVIT. 9. KÕNETR. 29-03

Valmistab ja pakub austatud jällemüüjatele ning
tarvitajatele

TAIMEVÕID
„EXTRA“ ja „PRIMA“

Iseäralikult puhastatud ja maltsevat PÄEVALILLE ÕLI
Seebivabrikutele puhast. ja puhastamata KOOKUS-
RASVA

LINAÕLI, VÄRNITSAT j. m.

WEEL ÄRIETTEVÕTETE EDASIANDMISE KORRAST.

(Algus lhk. 12)

ja ja ostja elukoht, müügi objekti asukoht, ostu-müügi tingimised ja raha väljamaksmise kord. Peale selle, ja sellega ühel ajal, kuulutatakse „Riigi Teatajas“. Igal kreditooril on õigus notaariuselt nõuda omale tõendust selle kohta, et tal wõorandatawa waranduse pealt teataw summa saada.

Wõlgade eest, mis nimekirjas ära näidatud, wastutawad nii müüja kui ka ostja solidaarselt. Juhtumisel, kui wõlgade nimekirjas kõrgem wõlasumma on näidatud, wastutab ostja selle summa eest; ei ole aga nimekirjas wõlasumma täpselt ära näidatud, siis selle summa eest, missuguse kreditoor tõeks suudab teha.

Siit selgub, et ostja enne ei tohi müüjale ostu-müügi objekti eest raha

wälja maksta, kui kreditoorid rahuldatud. Wõlad, mis ettevõtte peal lausuvad, jääwad ka ettevõtte peale, ja omanik, olgu uus wõi wana, peab nende eest wastutama. Siinjuures on täiesti ükskõik, mitu korda ettevõtte edasi müüdüd ehk ruumidest teise üle wiidud.

Siit selgub ka, et ostjal peawad müüdawa ettevõtte kreditoorid teada olema. Küsimus wõib ainult selles tekkida, mis siis kui müüja osa kreditooridest on kõrwale jätnud ja neid pole üles annud?

Selle peale annab wastuse Nuhtluse Seaduse § 1700², mis järgmine: „Kes oma kaubanduslise ehk tööstuslise ettevõtte wõorandamisel meele ei kanna seaduses ettenähtud (Jürg lhk. 53).

WIIS LUGU LÄBIKÄIGUST.

(Algus lhk. 7).

Muuseas kõnelesin ma ka läbikäigust, tuues selle kohta näitusi, ning tähendasin, et see käib igasuguse äri kohta, ükskõik missuguse artikliga ta kaupleb, kas klaveritega, wõi saabastega, mööbliga, wõi paberossidega, majadega wõi teraskaubaga.

Ma lõpetasin oma kõne ja tulin koju, ilma et oma kõne tagajärgede kohta huwitust oleksin tunnud.

Neli aastat hiljem oli kord juhus, kus keegi läkitas mulle ja abi-kaasale hulga lillesid, mis aga juba täiesti närtsima olid lõõnud. Ma naljatasin abikaasaga ja tähendasin talle, kui kerge on lillekaupmehel saata wanu lillesid, iseäranis siis, kui tellija on wõõras ja raha kassasse ette ära maksab. Sest keegi ei hakka ometi oma sõbrale ütleva: „Oli wäga kena teie poolt, et te lillesid saatsite, kuid nad olid närtsinud ja murtud!“ Seda teab wäga hästi see lillekaupleja ja tartwitaab seda oma kasuks.

Minu naine aga ütles: „On üks lillekaupleja, mr. Jackson, kellelt ma igakord wärsked lillesid saan osta. Mina olen tähele pannud, et lilled, ükskõik kui suur tellimine ka oleks, alati wärsked on.“

„Sa pead seda meelespidama ja järgmisel korral, kui sa jälle mr. Jacksonilt ostma lähed, temale ütleva“, tähendasin ma oma naisele, arwesse wõttes, et kaupmehela wäga harwa kompliment osaks saab. „See saab teda rõõmustama ja julgustama“, lisisin ma juure, „ta peab teadma, et ostjad tema kaubaga rahul on.“

Paar päewa hiljem, kui ma lõunale tulid, ütles mulle mu naine: „Ma ütlesin mr. Jacksonile nagu sa

mulle soovitasid, ja tead sa, mis ta mulle wastas?“

„Noh“, küsisin mina uudishimulikult. „Ta ütles“, jutustas mu naine healmeelel, „et sina ise oled selle põhjus!“

„Kuidas nii?“ pärisin mina huwitatult.

„Mr. Jackson seletab, et tema kord aastate eest su ettekannet „läbikäigust“ olla pealt kuulunud, milles sa tähendanud, et se igasuguse äri kohta käib. Nii arwanud ka tema ja otsustanud sinu poolt soovitatud abinõusid tarwitada. Ta ostwat omad lilled aedniku juurest kaks, wahest isegi kolm korda päewas, kuna teised seda ainult üks kord päewa jooksul teewad. Seepärast on minu lilled alati wärskemad kui teistel. Ütelge oma abikaasale, et ma tema nõuande järgi talitades oma ladu läbikäiku märksa kiirendanud olen, mis läbi ka mu teenistus palju suurenenud. Ka teised tarwitajad, peale teie, on tähele pannud, et minu lilled wärskemad on kui muudes lilleärides, ning selle tõttu on tellimiste arw suurenenud.“

Nii, nii. Kui aga keegi minult omalajal küsinud oleks — mis moodi wõiks lilleäri oma kasutoowust suurendada, siis ei oleks küll mina, eriala poolest walmisriiete kaupmees, kes lilleärist samawähe teab, kui harjaslind apelsiinidest, midagi wastata osanud. Nüüd teaksin, mida wastata: „kiirendage oma läbikäiku!“

4. KUIDAS LÄBIKÄIKU WÄLJA ARWATA.

Kui kaupmees müüb aasta jooksul 4.500.000 marga eest kaupa ja (Järg lhk. 64).

WEEL ÄRIETTEWÖTETE EDASIANDMISE KORRAST.

(Algus lhk. 12)

nimekirja mõnda oma kreditoridest ehk kannab väiksema summaga, karistatakse wangistusega kaheksast kuust kuni ühe aasta ja nelja kuuni. Sellesama karistuse alla langeb ka ostja, kui tema teadmisel ja nõusolekul see süütegu on korda saadetud.“

Selle küsimuse käsitlemisel tuleb veel mõnda asjaolu tähele panna.

Kui üksikettewõte osaühisuseks ehk usaldusühisuseks ümber muudetakse, siis wastutab see loodud ühisus (osaühisus, usaldusühisus ehk aktsiaselts) kõikide selle ettewõtte wõlgade eest, mis ühisuseks sai ümber muudetud.

Antakse aga teataw ettewõtte edasi, ilma et oleks leping notariaalselt tehtud ja kreditoride nimekirja

kokku seatud, siis wastutab ostjामीüja solidaarselt kõigi ettewõtte peal lasuwate wõlgade eest. Wõlgade nõudmiseks on tsiwiilkohtupidamise seaduses ette nähtud üldine iganemise aeg.

Kes oma naise, oma laste, wendade, õdede ehk muude sugulaste ja hõimlaste käest äriettewõtte omandab, peab neid samu tingimisi täitma, mis ülimal olid ära näidatud.

Need seadused ja määrused ei ole makswad: 1. Aktsiaseltside ja ühiste kohta, millede põhikirjad kohulikult registreeritud; 2) wäikekaupluste kohta, kus eelmisel aastal peale äriomaniku enese ainult üks palgaline sell ametis oli; 3) wäike- (Järg lhk. 55).

LANGESIRMIGA AEROPLAANILT ALLA.

(*Algus lhk. 29*)

susele jõuda, kas mu maandumine õnnestas wõi mitte. Üle põllu jookseb üks talupoeg särgiwäel minu poole ja pärib imestunult, kust ma tulen. Seletan talle, et ma ülewal lennukijuhiga tülli läksin ja aparaadilt maha hüppasin. Mulle näis, et mees seda uskuma jäi. Kui ma oma langesirmi olin kokku pakkinud ja kodu poole hakkasin kõmpima, tulid juba mu sõbrad ja wiisid mind suure halleooga lennuplatsile tagasi.“

MIS SAKSA LEHT EESTI TÖÖSTUSE KOHTA KIRJUTAB.

(*Algus lhk. 13*)

Eestis praegu 65 suurtööstuse ettevõtet, igauks enam kui 100 töölise- ga, töötamas on. Töölise koguarw suurtööstuses ulatawat ümarguselt 30.000 peale. Kesk- ja väiketööstusi olewat umbes 1600, kelle töölise arw kokku ümarguselt 15.000. Üldine tööstusasutuste lähikäik ulatawat 70 miljardi margani.

„Toodud ülewaatest näeme“, lõpetab Schulmann oma kirjutuse, „et Eesti tööstus oludekohaselt oma loomulikku arenemisteed sammub. 1920. aastal alganud väljamaa kapitaali juurewool kestab edasi ja on pandiks, et väljamaa usaldus soodsate töötamiswõimaluste kohta mitmesugustel Eesti tööstusaladel, õigustatud on olnud.“

LÜHEMAD TEATEID.

(*Algus lhk. 30*).

nud. Peale selle korraldatawat üh-teagegu ka üht teist ekspeditsiooni autodel põiki läbi Afrika kondinendi idast läände. Teekond minewat Dakarist (Senegalis) üle Tshadjärwe Dshibutini (Punase mere kaldal).

Praeguse autoasjanduse seisukorra juures ei ole seesugune ekspeditsioon enam kuigi suur wägitegu. Pealegi on ekspeditsioonil tarwitada itaallase Borghese reisekogemused, kes 10 aasta eest autoga läbi Kesk-Aasia sõitis. Samuti on paljugi wõimalik ammutada sakslase Graetzi autoreisi kirjeldustest tema sõidu kohta läbi Afrika; iseäranis laialdast materjaali selle kohta woiwad anda ilmasõja kogemused Süürias, Palestiinas, ning ida- ja lõuna-lääne Afrikas.

NAINE LAEWAKAPTENIKS.

Wene laew „Towaristsch“ sõitis hiljuti Inglise sadamast Port Talbotist Leningradi poole teele naiskapteni juhatusel. Proua Diatschenskaja, nii on naiskapteni nimi, käsu all on 60-meheline laewa meeskond.

Teel Nõukogude Wenest Inglismaale juhtis laewa mees, kes aga laewa sadamas seismise ajal jäljetult kadus. Selle järele walis meeskond laewa juhatajaks ülalnimetatud proua.

SEEBIPASTA „WASENIA.“

Turule on ilmunud uus seebipasta *Vasenia*, mis seebitööstuses seni ilmunud pastad oma mõju poolest warju jätab, kuna ta külma weega tarwitamisel ruttu ja põhjalikult puhastab igasugu mustuse plekke, nagu wärwi, raswa, lakki, õli, pigi, tõr-

(*Järg lhk. 59*)

Igas suur- ja väiketööstuses, masinavabrikus, trüki-
kojas, samuti ka maaldri-
ning teistes töökodades on **VASENIA**

möödapeasematult tarvillk puhastamisvahend,
mis mõne sekundiga
külma vee abil
käed põhjalikult ja ruttu puhastab värvist,
rasvast, lakist, õlist, tõrvast, pigist j. n. e.
ilma et käte nahka rikuks.

Proovid hinnata.

Ainuvalmistaja: **PAUL HIRSCHBERGER & Co.**
Hamburg 27 — Billhorner Canalstrasse 37.
Otsitakse esitajaid.

WEEL ÄRIETTEWÖTETE EDASIANDMISE KORRAST.

(Algus lhk. 12)

töökodade kohta, kus eelmisel aastal (s. o. aasta enne ettevõtte edasiandmist) peale ettevõtte omaniku mitte rokem kui neli töolist töötasid; 4) pangaasutuste kohta.

Need määrused on juba 1915 a. peale maksusel. Eestis maksavad need määrused ühes teiste weneaegsete seadustega.

Lõpuks juhin tähelpanu selle peale, et äride ostu-müügi lepinguid hädasti tarwis on notariaalselt teha

ja äride (suuremate äride) ostu-müügist „Riigi Teatajas“ kuulutada. Muidu võib kergesti juhtuda, et aastate jooksul isik ilmub, kes nõudmis-tega ettevõtte vastu esineb, ilma et selleaegsel ettevõtte omanikul neist wõlgadest aimugi pruugib olla. Kui palju pahandust ja paksu werd aga siis kohtuskäimine sünnitab, on arusaadaw igäühele. Sellepärast ette-
waatust!

(Järg lhk. 67)

DIE IN EESTI GELTENDEN GESETZE FÜR AUSLÄNDISCHE GESCHÄFTSLEUTE UND HANDELSREISENDE.

(Algas lhk. 9)

jeden erwachsenen Reisenden, oder Zigarren bis 50 Stück auf jeden erwachsenen männlichen Reisenden; 1 Liter alkoholischer Getränke in unversiegelten Behältern, 1 Bindele, 1 photographischer Handapparat samt den auf der Reise gemachten Aufnahmen, einfache Alben mit Landschaftsbildern, Reisehandbücher, Landkarten und Pläne zu je einem Exemplar, Bücher und Zeitungen ungleichen Inhalts nicht über 10 Stück, sowie 2 Spiele gebrauchter Spielkarten (s. § 336, 349 des Zollgesetzes, „Riigi Teataja“ Nr. 45/46 — 1923).

Warenproben.

Wertlose oder von der Zollverwaltung entwertete Warenproben unterliegen keinem Einfuhrzoll (s. § 218 d. Einfuhrzolltarifes, „Riigi Teataja“ Nr. 4/5 — 1924).

Der Finanzminister hat das Recht im Einvernehmen mit dem Minister für Handel und Industrie Bestimmungen zu treffen betreffs der Einfuhrerleichterung von Waren, der Zollermässigung, der Zollbefreiung und betreffs der Rückerstattung von schon entrichteten Zollgebühren — in dem Falle, wenn die ausländischen Waren als Proben nach Eesti eingeführt werden und die estnischen Produkte, ebenfalls als Proben, ins Ausland ausgeführt werden (s. § 235 des Zollgesetzes).

Der Verordnung des Finanzministers zufolge (siehe Schreiben des Finanzministeriumis sub. Nr. 1126 — V, 16. II. 21. (können laut Verfügung des Zollchefs Warenproben jeglicher Art zollfrei eingeführt werden, falls die zu erhebende Zollsumme durch ein Pfand sicherge-

stellt ist (in barem Gelde oder in Staatspapieren resp. staatlichen Lotterielosen), oder wenn die betreffende auswärtige Gesandtschaft eine Garantie zur Deckung der Zollgebühren leistet. Sind die Warenproben im Laufe von 3 Monaten nicht wieder ausgeführt worden, so fällt die geleistete Garantie dem Staate zu. Dieser Termin kann nötigenfalls vom Zolldirektor verlängert werden.

Vor der Auslieferung der Waren aus dem Gewahrsam des Zollamtes ist der Interessent ermächtigt die im Geschäftsinteresse nötigen Warenproben zu nehmen. Als Proben können genommen werden nicht mehr als: $\frac{1}{2}$ Liter von flüssigen Waren, 100 Gr. Schüttgut und 10 cm. Gewebe und andere Manufakturwaren. Für alle übrigen Waren bestimmt der Zollchef jedesmal die Menge und das Mass der Proben. Die Auslieferung der Proben geschieht mit der Genehmigung des Zollchefs. Für die entnommenen Warenproben wird kein besonderer Zoll erhoben, weil er mit dem gesamten Zoll für die ganze Ware berechnet wird (s. § 265 des Zollgesetzes).

Ausländische Waren können in den im Gesetze vorgesehenen Fällen und im Laufe einer bestimmten Frist ohne Entrichtung des Zolles oder, wenn letzteres geschehen, nach Rückerstattung desselben ins Ausland zurückbefördert werden. Auf Grund einer besonderen Bewilligung des Finanzministers können auch solche ausländische Waren, die schon dem Gewahrsam des Zollamtes entnommen worden sind, falls noch nicht

(Jürg lhk. 66)

1925 a.

— MEIE TURG —

57

A. EINPAUL

PIIMAÄRI JA PÖLLUTÖÖSAADUSTE EKSPORT.
TALLINN, SIIMONI TÄN. 19.
KÖNETR: 22-24; 20-14.

* OSTAB: *

VÄLJAVEOKS KÕRGEMA PÄE-
VA HINNAGA EKSPORT = JA
PARIISIVÕID, KANAMUNE,
LINDUSI, KASEIINI J.N.E.

* EKSPORTEERIB: *

VÕID, MUNE, KASEIINI, KOHU-
PIIMA, KUIVATUD PIIMA.

* MÜÜB: *

PIIMA LAHTISELT JA
PUDELITES, KOHVIKOORT
VAHUKOORT, KÕRGEVÄÄRTUSLISI

TAIMEVÕID KUNSTVÕID
"SANELLA" ja "VITELLO"
MEIEREIDELE VÕITÜNNI LAUDU, SOOLA,
PERGAMENTI, KULTUURHAPET, JUUSTU-
LAAPI, VÕIVÄRVI J.N.E.

9
M
B
E
R
6

EESTI TULETIKUTÖÖSTUS.

(Algus lhk. 20).

1924. aastani töötas Eestis 4 tikuwabrikut, kuna käesolewal aastal wiies juure tekkis.

Kõige wanem Eesti tuletikuwabrik on asutatud 1863. a., Tallinnas. Tema praegune omanik on ühisus „Julius Trumm ja Ko.“, 10.000.000 Emrk. põhikapitaliga. See wabrik on aast-aastalt oma produktsiooni suurendanud, mida järgmised arwud tõendawad: 1919. a. walmistati — 5.137.000 toosi, 1922. a. — 8.500.000 toosi ja 1923. a. — 9.89.285 toosi tikke. Normaali tööwõimega wõib wabrik aastas 12.000.000 toosi tuletikke walmistada.

Teine tuletikuwabrik „Phönix“ asutati Wiljandis 1904. a. Asutaja ja omanik on Ed. Pohl. 1922. a. wõeti wabrikus fundamentaalne hoonete ümberehitus ette, niisama uuendati ka tehniline sisseseade. Wabriku jõujaamas on 45 h. j. auru- masin. 1919. a. walmistas „Phönix“ tikuwabrik 8.439.000 toosi, 1922. a. 17.847.500 toosi ja 1923. a. — 26.763.000 toosi. Läänud aasta produktsioon on normaali toodangust suurem.

Kolmas wabrik „P. Eiche“, Pärnus, on asutatud 1905. a. Omanik Paul Eiche. Wabrik walmistas 1919. a. 5.759.000 toosi, 1922. a. — 9.200.000 toosi ja 1923. a. — 16.941.100 toosi tikke. „P. Eiche“ tuletikuwabrik on ka 1923. a. walmistanud kaugelt üle normaali toodangu.

Neljäs, „Baltika“ tikuwabrik, asub Paides, asutatud 1912. a. Omanik samanimeline osühisus, põhikapitaliga 10.400.000 Emrk. Wabriku tehnilises sisseseades on: 1 wiineri-, 1 laastu-, 1 tikuraimise-, 3

sahkli-, 3 toosi-, 1 tikutäitmise-, 3 raamitäitmise- ja 1 toositrukkimise- masin. 1919. a. töötas „Baltika“ tikuwabrik 7.808.500 toosi, 1921. a. — 22.422.000 ja 1923. a. 26.556.519 toosi tikke.

Wiies tikuwabrik, Lendra, asutatud Tallinnas, algas oma tegewust käesolewal aastal.

Haawapuud on tuletikuwabrikutes ära tarwitatud: 1922. a. 490 kantsülda ja 1923. a. juba 674¹/₄ kantsülda. Haawapuu tarwitamine 1913/14. a. oli 560 kantsülda. Haawapuu tarwitamise üledsumma läinud aastal näitab, et see ennesõja- aegsest märksa suurem on. Ühtlasi tõendab see ka Eesti tuletikutööstuse edenemist. Kogusummas oli tuletikkude üldtoodang järgmine:

	Wäiks. toos.	Suur. toos.
1919. a.	26.370.000	500
1920. a.	43.491.328	—
1921. a.	38.580.950	—
1922. a.	62.406.800	36.891
1923. a.	79.449.894	—

Nagu ülewalpool tähendatud, oli Eesti tuletikkude peatarwitaja enne maailmasõda ja tema esimestel aastatel Wenemaa. Wene turg ei ole nüüd ostja ja sisemaa kõike tiku- tööstuse toodangut ära tarwitada ei suuda. Sellepärast olid tikutööstu- rid sunnitud oma produktsioonile mujal turgu otsima. See on neil ka korda läinud. Tuletikke on Eestist välja weetud:

1919. a.	2.618.000 toosi	
1920. a.	1.060.000 „	
1921. a.	534.360 „	ehk 859 pd.
1922. a.	10.625.024 „	„ 12.289 „
1923. a.		21.341 „

Peaasjalikult lähewad Eesti tuletikud Inglismaale.

LÜHEMAD TEATED.

(Algus lhk. 30).

wa jne., ilma, et selle juures puhastatawat asja rikuks.

Meil on võimalus olnud seda ainet tegelikult proovida ja see on annud hiilgawaid tagajärgi.

Seebipasta „Vasenia“ on hea edugatarwitataw wäga mitmesugustes töökodades, kus õlid ja tõrwaained käsi määriwad, iseäranis tähtis on see aga autojuhtidele, motoristidele ja paljudele teistele, kes mehaanika alal töötawad.

WIINI PANGA PANKROTT.

Tähelpanu keskkohaks on praegu, nagu „Ost-Euroopa Markt“ teatab, Wiini äri- ja rahameeste ringkonnades Põhja-Austria panga maksu- jõuetus.

Panga peadirektor olla panga summe tarwitanud isiklisteks otstarweteks. Ta olla omandanud wäärt-paberid ja neid siis wäga kõrge kursiga müünud oma pangale. Direktor olla wangistatud ja ka teiste asjaosaliste wangistamist olla lähemal ajal oodata. Panga kokkulangemise läbi olewat kannatanud ka paljud teised ettevõtted.

MIS MAKSIS ILMASÕDA?

Mitmed on püüdnud wälja arwata, mis maksis ilmasõda 1914—1918 a. Nüüd on Ameerika rahamehed kokkuwõtte teinud, mis juba sellepoolest huwitaw, et Ameerikal, kui mitmele riigile sõjalaenu andjal, selle kohta kõige täpsemad andmed käepärast on.

Bank-Trust-Company on tema tarwitada olewatel andmetel awaldanud kirjutuse Ameerikalt laenu saanud riikide wõlgade kohta ja on selle juures sõja üldkulud 680 miljardi kulddollari peale hinnanud. Sellest summast langewat 69,63 prots. liiduriikide ja 30,36 prots. Saksamaa ja tema kaaslaste arwele.

LORD NORTHCLIFFE'i WAIMU USUTLEMINE.

Londonis walitseb suur ärewus, kirjutab Riia Wene leht „Segodnja“. Kõneldakse wisalt, et piir meie maapealse olemise ja hauataguse eluwahel olla kadunud. Isegi niisugune kaine poliitikus, nagu seda oli kadunud lord Northcliffe, ei soowida rahulikult taewariigis istuda ja rõõmutunda oma igawese elu üle.

Mõni aeg tagasi sai endine lord Northcliffe'i naissekretäär, miss Owen kuulsalt Conan Doylelt kirja, milles wiimane teatab, et lord Northcliffe temaga tungiwalt kõneleda soowib. Mitte wäike ei olnud miss Oweni imestus, sest lord on juba mõni kuu surnud. Miss Owen oli arwamisel, et Conan Doyle tema üle halba nalja on heitnud, kuid kirjaniikul oli tõsi taga. Miss Oweni imestuseks ja ehmatuseks jutustas talle Conan Doyle, et ta meediumi kaudu hauataguse eluga ühenduses seiswat ja kadunud ajakirjanduse kuningaga olewat kõnelenud.

Miss Owen täitis Conan Doyle palwet ja astus lordi waimuga ühendusse. Harjunud wiisil wõttis ta pliiatsi ja hakkas lordi sõnu tähelpanelikult stenografeerima. Nüüd on „Daily Mail“ sõna sõnalt awaldanud nende kõneluse sisu.

Kõige pealt andis lord mõned juhatused oma maapealsete asjade korraldamise kohta. Siis puudutas ta üldistes lausetes oma olemist hauataguses elus, tähendades, et ta seal mitte wähem usinasti ei tööta, kui maa peal; kuid kõikidest muredest ja hädadest, mis talle maapealse elu raskeks teinud, olewat ta nüüd waba.

(Järg lhk. 69)

EESTI KAUBAD, MIS EKSPORTEERIMISEL KONTROLLI ALT LÄBI KÄIWAD.

(*Algu* lhk. 22).

Soolatud seaküljed (bakon) peawad olema märgitud owaalkujulise templiga, mille ülemisel serwal on sõnad: „Eesti — Esthonia“, keskel tapamaja nimetus ja all serwal ingliskeelsed sõnad: „Under Government control.“

Worstid ja muud lihasaadused peawad olema pigistusplommiga märgitud, millel peab olema ära tähendatud tehase nimi, wõi registreeritud märk ja tehase asukoht.

Wäljaweetaw liha peab olema warustatud wäljaweomärgiga, mis warustatud wolitatud loomaarsti allkirjaga ja ametipitsatiga. Wäljaweomärk on neljanurgeline pruunist papist sedel, mis traadi ja pigistusplommi abil kaubakatte wõi, kui liha ilma katteta saadetakse wõi niisuguses kattes, mida wõimalik ei ole kindlasti sulguda, kauba enese külge kinnitatakse. Wäljaweomärgi ühel küljel on Eesti, teisel küljel Inglise, Prantsuse wõi Saksa keeles tekst, milles tunnistatakse, missuguses tapamajas loom tapetud ja millal liha kõlblikuks tunnistatud ja wäljaweoks lubatud.

(Riigi Teat. nr. 108 — 1923. a. ja nr. 27/28 — 1924. a.)

6. *Wõi*. Eestist wäljaweetaw wõi peab olema puhtalt hea pergamentiga pakitud, uutesse, puhastesse, 8 witsaga warustatud buki puust tünnesse ehk kastidesse niisugusest puust, mis wõile ei anna mingisugust maitset ega põhjust rikkiminekuks. Tünnide ehk kastide kaante all (wõi peal) peab olema walge siidipaberist kontrollmärk, tünnide ehk kastide kaane peal pu-nane eksportöörimärk ja tünni ehk

kasti järjekorra nr. Wäljaweetaw wõi on kahte sorti. I sorti wõi warustatakse kvaliteedimärgiga, II sort jätetakse ilma niisuguse märgita.

Wõi kontrollmärgile on trükitud: „Pure Esthonian Buther. Walitsuse kontroll. Reg. nr. . . . 192 . . . Under government control.“

Kontrollmärgile on üles tähendatud piimatalituse registreerimise nr. ja wõi walmistamise aasta.

Wäljaweetawas wõis ei tohi olla rohkem kui 16% wett, konserweermise aineid peale keedusoola ja kahjulikke wärwisid. Wõid, mis on walmistatud pasteuriseerimata koorest, ehk koorest, mis temperatuuri juures alla 80° C. pasteuriseeritud, ei tohi wälja wedada.

(Riigi Teataja nr. 85/86 ja 98/99 — 1924. a.)

7. *Juust*. Wäljaweetawa juustu kastid on warustatud walitsuse kontrollmärgiga, traadi ja kontrollkomisjoni plommiga. Wälja wedada wõib igat liiki juustu, laabiga walmistatud kōwa ja pehmet kui ka hapupiima juustu. Juust peab sisaldama raswa kuiwaines wāhemalt: täiraswane 45%, kolmweerandraswane 35%, poolraswane 25% ja weerandraswane 15%. Alla 15% on lahja piima juust. Schweitsi (Emmenthali) juust peab wāhemalt 4 kuud wana olema. Teised juustuliigid peawad olema küllalt walminud.

Isikud ja ettewõtted, kes Eestist wõid ja juustu wälja weawad, peawad olema selleks luba nõutanud. Wälja wedada tohib ainult niisugust wõid ja juustu, mis on walmistatud

(*Järg* lhk. 62.)

Nalja natukesed

Näituse programm. Kell 10: Loomade kohalejõudmine; kell 11: Auvõõraste vastuõtmine; kell 12: ühine eine.

*

Päästetud. „Mispärast elan ma weel“, oli ühe luuletuse pealkiri, mis toimetusele awaldamiseks saadeti. — Toimetaja vastus oli: „Seepärast, et Te oma luuletuse posti kaudu saatsite, selleasemel, et seda isiklikult tuua.“

*

Proow. Kaupmees kuulutas ajalehes, et ta jooksupoissi vajab. üks armetu väljanägemisega poisike tuli ennast pakkuma. „Kas te heameelega töötate?“ küsis temalt kaupmees. — „Oh, ei, härra!“ kostis pois kindlasti. — „Teie saate selle koha!“ lausus kaupmees rõõmsalt. „Teie olete esimene paljude hulgast, kes mulle ei waleta!“

*

Tark ämblik. Üks ebausklik abonent, kes saadud ajalehe numbri wahel ämbliku oli leidnud, küsis toimetusest kirjateel, kas see ämblik õnne wõi õnnetust tähendab. Toimetus paigutas selle küsimise peale oma kirjakasti järgmise wastuse: „Ämbliku leidmine ajalehe wahel ei tähenda ei õnne ega õnnetust. Ämblik luges lehe läbi, et näha, kes ärimeestest lehes ei kuuluta, et siis selle

kaupluse ukse ette oma wõrku kudda, seega kaupluse omanikule mure-
tut ja rahulist elu walmistada.“

*

Naised omawahel.

Lüsi: „Teie abikaas on otse meeltult teisse armunud, eks ole?“

Anni: „Jah, pea igaõösel näeb ta minust unes. Kuid waene, hajameelne poiss eksib pea igakord mu nime juures, kui ta mind unes hüüab!“

*

Kauphuses. „Ma soowiks üht peeglit osta!“ — „Üht käsipeeglit?“ — „Ei, näo jaoks.“

*

Armastab. Külaline imestab majajaisa rinnalast. Et õnnelikule isale midagi ütelda, lausub ta: „Baby armastab Teid wististi väga?“ — „Oh ja, päewal, kui ma äris wiibin, magab ta, öösel aga, kui ma kodus olen, on ta ärkwel, et aga minuga wiibida!“

*

Lootus järgmise peale.

„Linnawaht, linnawaht!“ hüüdis keegi daam. „Pidage see mees kinni, ta tahtis mind suudelda!“

„Laske tal jooksta, preili“, wastas linnawaht. „Mõne minuti pärast leiate järgmise, kes sedasama soowib!“

EESTI TÄRKLISTÖÖSTUS.

(Algus lhk. 24).

mis 1921—1922. a. näitas oma maksimaalset töövõimet, hooaja jooksul välja töötades 206.256 kilogr. (umb. 12.50 pd.) tärklist, milline kvantum tingitud väga heast kartuliaastast. Siis veel Rakweres Goetschi väiksem tööstussisseade, keskm. töövõimega umb. 100.000 kg. tärklist hooaja kohta. On asutatud veel uued ettevõtted: Uhtna mõisas, Wirumaal — o.ü. „Terra“ poolt, Tõstamaal (Hiu Suuremõisas) ja Kärsas, Simuna kihelkonnas, kohalikkude kartuliühisuste poolt. Tähelepanu väärtisem neist on Uhtna tärklistööstus, kui kõige paremini sisse seatud, kuid esimese töötamisaasta tõttu on tema töövõime veel kindlaks tegemata.

Kõik need tööstused töötavad erandiliselt ainult siseturu jaoks.

Osahisus „Wiru“ tärkliste toodang on olnud otsekoheses olenewuses kartuli headusest, selle hindadest ja turutingimustest. Tehniline võime on praegu umbes 2.500.000 kilogrammi hooajal. Tegelik toodangu hulgas awaldub püsiv tendents suurenemise poole, mida on katkestanud ainult põnewamad sõja-aastad ja mõned kartuliikaldused.

Tegewusaasta.	Wäljatõõtatud tärklist (tuhandetes klg.)
1912/1913.	189,7
1913/1914	311,4
1914/1915.	439,5
1915/1916.	450,5
1916/1917.	453,1
1917/1918.	245,3
1918/1919	223,0
1919/1920.	869,7
1920/1921.	564,2
1921/1922	1529,6
1922/1923.	643,8
1923/1924.	815,2

EESTI KAUBAD, MIS EKSPORTEERIMISEL KONTROLLI ALT LÄBI KÄIWAD.

(Algus lhk. 22).

registreeritud piimatalitustes ja väljaweoks kõlbulikuks tunnistatud.

(Riigi Teataja nr. 85/86 ja 98/99 — 1924. a.)

8. *Munad.* Eestist väljaweetawad kodulindude munad peawad olema pakitud kastidesse niisuguse pakimisega, mis munade väärtust ei alanda. Kastid plombeeritakse tinaplommidega ja igale kastile ja ta lahutatawale osale peab olema tähis (etikett) kleebitud, millel Inglise keeles munade sort, jaotus (wärsked ehk magasinieritud) ja suurtosina (120 tükki) raskus klg. tähendatud. Kõige parematel munadel on tähis sinist, keskmistel punast ja neist alamal sordil kollast wärwi. Wäljaweokontrolöör paneb oma templi tähisele, nii et sellest pool tähisele, pool kastile tuleb.

Wälja wiia ei lubata mune, mis määrdinud, katkised, alla 48 grammi rasked, läbipaistmatud, tuhmid, kollane koorega kokkupuutumises ehk kus tumedad täpid munas.

(Riigi Teataja nr. 115/116 — 1922. a.)

9. *Metsamaterjal.* Eksporteeritaw metsamaterjal iseäralise kontrolli alt läbi ei käi. Nõutakse ainult, et väljaweofirma eksporteeritawa saetud ja tahatud metsamaterjali (lauad, plangud ja nende otsad, liiprid, prussid, müürlatid ja teised) oma erimärgiga warustaks. Märk peab olema kaubandus-tööstusministeriumis registreeritud.

PÕHIÄRIMAKS TULEB KAOTADA.

(Algus lhk. 2)

1) põhiärimaks olewat sellepärast tarwiline, et selle läbi kõik äri- lised ettevõtted registreeritakse;

2) põhiärimaks andwat riigile ja omawalitsustele aasta algul juba ühe osa ärimaksu awansina ette;

3) põhiärimaks võimaldawat neilt ärimaestelt ühte osagi ärimaksu ette kätte saada, kes enne aasta lõppu äritegewuse lõpetawad ja plehku panewad.

Püüan need wäited siin kohal ümber lükata.

1. *Põhiärimaksu läbi ei saa üldse korralikku äri- asutuste registrit pidada.* Äri- ja tööstustuumistusi annawad wälja maakonna- ja linnawalitsused. Keskasutust, kes praegu kaubandus- tööstusasutuste registrit peaks, meil ei ole. Alles aasta hiljem jõuawad maakonna- ja linnawalitsuste admed riigi statistika keskbüroosse, missugune asutus *statistika mõttes* need andmed läbi töötab, ilma et tal kohuseks oleks kaubandus- tööstusasutuste nimekirja pidada. Äride registreerimise seadus on meil ammugi walmis; kord esitati see walitsuse poolt riigikogule, aga wõeti sellepärast tagasi, et Eestis ei ole asutust, kelle peale wõiks mainitud asutuste registreerimist panna. Äriettevõtete registreerimine tuleb asutatawa kaubandus- tööstuskoja peale panna.

2. See summa, mis põhiärimaks riigile ja omawalitsustele aasta algul „awansi“ annab, on väga wäike. Läänud aasta jooksul tuli Eesti riigis kõigest 30.000.000 marka põhiärimaksu sisse, sellest summast läks pool riigile, pool omawalitsustele. Ei tohi ära unustada, et kõik äritunnistused ka aasta algul ei wõetud, waid neid terve aasta lunastatakse. Nii

on see awans, mida sel teel aasta algul saadakse, riigi eelarwega wõrreldes väga wäike.

3. Veel rohkem tähtsusetu on põhiärimaks wäljamaa ärimaestte suhtes, kes siin ühepäewa- ärisid ajawad. Kümnekonna juudi pärast Eesti kaupmeeskonda ja tööstureid nuhelda on ülekohtune. Wäljamaalaste suhtes tuleb meil koguni teistsugune abinõu leida, ja see on *lubaandmise süsteem*. Soomes ei saa wäljamaalane äriawamiseks muidu luba, kui peab olema teatawa aja Soome territooriumil elanud ja ennast laitmatult ülal pidanud. Rootsisis antakse wäljamaalastele veel suuremate kitsendustega äriawamiseks luba, kui ma ei eksi, siis nõutakse seal koguni selleks kuninga nõusolekut. Ka meil ei tõhiks iga wäljamaa juut ja mustlane ilma loata äriettevõtet awada. Põhiärimaksu ei karda need härrad sugugi. Sest sarnane sahkerdaja wõib omale kuue kuu peale II järgu äritunnistuse wõtta, mis kõigest 3500 marka maksab, teeb siis miljonilisi operatsioone ja pageb ära. Riik on põhiärimaksu näol sarnase isanda käest saanud 1750 marka, linn niisama palju. Ütelgu nüüd keegi, mis maks wõi sissetulek see riigile oli!

Põhiärimaksu ei saa kaitseda. Ta on ka moraaliwastane. Ütleme, näituseks, et ma tahan ausa töö ehk kaubanduse läbi omale ülespidamist teenida, pean aga selleks „patendi“ wõtma. Kas ei oleks õiglasem, kui riik *kahtlastele isikutele* kohuseks teeks „patente“, lunastada, kes oma musta tegewuse läbi õigetele kodanikudele ja riigile kahju sünnitawad. Ärimahi ja tööstureid ometi nende hulka lugeda ei tohi!

(Järg lhk. 67)

WIIS LUGU LÄBIKÄIGUST.

(Algus lhk. 7).

temal inwentuuri järgi 1.000.000 marga eest kaupa ladus on, siis ütlevad paljud: see kaupmees keerab oma ladu $4\frac{1}{2}$ korda aastas. See ei ole aga mitte õige, ta keerab seda kõigest kolm korda aastas. Esiteks juba seepärast, et 4.500.000 marga läbimüük on arvatud müügihinnaga, mille sees ka saadud kasu. Jagada müügihinda omahinna peale, oleks niisama ebaloogiline, kui ütelda: „kui üks õun maksab wiis mrk., kui palju maksavad kaks apelsiini?“ Nii siis peate teie ennem müügihinnana omahinnaks muutma, ehk wastupididi — omahinna müügihinnaks; harilikult vähendatakse selle juures müügihind sisseostu hinnani alla. . .

Oletades, et kaupmees teenib oma kauba pealt $33\frac{1}{3}\%$ bruttokasu (on ta inwentuuri teinud, siis võib ta täpselt välja arvata, kui suur on ta bruttokasu olnud); $33\frac{1}{3}$ prots. 4.500.000 marga pealt teeb välja 1.500.000. Mk. 4.500.000—1.500.000 = 3.000.000, seega on omahind olnud 3.000.000 mrk. Kuna tal inwentuuri järgi oli omahinnaga kaup ladus 1.000.000 marga eest, järelikult on ta oma ladu aasta jooksul kolm korda keeranud.

KAUPMEES OLGU TEADLIK KESKMISTE ANDMETE KOHTA.

Nii on 3.000.000 mrk., tarvitades eelpool toodud näidet, läbimüügi omahind, kuna 1.000.000 mrk. enesest kujutab ladu omahinda ainult teatud päewal. Et aga kaupmees võiks teadlik olla täpse ringjooksu kohta oma äris, peab ta teadma oma keskmist laduseisu aasta jooksul. Seda on muidugi võimata täpselt teada, kuid ligikaudu on see siiski

wõimalik, kui wastawaid laduramatuid peetakse ja iga kuu kokkuvõtteid tehakse ning aasta lõpul 12 peale jagatakse. See annab keskmise ladu seisu; kui aastase läbimüügi omahinna jagame keskmise laduseisu omahinna peale, siis saame kätte õige keskmise arwu, mitu korda on ladu aastas ringi jooksnud.

Ei ole sugugi lõbus kewadel selgusele jõuda, et palju talwise hooaja kaupu on järele jäänud; seepärast on tarwilik juba 1. detsembriks selle kauba rohkuse üle selgusele jõuda, et juba aegsasti abinõusid kauba edukaks läbimüügiks tarwitusele võtta jõuaks. Kui kaupmees tahab oma kauba ringjooksust tõsiselt huwitatud olla, peab ta tingimata kord kuus, ehk vähemalt hooaegade järgi, oma inwentuuri üle selgusele jõudma. Tema püüdmine olgu — kõige parem ja otstarbekam sisseost, suurem läbimüük, kiire ringjooks võimalikult väiksema kapitaali sissemahutamise teel. Ta ladu olgu alati puhas, uus, kergesti täiendataw ning alati oma hinnawäärne. Raskesti realiseeritawat kaupa, mida ehk alla omahinda tuleks müüa, ei tohi kaupmehel ladus olla!

On tõsi, et kiire ringjooks on äri kindlam alus; ta on see faktor, mis teeb äri kasutoowaks, elawaks, tuues kaupmehele rahuldustunnet ja töö rõõmu. Kahjuks saavad sellest õieti aru ainult wähesed meie hulgast, kuna suurem hulk kaupmehi äri ringjooksu peale küllalt tarwilist rõhku ei pane.

(Järg lhk. 66)

RIIGI SADAMATEHASED

TALLINN, MEREPUIESTEE Nr. 13
Telegr.: „RIIDOKK“ Telef. 67 ja 11-76

Ujuvad dokid kuni 5000 tonni kandejõuga. Tõstekraanad kuni 110 tonni tõstejõuga.

Igasugune **aurukatelde ja masinate** ehitus ja parandus. Tehaste ja vabrikute **sisseseadete ehitus**, korstnad, retordid, transmislionid, turba pressid, baggerid, transportöörid jne. **Malm ja bronsks valu** kuni 100 puudani. — Tehased valmistavad ka igasugu **puutöösid**. On olemas suuremad **masinate ja materjalide tagavarad**. Töö valmistamise viis uuemate tehniliste nõuete kohaselt. Eeskujulik konstruktsiooni ja eelarve büroo.

Koha peal olemas järgmised töökojad: valamaja, sepapada (auruhaamritega), masinate ja mootorite töökojad, treiali töökoda, laevakatel-sepa, vasesepa, lukusepa, saeveski, tislari, takleri, purje, maalri, elektrotehnika, elektri ja atsetileen sveisimine ja 4 ujuvat dokki.

Tehased võtavad enda peale igasugu eelarvete ja projektide tegemise.

THE GOUVERNMENT HARBOUR WORKS

TALLINN, MEREPUIESTEE No. 13
Telegraphic address: „RIIDOKK“
Telephones 67 & 11-76

Floating docks up to 5000 tons lifting capacity. Crans up to 110 tons capacity.

Works effect all modern shipbuilding and repairing demands.

The different shops of the Works are: Iron foundry, Steam forge, Engine & motor building, Lathes, Boiler making, Brass & copper foundry, Smithy, Sawmill, Carpentry & joinery, Sailmaking, Rigging, Painting, Electrotechnical, Electric & Acetylene welding. 4 floating docks.

The Works undertake to compile any forecast and calculation or drawing of engineering.

DIE IN EESTI GELTENDEN GESetze FÜR AUSLÄNDISCHE GESCHÄFTSLEUTE UND HANDELSREISENDE.

Algas lhk. 9)

6 Monate vom Tage der Zollenthebung und andere vom Gesetze vorgeschriebenen Bestimmungen erfüllt sind, ins Ausland zurückbefördert werden (§ 269—273 des Zollgesetzes).

Bilder, Zeichnungen, Karten *mit der Hand* auf Papier oder Leinwand ausgeführt, ebenso auch Manuskripte, aller Art wissenschaftlichen Tabellen und Bilder, aller Art gedruckte Bücher und Zeitschriften in fremden Sprachen, auch solche, in deren Texten oder Beilagen Noten, Karten, Zeichnungen oder Gravüren vorkommen, können ohne Zoll eingeführt werden. Sind diese Waren jedoch in Einbänden, so werden sie verzollt (s. § 178 des Zolltarifes).

Die Ausreise aus Eesti.

Bei der Ausreise sind die Ausländer verpflichtet, wenn sie über 5 Tage in Eesti gelebt haben, beim örtlichen Polizeichef um ein Ausreisevisum nachzusuchen.

Anmerkung: Von den obengenannten Gesetzbestimmungen werden teilweise diejenigen Geschäftsleute und Handelsreisenden befreit, die aus Ländern stammen, mit denen Eesti Handelsverträge, in denen diesbezügliche Vergünstigungen gewährt worden sind, geschlossen hat.

ROSENKRANZFABRIKATION

ROSENKRÄNZE in allen Ausführungen mit Holz-, Oriental-, Glasperlen, Spina Christi, Perlmutter u. Silber. Rosenkranzkreuzchen — Sterbeu. Reliquienkreuze — Rosenkranzbüchsen — Kerzen

R. SZERNITZKI, Berlin, W. 10, Rauchstr. 20

WIIS LUGU LÄBIKÄIGUST.

(Algas lhk. 7).

5. DETAILMÜÜGI PÕHIMÕTTED.

Läbimüük, mood, hooaeg.

On raske ütelda, kui mitu korda aastas peab ladu ringi jooksuma. Kuid kindel on, et see tähtsal määral kaupmehest encesest ära oleneb, tema töötahtest, energiast, tarwilisest ülewaatest, õigest sisseostu poliitikast jne. Igatahes awaldawad wälised tingimused ladu ringjooksu peale wähem mõju, kui kaupmehe individuaalomadused.

Siiski tuleb selle juures mõnd põhimõtet silmas pidada niiwõrd, kuiwõrd on tegemist ladu ringjooksuga ühenduses kaubamüügi hooaegadega.

Äris maksab üks tähtis põhimõte: *Mida kiiremini üks artikkel läbi*

(Jürg lhk. 68).

**KORRALIK JA AUS
ÄRITEGELANE,**

kes kaubanduses kui ka linade ja vilja ostu-müügis vilunud, soovib vastutusega teenistuskohata. On võimalik ka soolid vastutust anda.

Teatada kirjalikult „Meie Turg“i talitus, „Ametitruu“.

Venemaalt endine suurema äri tegelane

AUS, ENERGILINE

JA

VILUNUD ÄRIMEES

soovib äri suurendamiseks kapitaliga osanikku, ehk äridega ühendust, kes annaks komisjoni, agentuuri, osakonna, ehk muudel tingimistel kaupasid müügilile või ostaks ümbruskonnast põllusaadusi. On olemas rahvarikkas ja mas võistluseta, ning suure detailja engros-müügi võimalustega äri sündsates ruumides.

Sooviavaldused kirjalikult „MEIE TURG“i talitus „kommunistidest rüüstatud“.

Bei Anfragen beziehe man sich auf „Meie Turg.“

PÕHIÄRIMAKS TULEB KAO-TADA.

(Algas lhk. 2)

Põhiärimaks jagab kodanikke sikkudeks ja lammasteks. Arst ei wõta äritunnistust, ei maksa peale isikliku tulumaksu muid riigi-ega kogukondlikke maksusid. Apteeker aga, kes niisama kõrge haridusega kui arst, peab selle eest, et ta rohtusid segab ja müüb, põhiärimaksu ja puhtakasmaksu maksuma. Pagar walmistab jahudest ja suhkrust saia, maksab põhiärimaksu nii tööstuse kui ka kaubanduse pealt; apteeker walmistab ekstraktidest ja algainetest rohtusid, tal on samane „töökoda“ (muidugi teisel kujul), kui näituseks kondiitril, aga ta ei maksa tööstuse põhiärimaksu.

Kõigil neil arutustel tuleb otsusele jõuda, et põhiärimaks tuleb kaotada.

WEEL ÄRIETTEWÕTETE EDASIANDMISE KORRAST.

(Algas lhk. 12)

Eksiarwamiste kõrwaldamiseks olgu öeldud, et äriwõlgadeks loetakse need wõlad ja kohustused, mis otse ettewõtte peale tehtud, wekslid ja kohustused, mis ärinimetusega ehk pitseriga wälja antud. Äriomaniku isiklised wõlad ja kohustused on muidugi teine asi, olgugi, et ka siin palju waielda wõib, kas omaniku isikline wõlg teinekord ka mitte ettewõtte wõlg ei ole.

R. B—sn.

Kõrgemas headuses ja maitserikas on ainult

TEE

POPOFF

Saadaval kõigis paremat. ärides.

[Ainuesitaja Eestis

ERNST JÜRGENS

Rüütli tän. 13
Tallinn (Reval)

KORRALDAGE OMA KAUPLUSTE WAATEAKNAID.

(Algas lhk. 15)

tada ning mugawamaks teha, kuid ka see peab sündima hea maitsega ja kaupluse sisseeadega kooskõlas.

Kulude küsimus ei tohiks siin takistuseks olla. Peatähtsus seisab selles, et meie kaupmees arusaamisele jõuaks, kuiwõrd tähtis on temale hästi korraldatud waateaken ja mugawaks tehtud kaupluse ruum läbimüügi suhtes. Kui sellest aru saada suudetakse, siis ei kardeta ka neid tähtsusetu kulusid, mis aknate ümberkorraldamine peaks nõudma. Kasu sellest oleks aga suur, mida igaüks kinnitada wõib, — kes seda oma ettewõttes juba läbi on wiinud. H.

WIIS LUGU LÄBIKÄIGUST.

(Algas lhk. 7)

käib, seda väiksem olgu kasu tema pealt ja seda odavam hind tarvitajale, ja ümberpöördukt: mida aeglasemalt sünnib läbikäik, seda suurem peab olema kauba pealt võetav kasu ja seda kõrgem selle hind tarvitajale.

Selle põhimõtte tähtsus selgub meile kohe, kui me asjasse pisut süveneme.

Mida suuremat riisikot kannab kaupmees üht teatud artiklit oma ladusse võttes, seda suuremat kasu on ta õigustatud selle kauba pealt võtma ja mida väiksem ta riisiko, seda väiksem peab olema ka tema teenistus. Teiste sõnadega — mida väiksem on kauba järele nõudmine, seda suurem peab olema temast saadava kasu protsent. Kaup, millel on laialdane minek, annab väikse kasuprotsendi ning on oma hinna poolest odavam. Nii siis võime konstateerida ligidat sugulust kauba ringjooksu ja temast saadava kasu vahel.

Wõtkem näitek, kallisnahad. Teatawasti on selle kauba müügi-hooaeg piiratud ainult talwe peale. On tali pikk ja külm, müüb kaupmees oma ladu hea kasuga maha, wastasel korral aga jääb tal osa kaupa teiseks aastaks järele, ehk müüb selle paremal juhusel oma hinnaga maha. Hooaja lühedus annab kallisnahkade ärile paratamatult spekulatiivse iseloomu ja nõuab, et tööstur, suurkaupleja ja väikekaupmees ära ettewalmistused juba aegsasti ära teeksid, sest kui ladu tühi, ei ole enam aega ega võimalust seda täiendada, weel vähem oleks töösturil võimalus ladu täienduseks

nii ruttu uusi nahku ümber töötama hakata.

Kui kaupmees tahab oma äri edasi ajada, siis peab ta selle õiglasest kasuprotsendi, mis tal kehwal müügihooajal kaduma läinud, järgmise hooaja hinnale juure lisama.

Toome nüüd ka ühe wastupidise näituse: võtame toiduainete kauplused, mis on õieti tarbeainete jagajad oma ümbruskonnale. Nad müüwad aineid, nagu piim, leib, munad, juust jne. mõnikord ainult mõnepennilise kasuga, sest need on ained, mida nad ostawad ja müüwad igapäew. Sellest selgub, et kasuprotsendi suurus oleneb ära aine igapäewase läbimüügi suurusest. On aga kaup riisikoga seotud, nagu wärske aia- ning juurewili, mis küll ka igapäew kauplusest läbi käib, kuid müümata jäämise korral oma wäärtuse kaotada võib, siis peab ta pisut suuremat kasuprotsenti andma.

Walmisriiete ärides peab kaupmees silmaspidama moodi tujusid ja sellest wälja minnes ka kasuprotsendi kõrgemaks määrama.

Nii näeme meie, et on ka wäliseid tingimusi, mida tuleb kauba ringjooksu juures arwesse wõtta, et õiget kasuprotsenti mitmesuguse kauba juures asjakohaselt wälja kalkuleerida. Kõige tähtsamad selle juures on ja jääwad ikkagi kaupmehe isiklised wõimed, oma kauba põhjalik tundmine ja kindel süsteem asjaajamises. Kes need eeltingimused äriajamisel arwesse wõtab, sellel ei tarwitse nii wäga karta üllatusi ega kõrwaliste asjaolude mõju, waid see wiib warem ehk hiljem oma ettewõtte haljale oksale.

SPORDI- ja MÄNGUABINÕUDE
KAUPLUS

'SPORDIAIT'

Soovitab mõõdukate hindadega igasugu kerge, raske- ja talispordi tarbeid ning võimlemise abinõusid parematest kodu- ja väljamaa tehastest.

TALVE HOOAJAKS:

Uiske, suuske, tõuke- ja lastekeelke, hokkey varustust ja kõik-sugu villast kaupa.

JALANÕUDE OSAKOND:

Igasugu naister-, meester- ja laste saapaid, võimlemise ja toa kingi.

MÄNGUASJADE OSAKOND.

TALLINN
NARVA
MNT. 19

KÖNETR.
23-00

HANS VICHMANN'i

SAAPAKREEMI- ja
KÜÜNLATÖÖSTUS

TALLINN

BALTISKI MNT. 20
KÖNETR. 24-64

Soovitab suuremal ja vähemal arvul mitmes headuses musta ja värvilist SAAPAKREEMI ning KÜÜNLAID mitmes suuruses

JÄLLEMÜÜJATELE
KÕRGED PROTSENDID

LÜHEMAD TEATED.

(Algus lhk. 30).

Üldiselt on lord Northcliffe oma käesoleva seisukorraga rahul ja kinnitab, et kõik, kel õnneks on läinud maapealsest olemisest hauatagusesse ellu pääseda, elu seal maapealsest olemisest paremaks peavad. „Mina ei sooviks enam miski hinna eest maa peale tagasi tulla“, lõpetas lord Northcliffe oma kõneluse.

ISEKIRJUTAJA „DISCUS“

Täidetawatel sullepeadel on harilikult see halb omadus, et neid tindi reserwuaar liig wälke ja et tarwitamisele wõtmisel sulg kohe tinti ei an-

na, sest et see awauses ära on kuiwanud ja kaanali, mida mööda tint wälja jooksmata peab, kinni on matnud. Nüüd on müügile ilmunud uus isekirjutaja sullepea „Discus“, mille need puudused kõrwaldatud. Ta omab õige suure mahutusega reserwuaari ja tarwitamisele wõtmisel, kui sullepea lahti keeratakse, lükkab sellekohane nõel tindi kaanali lahti ja kirjutamine wõib kohe algada. Ühtlasi on sullepeal „Discus“ weel see hea omadus, et seda igasuguses seisakus taskus kanda wõib, ilma et karta oleks, et sellest tint wälja jooksmata hakkaks.

Informatsioon

SISSE- JA WÄLJAWEOKEELUD EESTIS.

Mõnesugused riigi- ja rahwama-
janduse huwid, rahwa terwishoid jne.
on tarwilikuks teinud mõnede kau-
pade sisse- wõi wäljawedu keelduks
tunnistada wõi ainult teatud tingi-
mistel lubada. Keelud ei ole nüüd
alles maksuma pandud, waid juba wa-
remalt.

Alamal on need kaubad nimeta-
tud, mida sisse- wõi wälja wedada ei
lubata ja mida ainult tingimisi luba-
takse.

*Kaubad, mille sissewedu Eestisse ai-
nult teatud tingimistel lubatud.*

Kartulid lastakse Eestisse ainult
põllutöoministeeriumi loa tunnistuste
põhjal, mis tõendab, et need haigus-
test wabad.

Seenpäarmi sissewedu wiina-, õlle-
ja mõduwabrikutele wõib ainult akt-
siisi peawalitsuse loaga sündida.

*Piiritus ja kanged alkoholilised
joogid*, puuwilja-, marja- ja likööri-
essentsid piiritusega, tenaturaatpiiri-
tus ja kõwas olekus piiritus lastakse
sisse ainult rahaministeeriumi loaga.
Piiritus, arrak, rum, konjak, dshin,
viski *waatides* ja puuwilja-, marja-
ja likööriessentsid lastakse likööri- ja
napsiwabrikutele, arak, rum, konjak,
dshin ja viski, liköörid ja naspid *pu-
delites* ja muudes nõudes ainult siis,
kui nad originaal nõudes (mitte üle
1 liitri) on sisse toodud, ilma ümber
täitmata.

Porteri ja *õlle* sissewedu on kee-
latud. Erandit wõib teha ainult Wa-
bariigi Walitsuse loaga.

Põlluheina seemneid, nimelt pu-
nase, Rootsi ja walge ristikeheina, u-
moti, lutsernide ja nõiahamba (rifo-
lium pratense, Trifolium hybridum,
Trifolium repens, Phleum pratense,
Medicago sativa, Medicago falcata, Me-
dicago lupulian, Lotus corniculatus)
seemneid, nende seemnete segusid ja
igasuguste ristikeheina ja lutsernide
seemnetest wäljapuhastatud jätiste
ja lauste seemne segusid lastakse
Eestisse ainult põllutöoministeeriumi
seemne kontrolljaama loaga, kui neid
seemneid on sisse toodud rohkem kui
üks kilogr. igast liigist.

Fosfor, harilik (walge ehk kollane)
lastakse Eestisse ainult terwishoiu
peawalitsuse loa-tunnistuse
põhjal.

Arstlised plaastrid siidi ehk pool-
siidi riide peal lastakse sisse erilise
nimekirja järele.

Kuld- ja hõbeasjad, mis wälja-
maalt müügi otstarbel sisse toodud,
saadetakse tolliwalitsuse poolt enne
omanikule wäljaandmist proowikot-
ta tembeldamiseks. Kui nende asja-
de proow on tähendatud no. midesi
madalam, saadetakse need asjad tem-
beldatult tagasi tolliwalitsusele. See,
kui need asjad toonud wõi saanud,
wõib nad siis wälismaale tagasi
wiia.

Kaalud ja mõõdud, mis väljamaalt sisse tuuakse, saadetakse enne omanikule väljaandmist proovikotta tembeldamiseks. Ei leia proovikoda võimaliku olevat neid tembeldata, siis saadetakse nad tembeldamata tagasi tollivalitsusele.

Kaubad, mille sissevedu Eestisse keelatud.

1) Väljamaa loterii- ja võidulaenu piletid.

8) Etiketid, korgid jne. väljamaa firmade nimetusega ilma wastava kaubata.

9) Nõndanimetatud „bengali“ ning igasugused wäawlituletikud.

10) Mängukaardid, igasugused (reisijad wõiwad ühes wedada tarwitusel olnud mängukaarte, mitte rohkem, kui kaks mängu iga reisija wõi perekonna peale).

11) Tuwid, igasugused (erandina

Diana jahil. Kõige uuem Floriida daamide sport, — kalade küttimine nooltega.

2) Keppidesse ja muul sarnasel wiisil peidetud laske- ja terariistad.

3) Kalaujutamise marjad (baccococulli indici).

4) Kunstline safraan.

5) Kangad, riided, paberist tapeedid ja teised teosed ja ka laste mänguasjad, kihwti sisaldawate wärwidega kaetud wõi läbi leotatud.

6) Igasugu wäetis-mullakomposiidid ja pudretid.

7) Punane aniliinwärv (fuksin ja sarnane), mitte kristallide kujul.

wõib tuwide sissewedu lubada sõjaministeeriumi tunnistuse põhjal).

12) Walmistatud (liit) rohud, mis terwishoiu peawalitsuse poolt kokkuleppel rohtude nimetikus ei seis. Erandina wõib, terwishoiu peawalitsuse tunnistuse järele, niisuguseid arstirohtusid wäikesel arwul läbi lasta: eraisikutele — isiklikuks tarwitamiseks, ning arstidele, haigemajadele jne. järelproowimiseks ja katsete tegemiseks.

13) Igasugused sõja- ja tarberii-riistad, nende tarbeained ning lõhkeained lastakse sisse ainult politsei peawalitsuse loa-tunnistuse põhjal.

Kaubad, mille väljavedu Eestist keelatud.

1) Plaatina, kuld, hõbe ja nende sulatised tükkide, traadi, pleki ehk tolmu näol, Wene plaatina, kuld- ja hõberaha ning kalliskivid, pärlid ja korallid — toored ja walmis kujul, iseseiswalt ja asjade küljes.

Tähendatud asju võib erandina wälja lasta: a) reisijate juures piiratud arwul; b) rahaministri erilubade põhjal eriwäljaweomaksu wõtmisega, mõlemal juhtumisel raha- ja kaubandus-töötusmin. sellekohaste määruste põhjal.

2) Teaduslised kollekttsioonid, nagu muistsete rahwaste käsitööde ja arheoloogiliste leiduste kogud, arhiwaalid ja haruldased ajaloolised dokumendid. Tähen- datud asju võib

erandina wälja wiia haridusministeeriumi loa-tunnistuse põhjal.

3) Elektilambid (pirnid) igasugused.

4) Kaalisoolad, igasugused.

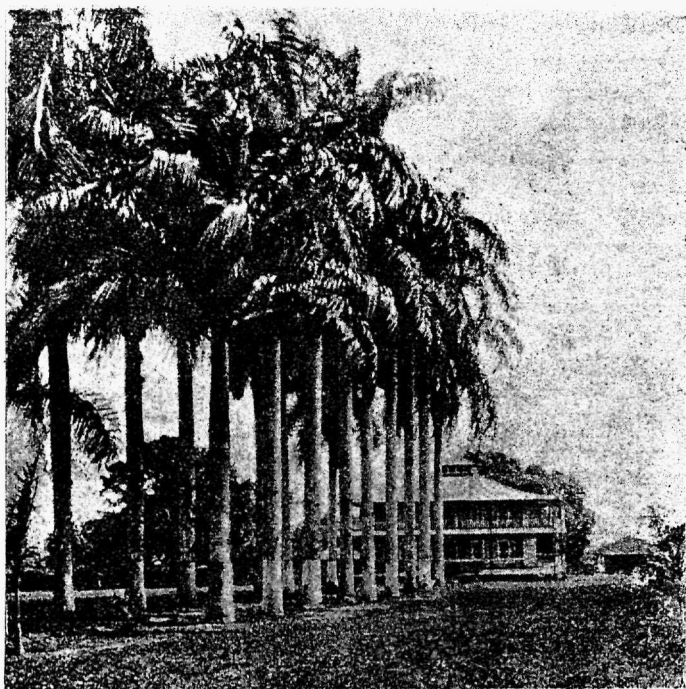
5) Sõjariistad, nagu igasugused suurtükid, aparaadid lõhkewate pommide pildumiseks ehk gaasisünnitajad, leegiheitjad, pommid, granaadid, kuulipildujad, liinilised wäikekalibrilised tagantlaetawad sõjariistad, igasuguse mudeli järele, kui ka kõikide nende sõjariistade liikide juures tarwitataw sõjamoon. Niisama kõiksugu laskeriistad ja laskeriistade moon, kokkupandud wõi osadena, kui nad on määratud maawöödesse ehk maakohtadesse, mis on ära märgitud Saint-Germain in-en Laye's, 10. sept. 1919 a. allakirjutatud rahwuswahelise konwentsiooni § 6-as.

6) Piiritus, wiin, napsid ja liköörid.

§ 6. tähendatud kaupa võib wälja wedada rahaministri loa- ga.

Kohwi lõikuse kogumine Costa-Ricas.

Farm Costa-Ricas.

KOHWITURU SEISUKORRAST.

Wähesed kaubaturud on wiimastel kuudel pakkunud nii huwitawat ja elawat pilti, kui ileilmiline kohwiturg. Hinnakõikumised, millega muudel turgudel wiimaste kuude jooksul harjunud oleme, ei ole kohwiturul kuigi palju awaldunud ning New-yorgi kohwibörse ilmutas õige kindlat meeoleu. Hindaõde kerkimisele on omast kohast mõju awaldanud ka tarwitamise kaswamine paljudes maades. Nii näiteks on Ameerika Ühisriigid 1923 a. jooksul ümarguselt $10\frac{1}{2}$ miljoni kotti kohwi ära tarwitanud, kuna 1913 aastal oli aastane tarwitus seal kõigest 7 miljoni kotti. Osalt tuleb kohwi tarwitamise suurenemine Ameerika Ühisriikides

panna keeluseaduse läbiwiimise arwele. Ka Itaalias on kohwi tarwimine wõrreldes 1913 aastaga 480.000 kotti pealt kaswanud 800.000 kotti peale aastas, Rootsis sama aja jooksul — 540.000 kotti pealt 700.000 kotti ja Prantsusmaal 1,9 miljoni kotti pealt 2,9 miljoni kotti peale aastas. Ainult Saksamaal on kohwi tarwimine arusaadawatel põhjustel wähenenud, nimelt — 2,9 miljoni kotti pealt 1913 aastal 1 miljoni kotti peale aastas.

Jaawa kohwi hinnad on läinud aastal, wõrreldes teiste kohwisortidega, wähem stabiilsed olnud, sest üks grupp Hiina kohwikaupmehi ostis spekulatsiooni otstarbel üles wäga suured partiid Jaawa kohwi.

BANAANIDE KASWATUS COSTA RICAS.

Costa Ricas on banaanide kasvatamine ja wäljavedu üheks tähtsaks tööstusharuks, mis kõik koondataud Banana Trust'i (United Fruit Co.) kätte. See tööstusharu on aga seotud väga suure riisikoga. Näiteks

häwitatakse orkaan 1922 aastal seal terwelt 2.500.00 banaanipuud. Õnneks aga suudab see tööstus hävituse tagajärgi ruttu jälle parandada, sest banaanipuud kaswawad ruttu kui umbrohi. Iga hektari peal kaswab aasta jooksul 400 uut puud juure ja igauks neist kannab 200—250 banaanina.

Banaanide laadimine Costa-Ricas.

KANAMUNADE WÄLJAWEDU EESTIST NOWEMBRIKUUS 1924. A.

Nowembrikuu jooksul on Põllutöoministeeriumi kontrolli alt läbi läinud ja wäljaweoks kõlblikuks

	I s.
Inglismaale	135.360 tk.
Saksamaale	87.840 „
Rootsi	269.280 „
Soome	40.320 „

Kokku 532.800 tk.

Nii on üle 50 prots. wäljaweetud munadest Rootsi saadetud. Rootsi järele seisab Inglismaa Eesti munade ostmises.

tunnistatud 1.232.640 kanamuna. Minewa aasta samal kuul läks wälja ainult 550.800 muna, seega tänawu üle 100 prots. wõrra rohkem.

Mune saadeti tänawu nowembris järgmistele maadele:

	I s.	II s.	III s.
	135.360 tk.	103.680 tk.	239.040 tk.
	87.840 „	135.360 „	223.200 „
	269.280 „	400.320 „	669.600 „
	40.320 „	60480 „	100.800 „
Kokku	532.800 tk.	699.840 tk.	1.232.640 tk.

Kõige rohkem on mune wäljamaale saatanud firma „Einpaul“, siis o.-ü. „Kodulind“ ja p. k. „Estonia.“

Mõnede tähtsamate kaupade hinnad Tallinna kauba börsel, jaanuaris 1925. a.

Jahud :	nisu, Ameerika	820— 840	mrk.	puud
	ruki	450	"	"
	" püül	585— 600	"	"
Terawili :	rukis, kodumaa	400— 410	"	"
	kaerad "	255— 260	"	"
	odrad "	305— 315	"	"
Piimasaadused :	või, export	105— 115	"	nael
	margariin, väljamaa	49— 60	"	"
	juust, kodumaa, Schweitsi	3100—3300	"	puud
	kaseiin	500— 650	"	"
	munad export I sort	22— 24	"	paar
	" " II "	20— 21	"	"
Koloniaal kaup :	suhkur, peen, Saksamaa	740— 750	mrk.	puud
	Tsheho-Slowakkia	770	"	"
	sool, lahtine	56— 58	"	"
	heeringad, shoti, matfull	5700	"	tünn
	" matties	5800—5900	"	"
Liha :	sea, I sort	1480—1680	"	puud
	looma, I sort	1040—1240	"	"
Lina :	Lüwi R.	2800	"	"
	Wõru-Petseri	3200—3250	"	"
	Tartu	2900—3000	"	"
Linaseemned :	külwi 98 ⁰ / ₀	600— 620	"	"
	õli 87 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	470— 490	"	"
Põlewkiwi :	I sort	12	"	"
	II "	9	"	"
	III "	6	"	"
Raud :	sordi	275— 290	"	"
	talad	280— 300	"	"
	wits	430— 480	"	"
	raudplekk	470— 500	"	"
Teras :	wedru	490	"	"
	tööriistade	1200—1400	"	"
Tina :	Inglis	10500—11000	"	"
	seatina	1400—1600	"	"
Wask :	plekk, punane	4300—4700	"	puud
	" walge	3800—4300	"	"
Tsink :	plekk	1600—1640	"	"
Õlid :	masina, Wene Nobel nr. 6	650— 670	"	"
	" Ameerika	560— 580	"	"
	põlewkiwi	180— 240	"	"
	nafta, Wene	270— 275	"	"
	" Ameerika	200— 210	"	"
	petrooleum, Wene	280— 290	"	"
	" Ameerika	280— 290	"	"
Bensiin :	Wene	600— 620	"	"
	Ameerika	600— 660	"	"
Tsement :	Portland, Port-Kunda	830	"	püüt.
	" Aseri	770	"	"
Nahk :	kodumaa tallanahk I sort	5400—5600	"	puud
	Ameerika I "	6400—7000	"	"

Tallinna börs kursid

Kuu- päevad		1 dollar	1 naelsterl.	100 Saksa rent mrk.	100 Soome mrk.	100 Rootsi krooni	100 Daani krooni	100 Prants. franki	100 Holland. guldeni
3./XII	o.	373	1735	8850	935	10000	6500	2025	15075
	m.	375	1744	8950	943	10100	6600	2075	15175
	t.	—	—	—	—	—	—	—	15175
5./XII	o.	372	1746	8850	935,5	10000	6550	2040	15075
	m.	375	1760	8975	943,5	10125	6650	2090	15225
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
8./XII	o.	372	1746	8850	936	10000	6575	2010	15075
	m.	375	1760	8975	943	10125	6675	2060	15225
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
10./XII	o.	372	1748	8850	938	10000	6580	2000	15075
	m.	375	1762	8975	944	10150	6680	2050	15225
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
12./XII	o.	372	1743	8825	936	10000	6575	1975	15025
	m.	375	1758	8950	944	10150	6675	2025	15200
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
15./XII	o.	372	1745	8825	936	10000	6525	1985	15010
	m.	375	1760	8950	944	10125	6625	2035	15190
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
17./XII	o.	372	1743	8825	936	10000	6510	1990	15000
	m.	375	1758	8950	944	10125	6610	2040	15190
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
19./XII	o.	372	1749	8825	936	10000	6535	1985	15000
	m.	375	1763	8950	944	10125	6635	2035	15190
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
22./XII	o.	372	1754	8825	936	10000	6550	2000	15025
	m.	375	1768	8950	944	10125	6650	2050	15225
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
29./XII	o.	372	1759	8850	936	10000	6550	1980	15000
	m.	375	1772	8950	944	10125	6650	2080	15200
	t.	375	1759	8850	—	10000	—	1980	15000

MÖNEDE TÄHTSAMATE AINETE
HINNAD WÄLJAMAA TURGU-
DEL JAANUARIS 1925. A.

Ülewaade.

Nisu hindade tõus kestab edasi ja on juba 102 cent. pealt 176 c. peale buscheli eest kerkinud, kuid rukki hindade kõikumised on siiski märksa tuntavamad. Ka maisi hinnad kerkiwad wiletsa lõikuse tõttu Ameerika ühisriikides kui ka Argentiinas.

Kohwi hinnad on tõusnud senini olemata kõrguseni Ameerika kohwi-

kauplejate suurejoonelise spekulatsiooniga tagajärjel, kuna aga suhkru hinnad otse selle wastu tublisti langemise tendentsi awaldawad.

Puuwilla hinnad on iseäranis järjekindlalt lüüdnud aasta wiimasel poolel langenud ja see langemine kestab Ameerika hea lõikuse mõjul edasi, kuna selle wastu Egiptuse puuwilla hinnad (Sakellaridis) kerkinud on.

NISU:

Chicago. (Buscheli hind .centides)
Talinisu nr. 2, kohe laadit 175%

detsembri kuul 1924. a.

100 Latti	100 Czech. krooni	1 kuldtkroon	100 Itaalia liiri	100 Norra krooni	100 Belgia franki	100 Helve- tsia franki	1 Tschervo- netz	1000 Austria krooni	1000 Ungari krooni
7150	1090	—	1590	5475	1850	7160	1775	5,15	4,90
7250	1140	—	1640	5575	1900	7260	1940	5,40	5,15
—	—	101	—	—	—	—	—	—	—
7175	1100	—	1600	5525	1850	7175	1775	5,15	4,90
7250	1150	—	1650	5625	1900	7260	1940	5,40	5,15
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7175	1100	—	1600	5550	1850	7175	1775	5,15	4,90
7255	1150	—	1650	5650	1900	7275	1940	5,40	5,15
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7175	1110	—	1595	5600	1820	7190	1775	4,90	5,15
7250	1160	—	1645	5700	1870	7290	1940	5,15	5,40
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7175	1110	—	1595	5650	1810	7190	1775	5,15	4,90
7250	1160	—	1645	5750	1860	7290	1940	5,40	5,15
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7175	1095	—	1585	5600	1825	7185	1775	5,15	4,90
7250	1145	—	1635	5700	1875	7285	1940	5,40	5,15
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1095	—	1585	5600	1880	7175	1775	5,15	4,90
7250	1145	—	1635	5700	1880	7285	1940	5,40	5,15
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1100	—	1585	5600	1825	7175	1775	5,15	4,90
7250	1150	—	1635	5700	1875	7285	1940	5,40	5,15
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1100	—	1580	5600	1850	7190	1775	5,15	4,90
7250	1160	—	1630	5700	1900	7290	1940	5,40	5,15
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1095	—	1565	5560	1825	7190	1775	5,15	4,90
7250	1145	—	1615	5660	1875	7290	1940	5,40	5,15
7150	1095	100	1565	5560	1825	7190	1775	5,15	4,90

New-york.

Talinisu nr. 2, kohè ladit. 188 $\frac{1}{4}$

Winnispeg.

Talinisu, mai tehing. 189 $\frac{1}{4}$ Talinisu, juuli tehing. 186 $\frac{1}{4}$

MAIS:

Chicago.

La Plata, kollane, laad.-walm. 124 $\frac{1}{2}$

SUHKUR:

London. (50 klg. hind shillingites).

Jawa, walge, mai-juuni 18/

New-york. (54 gr. hing centides).

Cuba, prompt. 2.88

weebruuar-märts

2.88

KOHWI:

New-york.

Standard, kohelaaditaw 39 $\frac{1}{2}$ weebruuar-märts 39 $\frac{1}{2}$

PETROOLEUM:

New-york (galloni hind centides).

Standart, puhas 13,50

PUUWILL:

Aleksandria. (45k. taaldr.)

Ashmouni, weebr. 34,85

Sakellaridis, kohe laadit. 58,85

Klassifitseeritud kuulutused.

HALWA- JA KOMPWEKIWABRIK „ERMIS,“ Tallinn, Suur Kompassi tän. 12, kõnetr. 17-17, soovitab suurel ja väiksel arwul kõiksugu kompwekke ja marmelaadi. Kaupmeestele parim ostukoht.

KAALUDE TÖÖSTUS A. Kask ja Co., Suur Tartu mnt. 61E, Tallinn. Soowitab kõiksugu kaalusid. Kaupmeeskonnal ja tarwitajatel kõige soodsam ostukoht.

KEEMIA TEHAS, Joh. Wichmann, Tallinn, Telliskivi tän. nr. 19. Soowitab saapakreemi, marjateed, riidewärwisid, pasusinet, äädikat jne. Müük suurel ja väiksel arwul.

KEEMIA TÖÖSTUS A. Pikker, Tallinnas, Kopli tän. 20E, soowitab kõigile I auhinnaga (suur hõbe auhinnaga) kroonitud saapaläiget „Salon.“

MEHAANILINE PILDIRAAMISE JA TAPEEDILIISTUDE TÖÖSTUS, ainus sellesarnane suurem ettevõte Eestis, asutatud 1911. a., oman. K. Peterson. Suur Tartu mnt. nr. 7, Tallinnas. Tähtis kõigile, kes soowib omamaa tööstusega seinu kaunistada.

MASINATE, PUMPADE JA PRITSIDE WABRIK, K. Jürgens ja Ko., Inseneeri t. nr. 3, Tallinnas.

PUNNUDE JA MAJANDUSLIKKUDE ASJADE KAUPUS, awatud Kopli tän. nr. 12, Tallinnas.

RAUDWOODI JA TRAAWÖRGU TEHAS, E. Möllerson, Tallinnas, Kopli tän. nr. 10; kõnetr. 26-70.

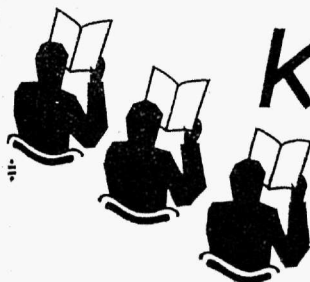
SEPA JA LUKUSEPA TÖÖSTUS, W. Kesker, Kotsebu tän. nr. 2, Tallinnas.

SHOKOLAADI JA KOMPWEKI TEHAS „SOLIID,“ Tallinn, Kopli tän. 22b, kõnetr. 26-30. Jällemüjatele parem ostukoht.

SHOKOLAADI JA KOMPWEKI TEHAS „RENOMMEE,“ Wolta tän. nr. 3, Tallinn, kõnetr. 21-70. Kõige soodsam ostukoht kaupmeestele.

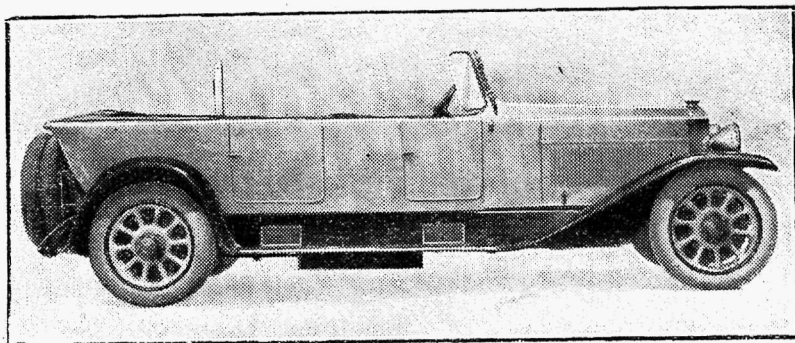
WIILI TÖÖSTUS, Tallinn, Suur Tartu mnt. nr. 53a. Wanade wiilide ja rasplite ümbertöötamine.

WOODIWABRIK Aug. Jürgens, Jaani tän. nr. 8, Põhja panga majas.

Kuulutajate nimestik

	Lhk.		Lhk.
AUSTER, WENNAD.		MANUFAKTUR IMPORT KO.	
Korgiwabrik.	43	Riidekaubad.	27
BALTI PUUWILLA A./S. ja		„MEIE TURG.“	
SINDI KALEWIWABR.		Kauband. kuukiri.	33/34
ÜHISUS.	8	MIITRA, CHR.	
BART, RAMMULT ja CO.,		Fotozinkograafia, Tartus.	25
PROW.		PILLING ja WOLFF.	
„Tulesurm.“	21	Tee kauband. ühisus.	16
EESTI PANK.	31	PUCHK ja POJAD.	
EINPAUL, A.		Kolonიაalkaubad.	32
Piimaäri.	57	PRESS, M., TARTUS.	
EXPORTORG, DRESDEN.	46	Jalutuskepid.	16
EXTRAKTOR, A./S.		„SANTOS.“	
Taimewõi, linaõli, wärnits.	51	Mesiwõi.	8
HIRSCHBERGER, PAUL.		SADAMA TEHASED.	65
Seebipasta „Vasenia.“	55	„SPORDIAIT.“	
HÜPOTEEGI PANGA PANT-		Spordi- ja mänguabinõude	
LEHED.	4	kauplus.	69
„ILMARINE,“ A./S.		SZERNITZKI, BERLIN.	
Masinawabrik.	3	Palwenöörid jne.	66
JOHANSON, MAX.		TALLINNA KÕIEWABRIK,	
Rätsepatööstus.	25	A./S.	23
JÜRGENS, ERNST.		TOFER, WENNAD, A./S.	
Tee.	67	Eestis walm. riidekaubad.	17
KAPSI, A. ja CO.		„UNION.“	
Raadio lambid.	35	Jalanõude wabrik.	53
„KARU“ RIIDEWARWIDE		WEIDEBAUM.	
TÖÖSTUS.	8	Kolonიაalkaubad.	23
KILGAS, O.		WICHMANN, HANS.	
Trikoo- ja sukawabrik.	49	Saapakreem ja küünlad.	69
KOMMERTSPANK.	27	WINNÁL, HANS.	
„LAFERME,“ A./S.		Automobiilid.	80
Paberossid „Viola.“	42	„WIRU,“ O./Ü.	
MAMBERG, GUIDO.		Kartulitärklis.	43
Reklaamplakat., etiketid jne.	47	ÄRITEGELANE.	
		Wilunud ärimees.	66

Pleg on raha!

Enne kaupmees ja tööstur on võistlusvõimeline ainult siis, kui ta
kulusid minimumini vähendab,

asja kiirelt, ilma ajakaotuseta talitab, kui ta omad kaubad ruttu
 ja värskelt ladusse ja sealt ostjale kätte toimetab; kõike seda
 võimaldab

automobiil.

Autoga liikudes võite omad välised asjad ruttu ära korraldada,
 võites aega loova töö jaoks; kerge veoautoga võib kaubad ruttu
 ladusse ja sealt ostjale kätte, materjalid töökotta ja valmisaadu-
 sed tarvitaja kätte toimetada.

Olgu see liha-, leiva-, saia-, piima- ehk muu sarnane äri, õlle-
 ladu ehk limonaditehas, vorstivabrik ehk eksporttapiinaja, ei ole
 nüüd enam võistlusvõimeline, kui tal puudub moodne kiirelt liikuv
 veoabinõu.

Kellel seda veel ei ole, see muretsegu seda parem täna kui
 homme, kuni võistleja veel võidule pole jõudnud.

Sinna kirja ja prospektid saate ühes vastava seletusega hinnata
„Fiat“ ja „Chevrolet“ autovabriku esitajalt

Väliskaubandus kontorilt

HANS VINNAL

Tallinnas, Tatari tän. nr. 1

Kui Teie olete kaupmees.

Kriiside ajajärk on möödumas — turu seisukord paraneb. Igal pool on märgata tõsist tööhimu ja energilist tegevust, mis ennustab uuel aastal ka uut tõusu meie kaubanduslikes elus. See kõik töötab Teile suuremat teenistust ja rohkem raha Teie tasku.

Tarvitage äraproovitud müügitetoode, ammutades neid „MEIE TURGI“ veergudelt, need kindlustavad Teile paremaid tagajärgi. Kuid ärge unustage ka „MEIE TURGI“ kuulutuste lehekülgi, kui uuel aastal teete oma reklaami eelarvet. Oma kaupa demonstreerides ja ajakohaselt reklameerides võidate juure tuhandeid uusi ostjaid. **Püüdke saavutada edu — tehke raha!**

Kui Teie olete tööstur.

Tarvitage „MEIE TURGI“ veergusid ja kuulutuste lehekülgi selleks, et jutustada oma saaduste valmistamislugu kogu kaupmeeskonnale üle maa, kes on tõsiselt huvitatud Teie produktsioonist. Kaupmees on valmis ärakuulama, mis on Teil ütelda uut ning turunõude kohast, et jagades tarvitajale Teie saadusi teenida oma õiglast kasu. Andke kaupmehele, kes Teieprodukte müüb, uusi mõtteid oma saaduste kohta, kirjeldades „MEIE TURGI“ veergudel nende paremusi ja tehes neid seega populaarseteks ja nõuetavateks. Andke tõuget oma saaduste elavamaks liikumiseks turul, mis on kasulik Teile ja Teie saaduste müüjale. Olge müüjale abiks oma suurejoonelise reklaamiga!

„MEIE TURGI“ leheküljed on nii töösturi kui kaupmehe kasutada ja kannavad Teie reklaami laiali üle kodumaa ning ka väljaspoole kodumaa piire. Reklaam aga on see päike, mille paistel küpseb Teie töövili oodatud tõeliseks kasuks.

Valmistage endid aegsasti ette suurmiügi vastu uuel aastal!

„Meie Turg“

Meest sõnast · · · · · Härga sarvist

aga ostjat võidavad ainult
reklaamiga

**„Meie Turg'i“
reklaamosakond**

TALLINN

Narva mnt. 50^a/4 Kõnetr. 22-08